

NOVA DOBA

OZVOČENA ŠKOF IN OPAT

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 200 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1.000 LIT

Izhaja vsako sredo. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 80 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 11. NOVEMBER 1992

ŠT. 43, LETO XXVI

*Minister Kranjc,
kam si dal
eno tretjino
cestnega denarja*

*Gospod Pirnat,
komu vse so
šle milijarde*

*Janez Kopač: v
tujini zaradi napak
ministri odstopajo
ali se obešajo*

Foto: Lucas

MARKE ZASLEPILE OBČINARJE

KROKODIL V POSTELJI

SUMLJIVI POSLI ŠOLNIKOV

RESNICA O MARIBORSKEM ARHIVU

PARTIZAN VRAČA GROFICI

ZDRAVE CIGARETE

INDUSTRIJSKA ŠPIJONAŽA

PRILOGA ZA
BEGUNCE
IZ BIH

str. 23

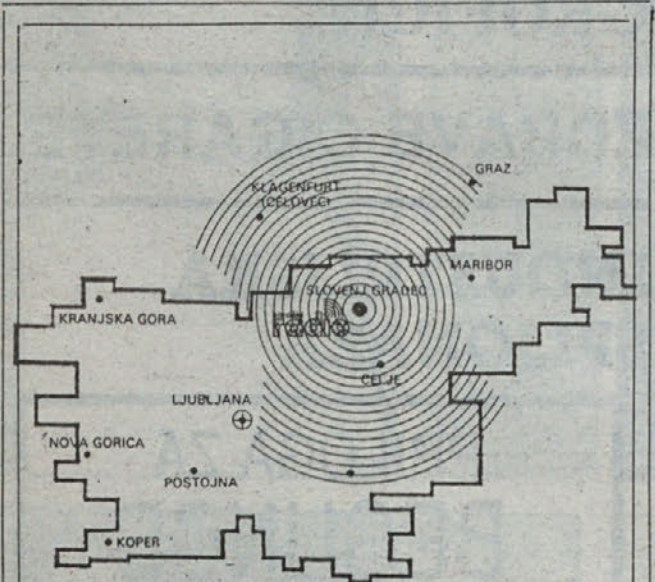
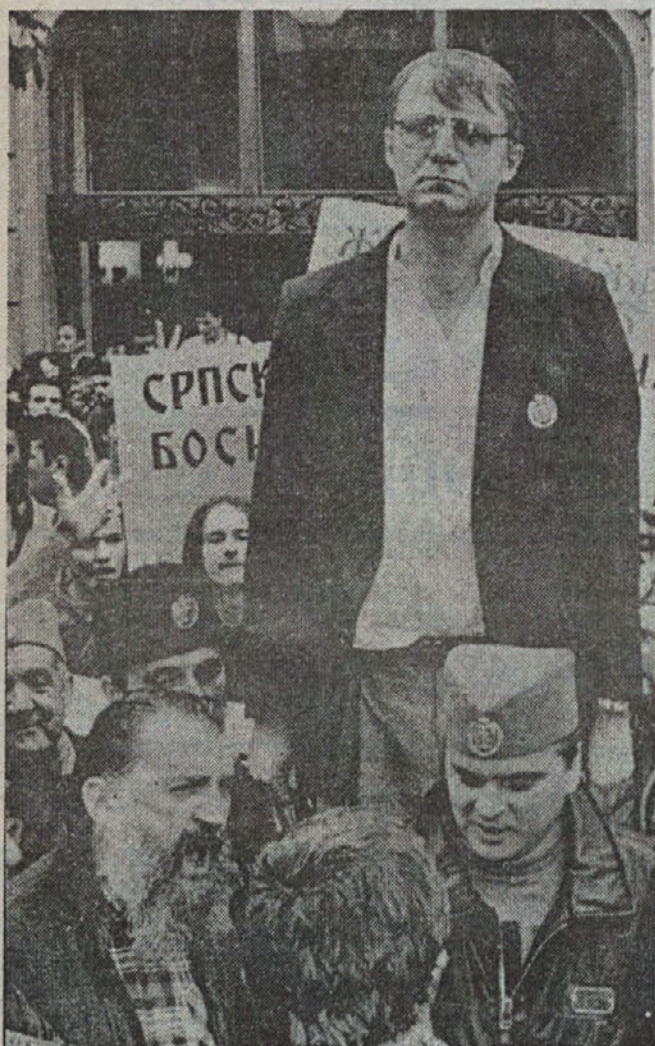
... bemti državo, ki ima takšno pravosodstvo

ŠEŠELJ PROTI MAKEDONIJI

Kakšno usodo lahko doživi najsiromašnejša bivša jugoslovska republika, je napovedal Vojislav Šešelj, dežurni spiker političnih ambicij Miloševićevega režima.

Makedonijo naj bi po Šešeljevem razdelili med Srbijo, Grčijo, Albanijo in Bolgarijo, kontrolo nad strateško važno vardarsko dolino pa naj bi prevzeli Srbija in Grčija. S tem bi za vedno rešili „makedonsko vprašanje“ in presekali „islamski lok“ ki ga name-rava Turčija vzpostaviti na Balkanu.

Čeprav Makedonci ignorirajo Šešlja, ki je že iz parlamentarne govorilnice grozil, da sta mu „dovolj dve diviziji, da bi vrgel bolgarsko vodstvo“ tokrat niso ostali neprizadeti. Ne samo zaradi njegovih groženj, temveč tudi zaradi realne nevarnosti prižiganja kosovskega sode smodnika, ki po principu spojenih posod vleče v vojno tudi Makedonijo.

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

»ZEDINJENA SLOVENIJA« DOBIVA NOV ČASOPIS LETI, LETI REPUBLIKA

Novi časopis zamuja. Rekli so, da bo v kioskih 6. novembra, pa ni bil. Menda bo (je) te dni. Novinarji so na svojem srečanju v Gozd Martuljku kar dolgo čakali, da so lahko videli poiskusno izdajo. No, prišla je in nobenega čudeža ni bilo.

Nov časopis je v lasti delniške družbe, za katero pa ni povsem jasno, kdo so sedanji delničarji. Povezan je s Primorskim dnevnikom, ki dobiva denar od italijanske države. Kakšna je vloga slovenskega kapitala, ni jasno. Vsekakor pa denar je in menda ga bo dovolj za leto in pol. V tolikem času pa bo seveda jasno, kako časopis živi. To, da ima v naslovu galeba, nekatere neupravičeno moti, saj precej zlobno pripominjajo, da se ve, kaj pomeni galeb na teh meridianih, da gre gotovo za požrešno ptico.

ki marsikaj požre. Tudi iz-trebke.

Zamisel časopisa je sijajna: biti dnevnik za vse kraje, kjer so stalno naseljeni Slovenci, ne glede na državne meje. Poskrbeli pa so predvsem za matične Slovence, za Slovence v Italiji in Avstriji. O Slovenceh na Madžarskem niso prepričljivi. Poudarjajo na primer, da bo časopis, ki bo izhajal vsak dan (tudi ob nedeljah) prišel v Mursko Soboto do 7. ure zjutraj, v Muenchen do 10., ne povedo pa, kdaj bo prišel v Porabje ali v Zagreb ali malo globlje v Istro.

Zadnja stran Republike je sicer polna zemljevidov. No, na zemljevidu niso označili niti enega kraja iz Porabja, so pa lepo napisali Beljak, Celovec in Graz (ne Gradec). Uvajajo tudi nove izraze kot „vodostanje“.

No, drugače vsebina, kot jo poznamo. Res pa je, da je tisk lep, da so barve (zajenkrat smo jih videli le na zadnji strani) lepe, da so naslovi člankov lepo oblikovani, da je časopis pregleden ...

Zanimivo je, da Slovenci iz Italije izražajo pomisleke ob „ženitvi“ Primorskega dnevnika in Republike (zaradi skupnih strani). Znani Slovenec Pahor je to povedal javno, je pa, tako trdijo dobro obveščeni, zunanji sodelavec Republike. Po-

sebno poglavje je odgovorni urednik Bojan Brezigar iz Trsta. Nič manj in nič več kot grozijo mu, naj odstopi kot predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, saj se ne spodobi, da bi bil kot krščanski človek urednik „komunističnega“ časopisa. Obetajo mu torej tisto, kar so ljubi Slovenci že priredili Spomenki Hribar v slovenski konferenci Svetovnega slovenskega kongresa, še prej pa „mali ribici“ Petru Kavaljarju v celjski podružnici Kongresa.

No, kakorkoli že. Republika prihaja s precej zanimanja, o njej se veliko govori in piše in to je za reklamiranje časopisa zagotovo dobro.

K. Z.

VOLITVE: ALI BI SLOVENCİ VOLILI CLINTONA AMERIKA IN MI

Malo morje poznavalcev in „poznavalcev“ se že nekaj dni ukvarja z analizami in komentarji ameriških volitev. Po Clintonovi zmagi se je očitno cel svet z analizami in komentarji vred razdelil na dva tabora. Na tiste, ki so prepričani, da je Clinton zmagal zato, ker so ljudje volili za njegov program in na tiste, ki verjamejo, da so ljudje volili predvsem proti Bushu in tistemu, kar je ponujal.

Je že res, da se ljudje na vsakih volitvah opredeljujejo za nekoga tudi zato, ker so proti drugemu, pa vendar je pri tokratnih razmišljanjih o razlogih za Clintonovo zmago očitno več soli v tistih razmislekih, ki ugibajo o tem, da se je Bush sam pokopal.

Vse skupaj se je začelo že nekako pol leta pred volitvami, ko so ameriški mediji strahotno napihnili zgodbo o nesrečni Jennifer Flowers, bivši Clintonovi ljubici. Njen pretresljivi jok se je razlegal na vseh možnih TV in radijskih frekvencah, zgodba o grdem „machu“ Clintonu je bila objavljena v vsakem vaškem časopisu. Vse je kazalo, da je Clinton kot predsedniški kandidat že pokopan. Ravno takrat je Bushev republikanski štab določil svojo predvolilno strategijo. Odločili so se za negativno, čisto osebno kampanjo zoper demokrata Clintona. Še bolj pomembno pa je dejstvo, da je omenjeni dogodek s Flowersovo odločilno vplival tudi na postavitev po-

zitivnega dela kampanje republikancev. Odločili so se za poseben „družinski program“, 200 strani dolg tekst v katerem so bili pogledi na družino, položaj ženske in na splav tako strahotno konzervativen, da jih danes najbrž niti papež ne bi več podpisal.

Kaj se je potem zgodilo? Tisto, kar bi pametnejši lahko predvidevali. Bush je do nezavesti stopnjeval svoje zaničevanje Clintona, brskal po njegovi študentski preteklosti in obsojal njegovo „nesposobnost in nezkušenost“, da je to začelo presedati tudi vsega hudega vajenim Američanom. Ko so republikanci kak mesec pred volitvami še enkrat pred TV zasloni privlekli objokano Flowersovo, so ankete pokazale, da so njene zgodbe ljudje že do grla siti in da njen jok ni nikomur mar. Clinton je nato vse skupaj samo še zabelil s točkami, ki so bile v nasprotju z Bushevimi konzervativizmom in njegovim obju-janjem „tradicionalnih ameri-

ških vrednot“. In Clinton je prepričljivo zmagal.

Bush torej ni imel ne dobil strategije. Tvegana anti-kampanja se mu je maščevala. tako lahko danes samo ugibamo o tem, ali bi se lahko vse skupaj tudi drugače končalo, če bi Bush namesto agresivnosti do Clintona kazal vzvišenost, ignoranco in „razumevanje“ za njegove mladostne in zakonske zablode. Kdo ve?

Obstaja še cela vrsta dru-

gih razlag o razlogih za Clintonovo zmago. Med iskrijevšimi je vsekakor tista, ki pravi, da je med ameriški volilci danes pač že več tistih, ki so v mladosti kadili travo in živeli kot Clinton, kot tistih, ki še pomnijo napad na Pearl Harbour.

Je možna kakšna vzporednica s predsedniškimi volitvami na Slovenskem? Presodite sami.

Vojko Volk

PREDVOLILNO ODŠTEVANJE

V torek, 10. novembra, je potekel rok za kandidiranje 18 predstavnikov interesnih organizacij, gospodarskih in negospodarskih dejavnosti v državnem svetu. Do tega datuma so morale interesne organizacije sporočiti tudi imena volilnikov (elektorjev), ki bodo 10. decembra volili svoje predstavnike v državni svet.

11. novembra se izteka rok za vložitev kandidatur za predsednika republike in državni zbor. V 22 volilnih enotah, v katerih bomo na Miklavževo državljani Republike Slovenije neposredno in po večinskem sistemu volili 22 predstavnikov lokalnih interesov v državnem svetu, so že zasedale volilne komisije.

V četrtek, 12. novembra, bodo znane liste strankarskih kandidatov za 90 poslancev v državnem zboru, potem pa bo na vrsti preverjanje kandidatur. Stranke lahko v osmih volilnih enotah s po enajstimi volilnimi okraji kandidirajo 88 kandidatov.

NOVA DOBA

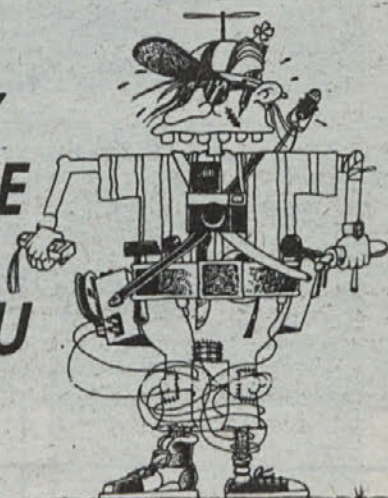
Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Uredniki: LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Zoran Vlajić (dopisništvo Koper)

Tajnica redakcije: Suzana Rober

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač - Tiska Družbeno podjetje Delo - Tisk časopisov in revij, p.o. - Naslov uredništva: Celje - knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95,9MHz

GENERAL MAISTER IN NEMŠKI ADMIRAL TEGETTHOFF IZ OČI V OČI

Če bi gledali samo na to, kako sta se podpisovala general Rudolf Maister ter admiral Wilhelm von Tegetthoff, potem pač ne bi opazili velike razlike. Rudolf in Wilhelm, oba moža, ki sta se izšolala in služila v vojski rajne Avstrogrške monarhije, bi lahko čisto mirno bila v Mariboru tudi znanca iz sosednje ulice - če bi živele v istem času - ki bi skupaj hodila po različnih sprejemih in družabnih srečanjih pri ugodnih mariborskih družinah podjetnikov in politikov. Na teh sprejemih nihče ne bi opazil, da je med njima kakršna-koli večja razlika, saj sta bila na sprejemih vedno oba lepo opravljeni v svečano cesarsko uniformo.

Vendar pa je bila med generalom Maistrom in admiralom Tegetthoffom, ki sta bila oba Mariborčana, velika razlika. Admiral Wilhelm von Tegetthoff, ki je bil po političnem prepričanju veliki velikonemški nacionalist, je zaslovel v svetu kot pomorski strateg ter zmagovalac dveh velikih pomorskih bitk v evropski zgodovini - tiste pri Helgolandu 1864. leta in tiste pri Visu 1866. leta. General Rudolf Maister, ki je bil slovenski pesnik in rodoljub, pa je zaslovel po tem, da je 1918 leta Slovincem izbral severno mejo ter Maribor priključil Sloveniji.

Čeprav sta admiral Tegetthoff in general Maister že v svojem času bila slavna Mariborčana, s svojim spomenikom v mestu ob Dravi po smrti nista imela sreče - tako

kakor do vseh svojih velikih mož (v preteklosti in sedanjosti) so bili Mariborčani krivični tudi do svojega slavnega slovenskega pesnika in vojskovodje ter do nemškega nacionalista in pomorskega admirala.

Admiralu Wilhelmu von Tegetthoffu so Mariborčani sicer postavili spomenik 1883. leta oziroma 43 let po tem, ko je rojstni Maribor za vedno zapustil ter odšel na študij na mornariško akademijo v Benetke, čeprav kot Velikonemec o Italijanih ni imel ravno najboljšega mnenja. Vendar pa so kmalu po tem, ko je slovenski pesnik in general Rudolf Maister Maribor priboril Sloveniji, spomenik Wilhelmu von Tegetthoffu odstranili s njegovega mesta v parku pred skupščino mesta.

Slovenskemu generalu Rudolfu Maistru pa Mariborčani več desetletij sploh niso postavili spomenika. O tem so v mestu tekle burne razprave: Maistru so nekateri zamerili, da je po svoji tedanji dolžnosti moral nastopiti proti boljševističnemu uporu v nekaterih vojaških enotah. Vendar pa so se Mariborčani konec koncev odločili, da bodo generalu Maistru vendarle postavili spomenik - odločitev o tem je padla kakšno leto predno je padel socialistični režim v vsej deželici na južni strani Alp. Mariborčani pa so spomenik generalu Rudolfu Maistru postavili na trgu pred mestno skupščino, nedaleč od mesta, kjer je nekoč stal spomenik nemškemu admiralu Wilhelmu von Teget-

thoffu. Trg nosi ime po največjem boljševiku vseh časov - po Vladimirju Iljiču Leninu.

Če bi gledali po spomenikih, torej med slavnima Mariborčanoma tudi po tej plati navzven ni bilo razlike. Konec koncev so oblasti v stari Jugoslaviji med obema vojnama na trgu, kjer je včasih stal spomenik Tegetthoffu in kjer sedaj stoji spomenik Maistru, postavile dobro preberite - pravoslavno cerkev. Pravoslavno cerkev v Mariboru na današnjem Leninovem trgu so porušila z bombami zaveznika leta v času, ko so ga zavezniški priključili tretjemu Reichu. Kakor vemo, se Maribor ni dal zaslužiti, vendar pa je ostal brez srbske pravoslavne cerkve v središču mesta.

Sedaj, ko na osrednjem trgu pred mestno skupščino že stoji spomenik sloven-

skemu generalu in pesniku Rudolfu Maistru, so se nekateri spomnili, da bi morali na trg, kjer je včasih stala srbska pravoslavna cerkev, vrniti tudi spomenik nemškemu nacionalistu in admiralu Wilhelmu von Tegetthoffu.

Mestni parlament je to pobudo že sprejel v obravnavo. Če bo pobuda sprejeta, si bosta spomenika generalu Maistru in admiralu Tegetthoffu pogledala iz oči v oči. Da pa med Mariborčanoma - slovenskim pesnikom, ki mu je mestna mularije že dvakrat zlomila sabljo, in nemškim nacionalistom, ki so mu Mariborčani nekoč spomenik že podrl, ne bi prišlo do dvoboja ali če hočete do das duell-a, bodo z bližnjih hiš budno pazile table z imenom Vladimira Iljiča - Lenina, seveda.

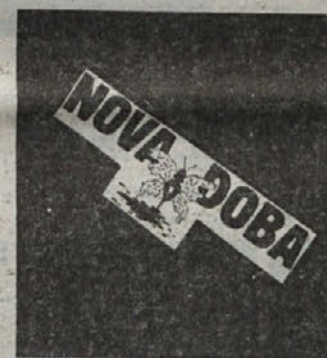
Anton Čas

REVIZIJA »OSIMA«

V Trstu so demonstranti na poziv neofašističnega Italijanskega socialnega gibanja zahtevali revizijo slovensko-italijanske meje.

Protestirali so proti sklepu italijanske vlade, ki meni, da je Slovenija naslednica nekdanje Jugoslavije glede na Osimski sporazum iz leta 1975, kar se tiče meja, zavzema pa se za revizijo drugih členov sporazuma, ki določajo gospodarsko, kulturno in drugo sodelovanje,

predvsem pa položaj italijanske manjšine v Sloveniji in naše v Italiji ter vrnitev lastnine tistim Italijanom, ki so bili izgnani iz nekdanje Jugoslavije.

LESENI ŠANK za kmečko sobo, vgrajevalno omaro in mizo pod ceno prodam. Kastelic, Stanetova 20, Celje, tel.: 063/21-048

PERZIJSKE MUCKE, stare mesec dni, brez rodovnika, lepo napredujejo. Prodali jih bomo čez približno štirinajst dni. Pravočasno si jih rezervirajte. Tel.: 063/29-005, po 20. uri

FANT, 37 let, želim spoznati resno žensko iz Velenja ali okolice »Bosanku«. Sreteh Šajihovič, Vojkova 12 a, Velenje

VULKANIZACIJA in AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

**Rosando
PREVOLNIK**

Teharje,
tel.: (063) 32-900

DRAGI MINISTER!

Ob dejstvu, da je nova slovenska država vse bolj pogoltna, se manjšajo tudi pravice mnogim. Značilen primer so upoko-jenci. Še posebej značilen primer norčevanja iz državljanov pa je tako imenovano »prostovoljno zavarovanje«.

Dragi minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč, mar Vi ne mislite, da je prostovoljno zavarovanje pravzaprav obvezno. Če ga ne plačaš, imaš izredno hude posledice, saj je treba plačati velike stroške zdravljenja, zdravlil, zobozdravstvenih storitev... Če je prostovoljno, namreč takih posledic ne bi smelo biti. Seveda pa je posebno vprašanje, če bodo zdravstveni prispevki zaposlenih zaradi novega zavarovanja kaj manjši. Morali bi že biti. Veste, o prostovoljnosti še tole: toplo oblačenje pozimi ni obvezno. Če se ne oblačiš pa lahko zmrzneš. Tudi uživanje hrane ni obvezno, če ne ješ pa...

Vsekakor bi bilo pošteno, če bi takšno zavarovanje imenovali dodatno in ne bi znova vnašali pojem prostovoljnosti, ki ima zaradi naše zgodovine dosti čudnih vzgledov. Saj veste, prostovoljno delo, prostovoljno članstvo v SZDL ipd.

Kar zadeva upoko-jence, pa je nepošteno, da bodo morali tudi oni po novem poskrbeti za dodatno zavarovanje. Mnogi so delali kar celih 40 let, da bi na stara leta imeli olajšave. Pošteno bi bilo, da bi za tiste, ki so delali vsaj 20 let, obdržali dotedanje pravice. Nsvi upoko-jenci, torej tisti čez 20 let, pa bi morda plačevali dodatno zavarovanje. Prepričan sem namreč, da tisti, ki so celo pokojninsko dobo plačevali prispevke, ne bodo dobili nazaj denarja, ki je bil namenjen za olajšave na starost. No, to o oškodovanju upoko-jencev je sicer zgodba za ustavno sodišče, ki pa najbrž ne bo reklo ničesar. Če bi, bi pa že našlo način (kot pri podržavljanju stanovanj), da bi bil tudi udarec po žepih upoko-jencev skladen z ustavo.

Kot ponavadi, najbrž tudi vi ne boste odgovorili, pa vseeno lep pozdrav!

VAŠ DRŽAVLJAN

DRŽAVA POŽRLA DRUŽINO

Menda Slovincem ni še nikoli šlo tako dobro in nikoli tako slabo kot danes, ko živimo v samostojni državi. (Prejšnja naj ne bi bila vredna piškavega oreha, čeprav so Slovenci bili do pred dveh let drugačnega mnenja.) Dobro nam gre v toliko, da nas je poln gobec suverenosti, samostojnosti, neodvisnosti in še podobnih visokoletečih atributov, s katerimi zakrivamo dejansko stanje. Socialna, dvoumna beseda, je v Sloveniji na psu, kjer je tudi osnovna družbena celica - družina.

Družina je v vsaki sodobni državi ogledalo uspešnosti slednje. V našem primeru je slika porazna. Smo v situaciji, da je že povsem povprečna slovenska družina obsojena na životarjenje. Najbolj so seveda prikrajšani otroci, bolj rečeno otrok, saj, kateri »pameten par« pa si še upa privoščiti par otrok. Težko je z enakimi dohodki, s katerimi izhaja družina dveh zakoncev, če je to sploh tako, preživljati ena, dvoje ali več lačnih otroških ust, kar je že veliko odstopanje od pravila.

Vse bi bilo dosti lažje, če bi država končno uvedla univerzalni otroški dodatek, ki bi pomenil pravičnejšo

porazdelitev bremen krize in ustvarjenega družbenega bogastva med generacijami, ohranjanje kupne moči družin z otroki in s tem ravni proizvodnje znatnega dela domače industrije, možnosti uveljavljanja željenega starševstva, ki ga splošna socialna ogroženost in neoperspektivnost vse manj omogočata in navsezadnje spodbudnejšo družbeno klimo družin z otroki.

Je pa hudič, da je odločitev o tem, če bo le takšna univerzalna državna pomoč družinam dostopna že prihodnje namesto 1995. leta, v rokah - delegatov.

Anci Solan

SVETUJEMO
PROIZVAJAMO
PROJEKTIRAMO
PRODAJAMO
MONTIRAMO

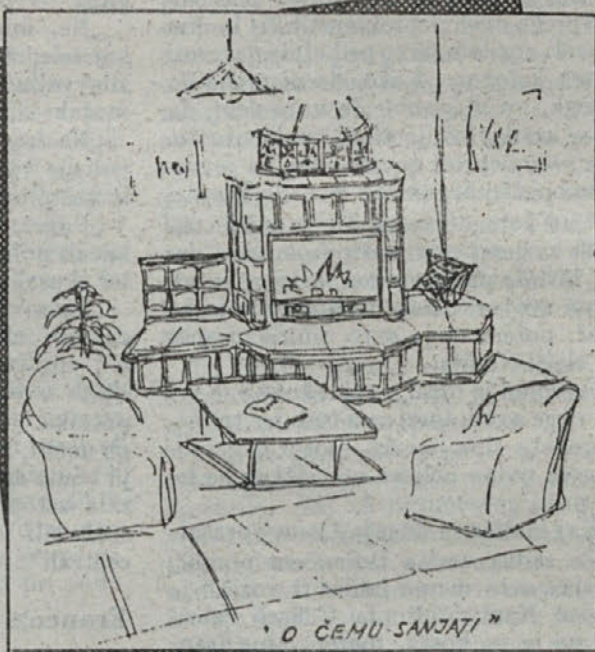
PIONIR
keramika d.d.
NOVO MESTO d.d.

VSE NA ENEM MESTU

- kmečke peči
- toplozračne peči
- štedilniki
- kamini
- pizza peči
- polnomontažne peči

- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje, kakovost in trajnost peči, predvsem pa prihranek pri energiji

INFORMACIJE

PIONIR - KERAMIKA Novo mesto, d.d., Slakova 5
tel.: 068/21-201, 26-016, 26-015, fax: 068/24-298

NEKDANJI UDBAŠ SPRAŠUJE BAVČARJA: KOMU ZDAJ PRISLUŠKUJE PETER KRAŠOVEC

OZVOČENI OPAT

Minister Igor Bavčar še vedno ni iz policijskih vrst pometel niti najpomembnejših delavcev nekdanje službe državne varnosti. Gre za delavce nekdanjega Prvega sektorja, ki so motrili na vse vrste državnih in razrednih sovražnikov, od cerkvenih dostojanstvenikov do oficirjev JLA in funkcionarjev partije, da ne govorimo o navadnih državljanih.

Kako milo ptice pojo

Ministra Igorja Bavčarja so v javnosti že večkrat poklicali in opozorili, da v njegovem notranjem ministrstvu delajo še vedno isti ljudje, ki so se leta in desetletja odkrito borili proti demokraciji, upamo si celo trditi, proti vsemu sposobnemu, poštenemu in naprednemu.

V pričujočem sestavku objavljamo del prepisa z dolgoletnih pogovorov z nekdanjim visokim funkcionarjem državne varnosti v Beogradu, ki se ne strinja, da v svobodni in demokratični Sloveniji dočerašnji UD-BOVCI v Bavčarjevem ministrstvu sedijo na tako visokih in spet najboljše plačanih stolčkih.

„Uredništvo vašega časopisa je v Celju, zato pustimo ob strani metropolo in druga mesta in osvetlimo delo državne varnosti v tem lepem mestecu, kjer je bil šef te službe v Beogradu izsolani Peter Krašovec, doma iz Laškega in je zdaj v Bavčarjevem ministrstvu.“

Znano je bilo, da smo bedeli nad Cerkvijo, manj znano pa, da smo pazili tudi

na partijske funkcionarje. V Celju so bili ozvočeni opat, gospod F. Kolšek, Mohorjeva družba in dr. Grmič, ki je še služboval v Savinjski dolini. Ti so zagotovo čutili naše spremstvo, vendar si upam trditi, da opat sploh ni vedel, da je „ozvočen“. To pomeni, da smo mu prisluškovali skorajda med hojo ...“

Kako?

„Zvezni in republiški proračuni niso smeli nikoli preti pipice, če je šlo za potrebe varnostne službe, zato je bilo strokovnjaki varnostne službe med najbolje opremljenimi v Evropi. Celjski opat je bil cel ozvočen, od telefona do prostora, del pogovorov je bil opravljen z „mikrofonom-puško“, kot smo zadevo popularno imenovali. Ko si jo usmeril proti sogovorniku, si lahko na veliko daljavo brez motenj posnel cel pogovor, svoje pa so pridali še njegovi sodelavci, saj so bili tudi v Cerkvi ljudje z različnimi, pogosto tudi najnaravnějšími nagnjenji in smo jih na ta način izsiljevali. Ne morete si misliti, kako milo ptice pojo ...“

Peter, komu zdaj prisluškuješ?

Od opata do partijskega sekretarja

Rekli ste, da je bil potreben podpis štirih odgovornih funkcionarjev, če si hotel „nekoga obdelati“.

„Po Rankoviću je bilo to zakon, vendar veste, kakšni smo bili Jugoslovani v odnosu do zakona. Po drugi strani je bilo to pogosto objektivno nemogoče, zato je bila največkrat praksa, da si zaupal operativcu in potrdil njegov predlog.“

Če malo preskočimo, ker smo že v Celju, komu razen Cerkvi ste neprekinjeno odmerjali vašo pozornost?

„V Celju konkretno Mohorjevi družbi, med posamezniki pa vsem iz nekdanjih predvojnih strank ali funkcionarjem na oblasti. Tudi vodilnim delavcem v gospodarstvu. Vsem, za katere smo imeli razvrstitev, ki se je končala na -to, ali -izem.“

Konkretno so to bili ...

„Pred opatom zdajšnji pomožni škof Grmič, Aleš Ilc, Stane Seničar, za Marjana Osoleta je bilo že razvpito ...“

Tu ste našli dva nekdanja partijska sekretarja in člana CK ZKS ...

„Točno. Pred to službo ni bil nihče izvzet, saj se spo-

mnite, da je Ranković odletel, ker je njegova služba ozvočila celo Titovo spalnico ...“

Že, že, vendar so bili partijski funkcionarji vendar nad vami!

„Nad kom? Vedno je nekdo nad nekom, v strokovnem smislu in v tej stroki ni bila partija nikoli nad stroko in tem delom. To ne gre, ne moreš mešati politike in stroke.“

Mislimo na sodelovanje, saj so vendar funkcionarji partije pogosto odločali o usodi posameznikov in tudi mnogih ljudi ...

„Tudi to je točno in res, vendar s tem ni rečeno, da tudi mi nismo popazili na njih, če so začeli štrleti iz okvirjev ...“

Kakšnih okvirjev?

„Iz okvirjev, ki jih je postavljala družba. Torej, kar so navadni ljudje najprej zamerili: razkošno, razuzdano življenje, pijančevanje, ženske ...“

Ali je bil to vzrok za Staneta Seničarja in Aleša Ilca, opata ali škofa Grmiča?

„Ne.“

Pripravil: J. S.

Prihodnjič: Bordel na Hudinji in spoved v hotelu

FRANCOZA, ŠVERCERJA Z OROŽJEM, RINILA S CESTE NAŠA REPORETERJA IN POBEGNILA

S STOPETDESET V MEGLO

Na Sloveniki, na odseku smrti pri Slatini, sta Francoza z oznakama Rdečega križa preko dveh neprekinjenih črt prehitevala kolono in divjala naproti dvema neprekinjenima kolonama vozil, ki so prihajala naproti. Da bi se izognila čelnemu trčenju, sta zavila pred vozilo z reporterjema Nove dobe tako tesno, da sta jima odrezala vztrano ogle-dalo.

Glava pod kolesom tovornjaka

Večer pred dnevom mrtvih ni bilo iti na cesto. Žal je novinarski poklic tak, da dogodki ne sprašujejo po vremenu. In tako se je napletlo, da sta se prav tisti mrzli in deževni večer, prepleten še z meglo, iz Lendave vračala naša reporterja.

„Celi ravenski del Prekmurja je razpokan zaradi širjenja cest med posameznimi kraji, zato sva se odločila, da si pot skrajšava preko sosednje Hrvaške. Namesto proti Murski Soboti sva v Lendavi zavila proti Murskemu Središču, ker sva morala še v Štrigovo in Razkrižje, kot je pisalo na potnem nalogu. Deževalo je kot iz škafo, večidel pokrajine je bilo v megli, na cestah pa izjemno število vozil,“ je pozneje v uredništvu tožil Franc.

V križišču s Tržaško v Mariboru je mimo kolone rinil naprej avtomobil s francosko oznako, ki je imel na zadnji strani dve nalepki Rdečega križa. Po že prislovični slovenski vljudnosti so vozniki umikali svoja vozila, da bi bradati francoski mladenič le prišel v kolono, ki se je uvrščala proti Ljubljani. Tudi midva sva mu dala prednost in glasno razglabljal, kam neki ta Francoz pelje to pomoč, ki je po vsej verjetnosti namenjena Bosni. Potem sva

na Francoza pozabila, jaz sem poslušal glasbo, šef pa je po polžje rinil z drugimi, ker sta bili v obe smeri koloni vozil.

Pred tunelom skozi Konjiško goro se je tik pred naju z odstavnega pasu zrinil vlačilec z ljubljansko registracijo in kolono še upočasnili, saj je stari tovornjak težko prikolicico komaj vlekel z dvajset kilometri na uro. Po drugem tunelu na slatinski strani, kjer je zdaj prepovedano prehitevanje po tistih dveh katastrofalnih nesrečah in se cesta prevesi navzdol, sem glasno odšteval pospeševanje tovornjaka: 35, 40, 42, oho, 45, zdaj bo skoraj petdeset, ko je nenadoma zaropotalo, avtomobil je zaplesal, jaz pa sem imel glavo pod kolesom prikolicice od tovornjaka. Vsaj tako sem videl, ko sem slišal Nanija:

„Drži se, ta je nor ...“

Ne dam dokumentov in ne bom čakal policije

„Pasji sin, to pa je bilo na tanko ...“ sem spet slišal Nanija, ko se je avtomobil umiril in je bilo vsenaokoli belo. Šele potem sem dojel, da se svetloba najiniharometov odbija od Francoza, da Italijan za nama sveti z dolgimi in da nasproti vozeči tudi svetiljo z dolgimi lučmi ... Kaj se je zgo-

dilo? Jaz ne vem, pozneje sem dojel, da je Francoz prehiteval celo kolono preko dveh neprekinjenih črt in divjal proti vozilu, ki so prihajala nasproti v dveh kolonah. Kako, da ni prišlo do hujšega, mi ni jasno. Za naju vem, da sva se rešila, ker je Nani sunkovito zavil v desno proti tovornjaku, ki je vozil na oni strani rumene črte, da bi začel spuščati kolono naprej. Če bi najino vozilo še za deset centimetrov zaneslo v desno, bi bila pod kolesom, ki sem ga videl na svojem ušesu ... Ropotalo je ko hudič, potem se je avto umiril in spet sem slišal Nanija:

„... volan je ostal v roki, kolesa se vrtijo, noge so tu, torej sem tudi jaz tu, vetrobranska šipa je cela, motor brni, torej se še vedno peljeva po cesti in ne letiva proti nebesom ...“

„Kaj hudiča se dogaja,“ sem vprašal.

„Če tadva vozita Bosancem pomoč, sem jaz avto in me lahko ti voziš,“ je brenkal Nani. „Hopla Cefizelj, zbrišala pa je ne bosta, mater vama francosko, ko mislita, da sta že v Bosni“ in je projačil: „Daj mali, prosim te, iztisni še kakšen kilometer, da ti Francozeka ne izmeglita.“

In vendar sta Francoza izginila v noč, požrla sta ju megla in dež.

„Samo mirno kri, dobiva ju na cestninski postaji“, je mrmral Nani in vspehujal avtomobil. Francoza sva res zagledala, ko sta spet prehitevala stoječo kolono pred cestninsko postajo. Nani je zavil za njima in mimo njiju na ono stran, da nista mogla naprej, za njima pa je zavozil Italijan, ki je na Slatini vo-

zil za nama in tako nista mogla pobegniti.

„Ne, midva sploh nisva prehitevala, kaj šele, da bi vozila v škarje in oplazila vajin avtomobil,“ je bil odločen možak, ki je sedel na desni.

„Ne dam dokumentov in ne bom čakal policije,“ je odrezal voznik, sedel v avto in gas proti Ljubljani.

„Prav“, je rekel Nani, „bomo pa poklicali policijo“ in je odšel k mitničarju ter skušal priklicati miličnike.

„Samo lepo počasi“, nama je dejal dežurni oficir na policiji in v mikrofon zdrdral registrsko številko francoskega avtomobila, opis voznika in sopotnika. „Če ju patroli ne bosta mogli uočiti, ker sta lahko zavila kamorkoli, ju bomo dobili na meji. Nekje bosta morala izstopiti iz države, opis pa smo posredovali vsem patrolam in dežurni v centrali ...“

Francozi švercali orožje

Čez tri dni vest iz policije: ob izstopu iz države v Italijo so naši varnostni organi odkrili v enem osebnem in enem tovornem vozilu francoske registracije z oznakami Rdečega križa in z napisom, da vozijo pomoč Bosni, večje količine orožja. Orožje in vozili so zaplenili, Francoze pa predali preiskovalnim organom ...

Zato se je Francozoma tako hudičevo mudilo, da bi naša reporterja skoraj potisnila pod tovornjak in ... naprej raje ne gre razmišljati. Že tako je bilo grozno ...

Jani Sova

PRORAČUN V ROKAH ZAPRAVLJIVCEV

MINISTRI METALI DENAR SKOZI OKNO

Inšpektorji SDK so končali svoje delo v devetih ministrstvih in njim podrejenih službah. Nepravilnosti pri poslovanju so ugotovili kar v osmih od devetih ministrstev, kar pomeni, da je odnos ministrov do denarja davkoplačevalcev naravnost kriminalno malomaren. Seveda pa kot ponavadi za to ne bo nihče odgovarjal kljub temu, da so brez slehernih vknjižb, pogosto popolnoma neracionalno zapravljali milijarde tolarjev.

Janez Kopač: Čimprej potrebujemo proračunsko sodišče.

Poglejmo si primer ministrstva za pravosodje, ki po ugotovitvah inšpektorjev SDK poleg prometnega ministrstva še posebej izstopa. V zapisniku SDK so dokazi za povsem neurejeno knjigovodstvo brez dokumentacije o plačilih, ki so jih v imenu ministrstva za pravosodje in upravo opravljali neposredno iz proračuna. Takšnih plačil je bilo lani kar za 196 milijonov tolarjev in to predvsem za nabavo računalniške opreme, za katero dokumentacija za plačilo sploh ni bila dostavljena knjigovodstvu v knjiženje. Tudi ni dokumentacije o dobavi opreme, zato ta sploh ni evidentirana in ni mogoče opraviti niti inventure.

Inšpektorji v svojem poročilu navaajo, da neurejeno knjigovodstvo vodi do opuščanja slehernega nadzora nad osnovnimi sredstvi, dvomljive pa so tudi vse investicije v vzdrževanje in popravilo službenih stanovanj. Iz predplačila za kupljeno opremo so plačevali avtorske honorarje delavcem sodišča, veliko plačil pa so nakazali tudi Pravni fakulteti za opravljene storitve v prvi polovici letošnjega leta - nekaj nad 6 milijonov tolarjev.

Kakšen nered je v poslovnih knjigah ministrstva za pravosodje in upravo, kaže tudi podatek, da le - to ni imelo ob koncu preteklega leta evidentiranih 90 službenih stanovanj in 939 najemniških. Poročilo SDK očita ministrstvu za pravosodje in upravo še številne druge nepravilnosti in pomanjkljivosti pri vodenju poslovnih knjig.

Kaj na to pravi dr. Rajko Pirnat?

Ugotovitve SDK postavljajo v zelo slabo luč nekdanjega pravosodnega ministra dr. Rajka Pirnata. Zato smo ga zaprosili za njegovo mnenje o tem. Takole pravi: „Zapisnik SDK je napisan skrajno pomanjkljivo, vsebuje nedokazane domneve in računске pomote, tako da je očiten njegov namen uporabiti ga v predvolilnih političnih obračunavanjih. Zapisnik SDK pravno formalno sploh še ni dokončen“, meni dr. Rajko Pirnat.

Za mnenje o zapisniku SDK in o go-

spodarjenju ministrov s proračunskim denarjem smo povprašali tudi predsednika skupščinskega odbora za proračun in javne finance Janeza Kopača, ki pravi takole: „Menim, da ugotovitve SDK držijo, zato ker se ima vsako ministrstvo pravico pritožiti nanje in jih spodbijati, češ da niso resnične. Prav v primeru ministrstva za pravosodje in upravo se to ni zgodilo. Le Republiški zavod za informatiko, ki je v sklopu tega ministrstva, je poslal v zvezi z zgolj enim očitkom mnenje, da se ne strinja z ugotovitvami SDK.“

Zelo koristno je, da imamo takšne preglede, saj dosedaj države nihče ni kontroliral pri pravilnosti in zakonitosti ter racionalnosti njenega poslovanja. Ravno odbor za proračun in javne finance je januarja letos sprožil te preglede in poslali smo tudi inšpekcijo v različna ministrstva. Upam, da po teh inšpekcijskih pregledih ne bo nikoli več tako, kot je bilo. Ljudje v ministrstvih se ob takšnih pregledih tudi česa naučijo, po drugi strani pa jih je malo bolj strah, kar pripomore k večjemu občutku odgovornosti pri njih.“

Dr. Rajko Pirnat zanika večino teh ugotovitev in pravi, da je vse skupaj zgolj predvolilna propaganda.

„Ker so ugotovitve neprijetne, skušajo stvar spolitizirati. To se mi zdi zelo nekorektno. Saj so bili ti pregledi opravljeni celo letošnje leto. Izsledki, ki so bili predstavljeni na odboru julija v zvezi z ministrstvom za promet in zveze, so še mnogo hujši kot na ministrstvu za pravosodje in upravo, kljub temu pa niso sprožili tovrstne reakcije, ker pač volitve še niso bile pred vrati. Dr. Pirnat v svojem odgovoru piše, da so te ugotovitve naročena predvolilna negativna propaganda, kar pa je seveda čista laž.“

Bivši pravosodni minister tudi trdi, da zapisnik SDK še ni pravno formalno dokončen. To naj bi ugotovil tudi skupščinski odbor za proračun in javne finance.

„To ne drži. Predno sem prišel v javnost s temi podatki, sem pri pravni službi SDK naročil mnenje o tem, kdaj zapisniki postanejo javni. Njihovo mne-

nje je, da postanejo javni takrat, ko poteče rok za vložitev pripomb s strani tistega, ki so ga pregledovali in ko SDK odgovori na te pripombe. Poleg tega sem na odbor vedno povabil SDK in predstavnika ministrstva, ki so ga pregledovali, tako da so si lahko med sabo povedali vse, kar so mislili, da si morajo. Zato je pravno formalno zapisnik dokončen.“

Dr. Pirnat v svojem odgovoru tudi trdi, da zaradi neurejenega knjigovodstva ne more biti odgovoren minister, saj ni njegova funkcija spremljati pravilnost vknjižb. Zato je po njegovem mnenju očitati nezakonnosti in nepravilnosti pri vodenju knjigovodstva ministru navadna manipulacija.

„To je res. Sicer na zahodu, kjer so države bolj urejene, tudi če so zgodili železniška nesreča, minister za promet odstopi, čeprav nima nobe zveze z nesrečo. To je inštitut odgovornosti, ki pri nas še ni razvit. Minister res ne more natančno vedeti, kaj mu ga lomi nek knjigovodja. Vendar pa gre še za nekaj drugega. Največ pripomb v poročilu SDK se je nanašalo na Republiški zavod za informatiko. Dr. Pirnat pa je, ko je bil še minister, zaposlil novega šefa Zavoda za informatiko - torej je človek, ki ga je on pripeljal, delal te napake. V tem primeru pa se mi zdi, da je soodgovoren, če že za knjigovodjo ne more biti. Po drugi strani pa je tudi res, da je bil dr. Pirnat predsednik stanovanjske komisije in da je v imenu vlade podpisoval škodljive pogodbe, s čemer javnost še niti ni seznanjena.“

Poleg tega pa nihče ni rekel, da je on odgovoren. To nikjer ne piše, pač pa se to je dogajalo v njegovem ministrstvu v času, ko je bil on minister.

Ali sta Marjan Krajnc in Rajko Pirnat največja grešnika?

SDK najprej vpraša ministrstvo, kdo je odgovorna oseba. V vsakem ministrstvu je več odgovornih oseb, ki so podpisniki. Proti tej odgovorni osebi nato vodijo postopek.“

Omenili ste, da so se do sedaj najhuše nepravilnosti pojavile v ministrstvu za promet in zveze.

„Republiška uprava za ceste je falsificirala zaključni račun in to za ogromne zneske, poslušajo povsem v nasprotju z zakonom o računovodstvu in ugotovili so veliko neracionalnost pri trošenju denarja. Poleg tega ekonomske analize kažejo, da so se relativne cene pri cestogradnji v zadnjih letih zelo povečale. Sodeč po teh analizah je tretjina cestnega denarja pri nas vržena stran. Če bi drugače poslovali, bi lahko imeli eno tretjino več cest.“

Zanimivo bi bilo zvedeti, kolikšen je bil vpliv generalnega direktorja SDK Igorja Omerze, sicer tudi podpredsednika demokratske stranke, na to, da inšpekcijske službe še niso pregledale poslovanja ministrstev, ki so v rokah demokratov. (Ruplovo Ministrstvo za zunanje zadeve, Bavčarjevo Ministrstvo za notranje zadeve in Kacinovo Ministrstvo za informiranje.) Dovolj je, da se spomnimo, kako širokopotezno je Jelko Kacin zapravljal denar za promocijo Slovenije v ZDA, in obljubljal obisk 30.000 ameriških turistov, ki jih nikjer ni bilo.

Kako sankcionirati takšno ravnanje z državnim denarjem?

„Najboljša kazen ni denarna, ampak politična, kar pomeni odstop odgovornega ministra.“

Zato ni še nihče odstopil. Marjan Kranjc je še vedno minister.

„Glede na to, kar je ugotovila inšpekcija SDK pri njem, bi bil že čas, da bi počasi šel. Na žalost takšni podatki nikogar posebej ne zabolijo. V Nemčiji je takrat, ko računsko sodišče izda poročilo, vsako leto kar nekaj samomorov med politikih, ki jim odkrijejo to in ono.“

S tem hočem ilustrirati, kako zelo drugačen odnos imajo do tega vprašanja. Ljudje se tega bojijo in je zanje nekaj groznega, če jih razkrijejo pri nepravilnostih. To je stvar morale, ki je pa pri nas še ni. Vendar se morala izgrajuje skozi izkušnje, skozi dogodke in jaz verjamem, da bo nekoč tako tudi pri nas. Do takrat pa je edina moč, ki lahko vpliva na to, pritisk javnosti.

Če se nekdo umaže pri javnih finan- cih, bi moralo biti za vse njegove koalicijske ali strankarske partnerje nesprejemljivo, oziroma sploh ne bi smeli pomisliti, da bi ga poizkušali še kam plasirati. To pa bi omogočila samo pomoč javnosti. Takšne zadeve se seveda dogajajo povsod po svetu, vendar na zahodu zaradi tega padajo kariere.

Pomembno je še nekaj, kar bi rad posebej poudaril. Slovenija se nahaja med dvema državama, ki sta najbolj skorumpirani v Evropi, med Hrvaško in Italijo. V teh dveh državah strašno zloraj-

bljajo javne finance skozi stranke. To je pri njih že institucionaliziran mehanizem. Pri nas tako daleč še nismo, vendar smo že na robu tega. Če sedaj ne bomo v javnih finan- cih naredili reda, ga bomo morali delati na italijanski način čez dvajset let.“

Bogomir Špiletič, svetovalec generalnega direktorja SDK Igorja Omerze, pravi o tej problematiki takole: „Strašno me moti politizacija dela SDK. Tega si nikakor ne želimo. Delali smo in bomo v mejah veljavnih pristojnosti, saj je po zakonu odgovoren za kontrolni postopek inšpektor sam.“

Janez Vodnar

COCA-COLA IN NASMEH, POLITIKA IN ROCK AND ROLL

NEZNOSNA LAHKOST BIVANJA

Propagandni aparat prodaja, informira, opominja, vpliva na osebna prepričanja in jih spreminja, morda spreminja čustva in navade, potemtakem pa oblikuje tudi družbo in odnose. Vsakdanje so vesti o vrsti kriz modernega sveta, o vojnah, lakoti, o strahotah nuklearne kataklizme, o demografski eksploziji, vsa ta dogajanja izzivajo brezperspektivnost, strah svetovne javnosti in vplivajo na posameznika destimulativno. Propaganda pa perspektivo zna ponuditi, vsaj delček sreče in motivacije. Negativen učinek takšnega prepričevanja je svet iluzij, v katerem se posameznik ugodno počuti le na prvi pogled.

Za razliko od črnih strahov modernega sveta nudi propaganda idealno sliko, na vseh področjih in v vsakem času, vsakemu posamezniku ne glede na spol, starost, veroizpoved, narodnost in politično prepričanje. V negativni zorni kot propagande lahko stopimo skozi dejstvo, da propaganda eksistira vzporedno z manipulativno funkcijo, premeteno izkorišča človekovo duševnost in njegove nagone, zna ponuditi ugodje namesto resnice, prodaja sanje namesto realnosti. In kje na tej poti se je izgubila svoboda človekovih odločitev,

stjo pričakujemo novih obljub, da sežemo po mavrici. Vsaj navidezno.

Kozmetična industrija ne prodaja prvenstveno konkretne uporabne vrednosti, ampak obljubo lepote in mladosti, avtomobil znane znamke ponuja moč in privilegij, industrija zabave streže strastem, politika ponuja perspektivo in boljšo prihodnost, verske institucije olajšanje po smrti. Nadomestki realnosti, ki bojkotirajo individualnost. Coca-cola kot trend univerzalnosti, Lewis kot svetovna smernica oblačenja, vse z reklamnimi prijemi, ki

snično. Ker prikazuje orientirano 'resnico', je dezinformacija. Trend, da bi prodajalci sreče našli nekakšno univerzalno resnico, ki bi bila raznovrstnim potrošnikom vsem krojena po meri, pa vsemu navkljub ne more obstati. Tolmačenje sporočila je bilo in bo odvisno od percepcije posameznika.

Kritika črne propagande, ki postulira tržišče prav posebne vrste in uvaja rod vsemogočnih specialistov za marketing človeških duš, je upravičena. Že noro brihtni Hitler je trdil, da je mogoče s pametno propagando ljudi prepričati, da so nebesa pekel ali obratno, da je bedno življenje raj. Propaganda, ki ravna z ljudmi kot primitivno množico neumnežev, ne bi smela obstajati. Ne smemo pa po-

zabiti, da je to skrajni, črni kot propagandne dejavnosti, ki se največkrat začne in tudi že konča pri neuspešnih poskusih tovrstnega vplivanja in poseganja v skrite človekove koticke. Nedvomno so v njej prisotni manipulativni elementi, a tudi manipulaciji se je moč upreti, še posebno zato, ker se njenega obstoja zavedamo. Osvajalci človekove zavesti nikoli ne morejo natanko vedeti, kako bodo njihova sporočila delovala, ko jih bomo interpretirali v skladu z osebnimi stališči, pričakovanji, čustvi, interesi in izkušnjami.

Že sum, da nam skušajo nekaj podtakniti, je včasih dovolj, da neko sporočilo ignoriramo.

Ksenija Lekić

ZAKAJ SLOVENCIM NE MARAMO NOGOMETA ŽOGA POSILJUJE

Ne moremo reči, da smo bili Slovenci kdajkoli izrazito "nogometni" narod, kot so na primer Nemci, Angleži, Francozi, Italijani in ne nazadnje paleta "jugonarodov" onstran Sotle. Izrazito slovenski "družinski" šport je alpsko smučanje, če odštejemo obvezno pijančevanje, nogomet pa nas je v letih "jugoslovanizma" tangiral le kot modna, vendar tuja muha. "Slovenci", med katerimi je bilo in je čedalje več uvoženih, so tako desetletja prinašali darove na nogometni žrtvenik z vso kramo, navdušenjem zaradi navdušenja in pretiravanjem.

Kljub temu, da je skoraj ves čas obstoja prve zvezne lige med članicami bila tudi slovenska predstavica - Olimpija, enkrat s takšnim, drugič z drugačnim predimonom, so si "kranjski" navijači raje izbirali svoje idole na jugu, recimo nogometne klube Dinamo, Hajduk, Crveno Zvezdo in Partizan, kar je bil očitno pomemben doprinos bratstvu in enotnosti. Do slovenskega "nogometnega nacionalizma" pač ni moglo

objekt oboževanja tudi zaradi zelo preprostega razloga - z izjemo parih let so bili na repu lestvice, iz katere so celo izpadli.

Po osamosvojitvi so si "slovenski" ljubitelji nogometa omislili novo državno prvo ligo, v kateri poleg slavne Olimpije z novim obiskom SCT srečamo tudi nogometne klube, za katere pred leti nismo niti slišali. Vsem je skupno to, da v njih igrajo južnjaki in takšni

si hodijo ogledovat predvsem ljude "južnega" porekla. Če je lepo vreme, se jih nabere tudi po štiristo! (Bilo bi jih več, če se Jugoslovska armija ne bi umaknila) Nabere pa se par tisoč zijač, da bi videli, kako lahko italijanski prvotigaš razbije "slovenskega".

Žalostno stanje "slovenskega" nogometa se največkrat odraža v apatiji NK SCT Olimpija, ki kljub temu, da ima v slovenski prvi ligi najugodnejše izhodišče, komaj živetari. Nič čudnega, saj mora plačevati jugonogometase, ki si niti po nogometnem znanju niti po obnašanju na igrišču ne zaslužijo svojega denarja. Drage vstopnice, vsaj kar se tiče tistih za tekme za Bežigradom, so prevelik zalogaj tudi za zadnje oboževalce "slovenskega" nogometa.

ko se odloči za nakup določenega proizvoda ali pa, ko vstopi na volišče? Obkoljeni smo z institucijami, ki kar tekmujejo v zadovoljevanju naših hotenj. In presenečeni ugotovimo, da tudi z našim okusom, stališči in prepričanju skušajo upravljati drugi, prodajalci sreče in politiki, ki mahajo s čarobno agresivnimi palicami po človekovi zasebnosti. Res želimo videti in slišati to, kar nam je že vnaprej določeno? Propaganda namreč sijajno sledi načelu: povejte nam, kako bi radi slišali tisto, kar vam želimo povedati... Raznovrstni prodajalci znajo z dobro premišljenimi simboli vzpodbuditi globoko ukoreninjene nagone, jih obuditi. Proizvodnja sanj je povezana s skrito človekovo duševnostjo, željami in potrebami.

Propagandne dejavnosti seveda ne smejo zreducirati zgolj na negativne učinke, niti ne moremo o ljudeh, ki jim je namenjena govoriti kot o neinteligentni čredi ovac, ki ni sposobna reagirati in ravnati brez duševnega pastirja, te 'zlobno-namerne propagande'. V skrajnih mejah bele ali črne propagande resnice najbrž ni. Vedeti moramo, da so proizvodi, ki nam jih ponujajo in med njimi z vso previdnostjo izbiramo, substituti, kot so na primer politiki nadomestek drug drugemu. Najbrž drži, da smo v končni fazi deležni enakih koristi, zato ostaja vprašanje, ali je sploh kdo oškodovan. Od obljube do uživanja kvalitet je dolga neresnična pot, pa naj gre za zeliščni čaj, ki čez noč uniči celulit, žudežne tablete, po katerih postanemo vitki, krema, ki premaga leta in vdihne nagubani koži mladost, časopis, ki obljublja kvaliteto, pa je ni, kler kot lastnik onostranskega življenja in ne nazadnje politike, ki so sicer samozadostni v lastni histeriji, rabijo po občinstvo in res je, vsi se radi popasemo po lepšem in boljšem, ne glede na to, je realno ali ne, z nestrpnostjo

dosežejo tudi najbolj nezaupljive. Univerzalni politiki z univerzalnimi obljubami, prostora je dovolj.

Sodobno družbo zaznamuje vrsta sodobnih 'kiksov', najprej ta, da so blagovnenarna merila prodrla v vse družbene odnose, ko denar in uspeh postajata barometra človekove sreče. Najbrž pa še vedno nekje obstajajo srečneži, ki bi denar, tudi če bi ga imeli mnogo več, trošili še vedno na enak način, za knjige in potovanja na primer. Blagovno merilo pa je prisotno povsod, pri politiki v prepričevanju o vrednosti človeka, ko odločajo denar, namenjen propagandni akciji, moč in avtoriteta, ki pridobita javno mnenje in množične medije in za deset še spretnost prepričati večino. Prepričevanje o vrednosti proizvoda je bistvo reklame, indoktrinacija prepričuje o vrednosti ideje, religija o vrednosti verovanja. Propaganda zna izkoristiti vse oblike človekove eksistence in spoznanja znanstvenih disciplin, še posebno psihologije. Kot baza propagandnega delovanja nastopajo razne frustracije, kompleksi manjvrednosti, egoizem, identifikacije, projekcije, sublimacije, konformizem, tradicionalizem. Propaganda izkorišča polje človekove duševnosti, njegovo potrebo po mistifikaciji in mitologizaciji, funkcionira kot regulator nasprotij naše bleščeče civilizacije. Razrešitev težav se ponuja navsezadnje tudi v obliki proizvodov, ki torej niso več samo realni objekti, prinašajo odgovor na motivacije, nedosegljive ambicije in podobno. Seveda pa duhovni diktatorji ne ukazujejo, ampak le nežno in nevsiljivo svetujejo. Razmišljanje o resničnosti črne propagandnega sporočila je najbrž odveč. Pa vendarle, propaganda materiala, političnega, ekonomskega ali kakšnega drugega, ne prikaže z več plati, temveč poudarja le pozitivne strani, zato propagandno sporočilo ne more biti in tudi ni re-

priti iz zelo enostavnega razloga, ker smo lahko slovenske priimke žogobrcv v zelenih dresih prešteli na prste ene roke, pa še mezinček je bil preveč. Ljubljanski nogometasi niso bili hvaležni

ali drugačni Slovenci po sili, s častnimi izjemami seveda. Žalostne spektakle balkanskega nogometa, v katerih SCT Olimpija poskuša zadržati Golijatovo mesto, pa ji venomer niti ne uspeva,

Ker slovenskega nogometa nikoli niti ni bilo, ga najbrž tudi nikoli ne bo. Bo pa takrat, ko bo izumrl zadnji Novak.

Franc Furland

CELJSKI ŠKANDAL: PO ŠTIRINAJSTIH MESECIH JE MARJAN RUČIGAJ DOKAZAL NEZAKONITO RAVNANJE OBČINSKIH UPRAVNIH ORGANOV

KO MARKA ZASLEPI OKO

Danes upokojeni Marjan Ručigaj je obupal nad svojo nezazidljivo parcelo v Šmartnem v Rožni dolini. Po večkratnih vlogah na sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja za lokacijsko in gradbeno dovoljenje, vselej z negativnim odgovorom, je na črno postavil lesenjači, potlej pa vse skupaj prodal Dušanu Robidi. In ni mogel verjeti svojim očem: na prodanem posestvu je domala čez noč zrasla lepa stanovanjska hiša. Takrat se je začelo štirinajstmesečno dokazovanje, kako dvomljivo in nezakonito ravnajo celjski upravni organi.

Postavljanje črnih gradenj je postalo v celjski občini in v Sloveniji nasploh že kar vsakdanja praksa, redkeje, vendar spričo podkupljivosti državnih uradnikov spet ne tako izjemoma, pa si nekdo drzne za trajno varovano kmetijsko območje prve kategorije v strogem zelenem pasu omisliti lokacijsko in gradbeno dovoljenje za stanovanjsko hišo. Spretnemu Robidi so geometri Medobčinske geodetske uprave „šli na roke“, namesto dveh na črno postavljenih barak so videli kar stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje zahtevane kvadrature in zato je na OSU-

prostora in varstvo okolja je ugotovilo, da on ni bil oškodovan, pač pa je pridobil novi investitor in verjetno v tej dvomljivi kolobociji še marsikdo. Ministrstvo je celjski občini naročilo upravni nadzor in ko bo mimo, če bo ugotovil kaj več od nehotene nepravilnosti (!), naj bi krivci za svoje početje odgovarjali. Bati se je, da bo spet v veljavi pravilo: vrana vrani ne izključuje očl.

K. L.

foto LucaS

NEZAKONITO DELO OBČINSKIH UPRAVNIH ORGANOV SO CELJE

MAFIJA NA UPRAVNIH ORGANIH SO CELJE

Štirinajst let sem bil lastnik zemljišča kmetijskih parcel 419/2 in 420/2 v skupni izmeri 2.207 m². Parcele so se nahajale v Šmartnem v Rožni dolini K.o. Rožni vrh, v nezazidljivem območju Otemne.

Leta 1976 in 1986 sem zaprosil sedanjí OSUPVO - občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, da mi dovolijo postavitev lesene barake, v drugo pa za gradnjo stanovanjske hiše ali vikenda. Obakrat sem dobil moje prošnje odbite z obrazložitvijo, da gradnja ni možna vsled: - ker je kmetijsko zemljišče I kategorije - ker je to strogi zeleni pas - ker je to strogo varovano kmetijsko zemljišče (področje) - da bi bilo to v nasprotju z urbanističnim načrtom občine Celje.

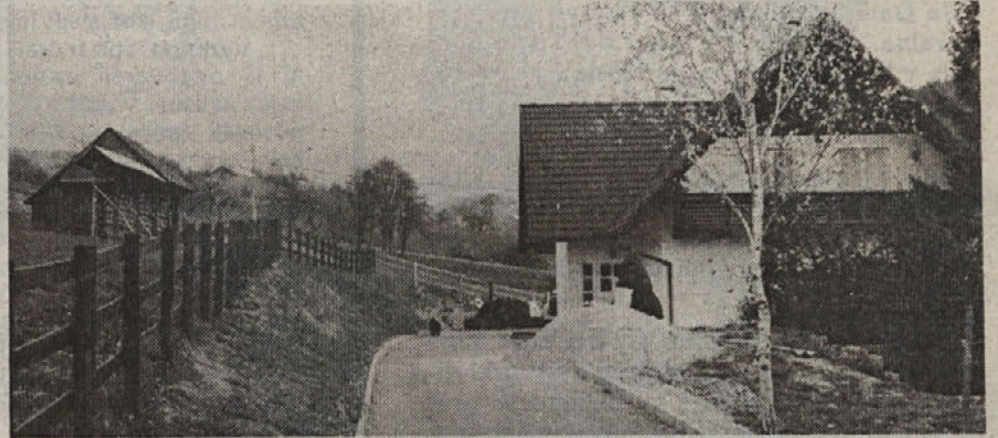
Ker nisem mogel gledati travnika, kako raste trava, od tega nisem imel nič, niti jaz niti družba, sem naredil moderen sadovnjak in vinograd. Vsled tega sem rabil nepremičnine, zato sem v teh letih zgradil dve baraki in vinsko klet in to brez dovoljenja. Zaradi tega me ni nihče klical na odgovornost.

Leta 1987 se me je lotila bolezen in radi tega sem bil invalidsko upokojen. Delati nisem mogel več tako kot včasih, sinova pa nad tako parcelo, ki ni bila zazidalna, nista bila navdušena. Rada bi postavila na parcelah skupni dom, pa ni bilo dovoljeno. Zato sem leta 1989 vse skupaj prodal novemu lastniku z obrazložitvijo, da zidava ni možna.

Novi lastnik je v pičlem letu dni - novembra 1990 dobil lokacijsko dovoljenje in v nadaljevanju gradbeno dovoljenje za nadomestno gradnjo enodružinske stanovanjske hiše. Zidati je začel že po šestih mesecih aprila 1990. V mesecu februarju 1992 se je že vselil v novo hišo.

Nisem mogel verjeti, da je kaj takega sploh mogoče, zato sem začel s pritožbami, ki sem jih naslavljal na vse upravne organe SO Celje, ki so bili merodajni za izdajo lokacijskega dovoljenja. Od slednjih sem dobival odgovore, da je bilo pri izdaji lokacijskega dovoljenja vse po predpisih in v skladu z urbanističnim redom občine Celje.

Mojo bivalno barako v izmeri 12 m² so prekrstili v stanovanjsko hišo s 35 m². Drugo skladiščno barako so prekrstili v gospodarsko poslopje. Na barakah ni bilo hišne številke, ni bilo nobene komunalne ureditve, okno je bilo v izmeri pol m² in to so prekrstili v stanovanjsko hišo. Rabili so pač kvadrature, ki je bila po zakonu potrebna za nadomestno gradnjo. Na licu mesta bi morala priti druga komisija, da bi preverila moje trditve, žal je dobil novi investitor signal iz SO Celje in čez noč je vse skupaj porušil, da bi zabil sled. Naj mi kdo reče, da to ni mafijsko delo SO Celje.

Dušan Robida je na trajno varovanem kmetijskem zemljišču prve kategorije bliskovito zgradil stanovanjsko hišo

Nisem imel druge izbire, kot da dobim poslance Demosa, ki je v parlamentu Republike Slovenije, da sproži poslansko vprašanje v mojem imenu na Ministrstvu Republike Slovenije za varstvo okolja in urejanje prostora Ljubljana. Po štirih mesecih smo dobili odgovor tega ministrstva, vendar je bil isti, kot ga je dala SO Celje, da je bilo v zvezi izdaje spornega lokacijskega dovoljenja vse zakonito. To pa zaradi tega, ker je SO Celje dajala meni kot tudi ministrstvu lažne podatke in je zavajala tako mene kot ministrstvo s temi lažnimi podatki. Poslanec je od vsega skupaj odstopil z obrazložitvijo, da se naj sam naprej borim, če imam voljo in žive.

Tako je tudi bilo, sam sem moral v boj za dosego pravice. Delal sem na prejšnji pritožbi na SO Celje in na ministrstvo osebno na Miha Jazbinška - ministra. Napisal sem za en kilogram papirja pritožb. Uvideli so, da mislim resno, zato so začeli delati tako, kot se mora. Zopet je preteklo 5 mesecev, preden sem dobil odgovor ministrstva. To pot je bil odgovor pravilen, zakonit. SO Celje - OSUPVO je moralo v zadnjem tednu dni poslati v Ljubljano na ministrstvo pet faksov, vendar so bili ti faksi zelo nejasni, niso hoteli z resnico na dan. Po moji intervenciji pri OSUPVO je moral gospod Gotz poslati po faksu resnico in to:

Iz tehnične priloge urbanističnega reda, števil. 223/76 za območje Otemne (Ur. l. SRS, števil. 37/85), ki smo Vam jo poslali po faksu, je razvidno, da je zazidljivo samo ožje območje (strnjeno nasele): Otemna in da so parcele števil. 419/2 in 420/2 K. o. Rožni vrh izven zazidalnega območja Otemne, torej nezazidljive.

Po štirinajstih mesecih je to edino resnično in zakonito povedano in napisano s strani SO Celje.

Zato je drugi odgovor Ministrstva Republike Slovenije za varstvo okolja in urejanje prostora, podpisan minister Miha Jazbinšek, tokrat pravilen - zakonit. Med drugim piše:

S pomočjo nestrokovnih občinskih upravnih organov je novi lastnik tako dosegel, da mu je bilo izdano lokacijsko dovoljenje za gradnjo hiše, seveda v nasprotju s predpisi, kajti občinski upravni organ bi moral njegovo zahtevo za izdajo lokacijskega dovoljenja z a v r n i t i. Občinski upravni organ je postopal n e z a k o n i t o. Pri izdaji lokacijskega dovoljenja so bile kršene tako določbe zakona o splošnem upravnem postopku kot odloka o urbanističnem redu občine Celje. Predsem je bila kršena določba 2. odst. 209 čl. Zakona o splošnem upravnem postopku. Lahko bi rekel, da si je novi lastnik ob sodelovanju občinskih upravnih organov SO Celje pridobil korist.

Ta nezakonitost SO Celje pa jim ni bila dovolj. Naredili so še drugo nezakonitost in to, da so omogočili novemu lastniku, da je za zemljišče, ki je merilo 2.207 m², plačal za spremembo namembnosti zemljišča za golih 172 m² ali v SIT povedano 16.700.

Ne bi se strinjal z ministrovo interpretacijo, da so bile strokovne službe SO Celje nestrokovne. Bile so še preveč strokovne in še kaj drugega zraven, vendar tega ne morem dokazati. Vsak človek pa ve, za kaj se gre! Če bi bili pošteni, do take svinjarije ne bi prišlo.

Gospod Jure Sadar mi je v predzadnjem

odgovoru napisal: da sem s tem dosegel svoje „moralno zadoščenje“ namesto, da bi mi odgovoril na moja postavljena vprašanja. Za moralno zadoščenje nisem delal nič, delal sem za to, da sem dokazal SO Celje, da so delali protizakonito in to mi je tudi uspelo. V zadnjem pismu pa mi gospod Jure Sadar, sekretar OSUPVA in podpredsednik Izvršnega sveta SO Celje, odgovori: Na vaši pismi z dne 17. 9. 1992 in 9. 10. 1992 Vam odgovarjam zgolj iz „vljudnosti“ - Vaši pozivi, da moram to storiti zaradi zakonitosti, so brez pravne osnove. Jaz mislim, da temu ni tako, da je dolžan odgovoriti, saj zato dobiva tudi plačo.

Vsi po vrsti ste grobo izkoristili svoje službene položaje, da ste lahko delali takšne nezakonitosti. Delali ste po načelu eden ne more, drugi lahko, po ustavi pa imamo vsi

Jure Sadar, sekretar OSUPVO Celje

enake pravice in dolžnosti. Zakaj ste tako delali, veste samo vsi prizadeti na SO Celje in novi lastnik oziroma novi investitor. Upam, da bo zaradi tega kdo odstopil, zgubil službo, saj taki ljudje ne spadajo na tako odgovorna delovna mesta. Na potezi ste, gospod Sadar, sedaj Vi, kakšno boste pa potegnili, bomo pa videli.

Lokacijski postopek in oglednik na licu mesta je bila in vodila: - odgovorni urbanist gospa Maja Sekulič, sodelovali so še - direktor ZPI SO Celje gospod Jože Zimšek - sekretar DER SO Celje gospod Bojan Kolenc - direktor KZS SO Celje gospod Jurij Novak (tajnik) - direktor geodetske uprave SO Celje Gobjmir Mlakar - geometer geodetske uprave SO Celje Mile Rožman - sekretar OSUPVO SO Celje Jure Sadar - člani OSUPVA gospod Gotz, gospa Gotz, gospa Frankovič.

Gospod Jure Sadar, poleg „vljudnosti“ mora človek imeti tudi „poštenost“, te pa na žalost vsi po vrsti niste imeli.

O tem sta bila obveščena tudi:

Predsednik Izvršnega sveta SO Celje gospod Mirko Krajnc. Naredil ni nič drugega, kot da me je prijateljsko prepričeval, mi ponudil za storjeno krivico „nelicitarano parcelo“, ta naj bi bila cenejša. Žal tega izraza na oddelku za prodajo zemljišč ne poznajo, ampak je mišljeno tako, da ne čakam v vrsti, če je več interesentov.

In predsednik SO Celje gospod Anton Rojec. On mi je po telefonskem pogovoru z njim dejal, da bodo s takimi ljudmi na SO Celje „pometli“. Ali je metla že začela delati?

MARJAN RUČIGAJ

Minister Miha Jazbinšek: „Zaradi nezakonitosti zahtevam upravni nadzor v celjski občinski upravi“

PVO dobil lokacijsko in gradbeno dovoljenje za nadomestno gradnjo. Na zemljiški skupnosti so zamižali na obe očesi in pri odmeri plačila za spremembo namembnosti zemljišča poosestvo skrčili za več kot petnajstkrat, čeprav bi ga Ručigaj po črki zakona o varovanih kmetijskih površinah sloh ne smel tako preprosto prodati.

Marjan Ručigaj je, ko je videl, kaj se je zgodilo, vse svoje sile usmeril v to, da bi dokazal nepravilno in nezakonito ravnanje celjskih upravnih organov. S pomočjo poslanca „malih ljudi“ Janeza Črneja je vso stvar spravil v republiški parlament, vendar je šele z njegovo osebno vztrajnostjo in po večkratnem osebem zavzemanju Janeza Črneja pri ministru za urejanje prostora in varstvo okolja Mihi Jazbinšku resnica prišla na dan in v javnost.

Ko je Ručigaj material predal novinarjem, je na občini zavrelo. Hoteli so sklicati tiskovno konferenco, a so si premislili, saj se nič kaj prijetno ni soočati z neprijetnimi vprašanji, če ga tako očitno polomiš. Sekretar OSUPVO Jure Sadar priznava napako, vendar meni, da je glavni grešnik Medobčinska geodetska uprava, od koder so na oddelku dobili napačno oziroma potvorjeno javno listino.

In kaj dokazane nezakonitosti pomenijo za Marjana Ručigaja? Ne kaj dosti. Ze samo Ministrstvo za urejanje

RES JE...

- da je Rudi Šeligo odstopil z mesta pred...

- da Danijel Malenšek in Vitomir Gros (li...

- da so zapisniki Službe družbenega knji...

- da so med obiskom avstrijskega kancler...

- da bi inšpektorji ljubljanske občine Vič...

- da je ljubljanski župan Strgar gostolju...

- da se hrvaška Podravka dela norca. Vabi...

- da, kadar imata PARTY CIPA in CIA, nastane...

- da je dohodnina huda reč. Plačati jo moraš...

- da so letos slovenski novinarji svoje srečanje...

- da so osimske meje krivične. Pa ne za makaronarje...

- da brez slovenskih poslancev, posebej Grosa...

- da Termoelektrarna Šoštanj nima ustrezne čistilne...

- da bi lahko minister Miha Kozinc odstopil...

- da so volilni rezultati suma sumarum posameznikovih...

LUDVIK ZUPANC-IVO: NIMAM SE ČESA SRAMO VATI ALI PRIKRIVATI

UDAREC PO PARTIZANU

Nisem imel namena odgovarjati, toda zaradi kupa laži...

Verjetno boš morala iti k našemu ministru Janši, ki je odgovoren za našo vojsko...

Res sem opravil še ekonomsko srednjo in pravno fakulteto, toda ob delu in s svojo mesečno plačo...

2. Da sem dal napačen datum bitke na Čreti ni moja skleroza...

3. Kdo vse so bili izseljeni iz okolice Vranskega, sem ti nanašal samo nekaj imen...

4. Glede Ernesta Divjaka pa sledeče: Bil je doma iz Zalca in je prišel v naš bataljon...

lost do mene in to ti ne bo nikdar oproščeno.

Glede Čmakov se enkrat izjavim, da sem ju videl na Čreti...

Posebno prvi bi ti lahko verjetno kaj več povedal; jaz sem bil samo borec v bataljonu...

Lažeš samo zaradi tega, saj v tej zakrknjeni hlti želis prizadeti mene...

Se pripomba: Da je bil Čmak „Volksdeutscher“ in da se gre na to akcijo...

4. Glede Ernesta Divjaka pa sledeče: Bil je doma iz Zalca in je prišel v naš bataljon...

5. Moram ti odgovoriti še na zadnje laži, da sem tudi jaz nezakonski...

Podpisal je sodelovanje z Gestapom in pričel izdajati vse, kar je videl v času enega meseca...

5. Moram ti odgovoriti še na zadnje laži, da sem tudi jaz nezakonski...

6. Zame in za vse tiste, ki te poznajo, je bil to pravi sok. No nič ne de, si pač rojena pod srečno zvezdo...

7. Zame in za vse tiste, ki te poznajo, je bil to pravi sok. No nič ne de, si pač rojena pod srečno zvezdo...

8. Zame in za vse tiste, ki te poznajo, je bil to pravi sok. No nič ne de, si pač rojena pod srečno zvezdo...

9. Zame in za vse tiste, ki te poznajo, je bil to pravi sok. No nič ne de, si pač rojena pod srečno zvezdo...

10. Zame in za vse tiste, ki te poznajo, je bil to pravi sok. No nič ne de, si pač rojena pod srečno zvezdo...

Rdeči knap, Ludvik Zupanc

FOTOREPORTAŽA ZLATARJEVO ZLATO

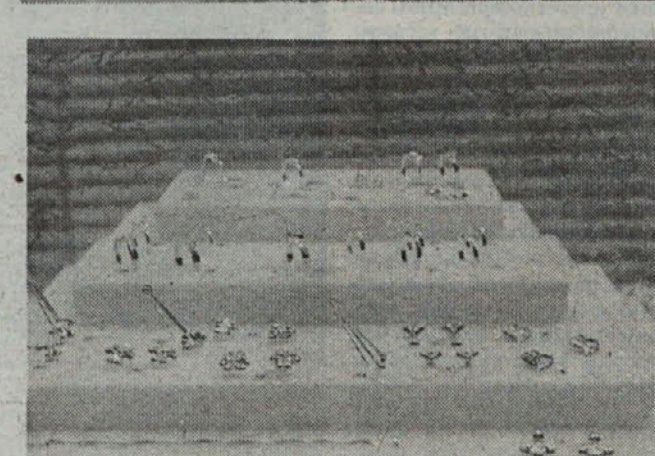

Foto: LucaS

NI RES...

- da Slovenija ne krši sankcij proti Srbiji. Za to trditev je lep dokaz gostovanje beograjske skupine Partibrejkers v Ljubljani...

- da Bavčarjevi demokrati nimajo dobrih idej. Tako smo lahko v medijih zasledili nov oglas za stranke...

- da Darja Lavtizar - Belber hujša zaradi lepote. Prej bi rekli - zaradi strahu pred volilnim porazom...

- da pišoč ne spoštujemo novinarskega kodeksa. V času volitev ga moramo baje še posebej...

- da razkriška cerkev ne stoji v Sloveniji. Res pa je, da na vatikanskem ozemlju...

- da pravilo domin vedno velja. Če je pa del Bush, ne pomeni, da bo tudi Kučan...

DIVJI REDARJI

TO JE PA DŽUNGLA

Številni Celjani in okoličani, predvsem tisti mlajši, diskoteko Jungle dobro poznajo...

M. J., J. J. in A. H. so s spremjevalkami pisali in se zabavali do zgodnjih jutranjih ur...

M. J. je videl, da nesejo njegovega brata ven in je stekel za njim, da bi videl, kaj se dogaja...

Zunaj se je, kot da že redarji ne bi bili dovolj bojevitil in pretepaško raspoloženi...

Kljub temu pa se bodo redarji s temi gosti verjetno še srečali, če ne drugje, na sodišču...

Vsekakor takšno ravnanje redarjev diskoteki Jungle ni v čast, saj so redarji ponavadi za to, da pretepe preprečujejo...

Janez Vodnar

ZAKAJ JESENIŠKE OBLASTI IZGANJAJO BEGUNCE?

STRAH PRED TUJCI

Proti nesrečnim bosanskim beguncem, nastanjenim v barakarskem naselju v Hrušici tik ob vhodu v karavanski predor...

Možnih je več odgovorov. Uradni vzrok za razseljevanje beguncev, ki se ga jeseniška občina in urad za begunce držita kot pian plotja...

Zadnja trditev je edina, s katero se je mogoče vsaj približno strinjati. Res je, da so Jesenice, ne-

samo one, obremenjene z begunci, posebej s tistimi, ki živijo pri sorodnikih. Res pa je tudi, da je jeseniška občina še bolj obremenjena s „sorodniki“...

Ena od različic toliko željenega „izгона“ je navidezna sramota, ki da jo barake povzročajo pri tujcih, vstopajočih v Slovenijo. Barake v izredno dobrem stanju, tudi izolacijskem...

stojno Slovenijo lepa reklama.

Domneva direktorja Urada za begunce Renata Krajncja „da so begunci del vodstva podkupili“...

Zanimiva so tudi tolačenja beguncev, zakaj se jih želijo znebiti. Eno izmed njih je možnost, da želijo jeseniške občinske oblasti v izpraznjeno „taborišče“ naseliti ob primernih podkupnih begunce...

Razumi, če moreš, je pa v sedanjem trenutku vsesplošne pokvarjenosti in „podjetništva“ vendarle mogoča razlaga. Bomo pa videli, kaj se bo z barakami na Hrušici resnično zgodilo...

Franc Furland

NOVA DOBA

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

SUPER NAPROVEDNIK

Krute zveze – med take prav gotovo sodi nekdanje prijateljstvo Jacksona Browna in lepotice Daryl Hannah. Daryl naj bi sicer že pred letom dni zapustila Jacksona, a kaže, da se računi med njima še niso poravnali. Pravijo, da se je štiriinštiridesetletni pevec spet pojavil v njenem stanovanju in jo hudo pretepel. Zaradi modric in zlomljenega prsta je morala k zdravniku. Zdaj se Daryl zabava z Johnom Kennedijem mlajšim, ki jo je po žalostnem dogodku v Los Angelesu odpeljal v New York.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

**STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI**

**PIREDITVE
PO SLOVENIJI**

HOROSKOP

TA TEDEN NA TV

Četrtek, 12. november
TVS 1

TVARIETE Novembrski Tvariete bo na programu nekoliko kasneje, ob 21.40, ampak le tokrat, izjemoma. Kljub malce kasnejši uri pa vas toplo vabimo k ogledu oddaje, v kateri vam bodo zapeli Alenka Pinterič, Jan Plestenjak in Barbara Šinigoj, Edvin Fliser, Irena Polko, Ditka Haberl in Oto Pestner, Romana Krajncan, zaplesali pa plesalci Bolera, Urške, dve točki pa sta tuji. Seveda nismo pozabili na humor in tako se boste lahko nasmejali ob domačih in tujih skečih.

Oddajo bo vodil Aleš Valič, režira pa jo Metka Leskovšek.

Petek, 13. november
TVS 1

VSI SO ZMAGOVALCI Angleški barvni film, 1989; Scenarij: Arthur Miller; režija: Karel Reisz; fotografija: Ian Baker; glasba: Mark Isham; igrajo: Debra Winger, Nick Nolte, Will Patton, Judith Ivey, Jack Warden; Berlin 1990.

Angleški režiser Karel Reisz je bil spremljevalec angleškega novega filma, že v petdesetih letih je sodeloval s Tonyjem Richardsonom in kasneje z Lindseyem Andersonom - plod njunega sodelovanja je bil film Športno življenje - po tem filmu pa je Reisz začel s samostojnimi režijami, leta 1968 posnel veleprojekt Isadora, ki je bil takrat finančno najbolj zahteven angleški projekt, slavno plesalko pa je zaigrala Vanessa Redgrave. Kasneje je z uspehom režiral za film in televizijo, iz teh časov je znan film Žena francoskega poročnika, leta 1989 pa je izbral za svoj film scenarij ameriškega dramatika Art-

hurja Millerja Everybody Wins. Za Millerja je bil to po filmu Misfits, v njem je zaigrala njegova tedanja žena Marilyn Monroe, po dvajsetih letih prvo ponovno srečanje s filmom, njegov scenarij pa je bil prej gledališka igra kot pa izrazita filmska predloga. Tako je lik junakinje Angele zastavljen izrazito gledališko, zaradi tega je imela sicer izvrstna Debra Winger veliko težav, da je vzpostavila celovit filmski lik. Prav nič lažje naloge ni imel Nick Nolte v vlogi zasebnega detektiva Toma O'Toola, saj se ta lik giblje v neopredeljivih in neulovljivih situacijah. Verjetno pa je prav v tem Karel Reisz videl priložnost za svojo nenavadno kriminalko.

V malem industrijskem mestu najame Angela Crispini zasebnega detektiva Toma, da bi zbral potrebne dokaze in spravil iz zapora po krivem obsojenega Felixa. Felix je bil obsojen zaradi umora strica, zdravnika, toda Angela ve, kdo je morilec in sedaj je njeno vodenje o Felixovi nedolžnosti prava mora. Angela je ženska dvomljivega slovesa, morda tudi kupljivo dekle, ki je ljubimkalo tako z ubitim zdravnikom kot z javnim tožilcem, sicer poročenim moškim, ki je Felixa umora obtožil in pravdo tudi dobil. Tudi policija naj bi nekaj vedela o pravem morilcu, toda pri preiskavi zadržala. V množici povezav je Felix tisti, ki plačuje ceno za nedovoljene odnose, pa tudi za razpečevanje mamil in še marsikaj, kar se v mestu pod odejo dogaja. Tom mora sestavljati delčke rešnice, ki sploh ni tako zapletena kot se zdi, hkrati pa se še čustveno zaplete s svojo klientko Angelo, kar mu nikakor ne olajšuje dela. In ker gledalci žrtve, umorjenega zdravnika, ne poznamo, se ob koncu vse prav razplete in vsakdo nekaj dobi, tudi detektiv Tom O'Tool.

ČETRTEK, 12. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 10.10 Program za otroke, Jakec in čarobna lučka, ponovitev, Kapa nevidnica, Norčije v živalskem vrtu, Šolska tv, Analitična mehanika, Učenje angleščine s pomočjo videa, Muzzy, angleščina za najmlajše
- 12.00 Poročila
- 15.55 Športna sreda, ponovitev
- 17.00 TV dnevnik 1
- 17.10 Program za otroke, Ebba in Didrik, švedska nadaljevanka, Živ žav
- 18.30 Že veste..., izobraževalno svetovalna oddaja
- 19.10 Risanka
- 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
- 20.05 Volitve '92
- 21.40 Tvariete
- 22.45 TV dnevnik 3, vreme, šport
- 23.10 Poslovna borza
- 23.25 Sova, Dragi John, Beverly Hills, 90210, ameriška nanizanka

SLOVENIJA 2

- 16.45 Sova, ponovitev
- 18.00 Slovenska kronika
- 18.10 Regionalni programi-Koper
- 19.00 Videolestvica
- 19.30 TV dnevnik Koper-Capodistria
- 20.00 Pari, tv igrice
- 20.30 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
- 21.00 Večer avstralske tv

KOPER

- 12.30 Prodaja po tv
- 13.00 Ryan - soap opera
- 13.20 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
- 14.10 Možganski stroj - angleška kriminalka
- 15.30 Šok moderne umetnosti - ameriška dokumentarna serija
- 16.00 Oresedici - tv novice
- 16.05 Čarobna svetilka - otroški program

- 17.00 Bersaglio - v studiju Tatiana Juratovec, ponovitev
- 17.40 Arhitektovi nasveti
- 18.00 Slovenska kronika, Studio 2
- 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
- 19.25 Ryan - soap opera
- 19.50 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
- 20.40 Meridiani - aktualna tema
- 20.20 Dolgo iskanje - angleška dokumentarna serija
- 21.45 Vsedanes - tv dnevnik
- 21.55 Juke box - glasbena oddaja v živo

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro Hrvaška, Trouble in mind, humoristična serija
- 10.00 Poročila
- 10.05 TV šola
- 11.30 Hrvaške zgodbe in novele za otroke in mladino
- 12.00 Točno opoldne, Poročila, Serijski film
- 13.30 Monofon
- 14.00 Poročila
- 14.05 Slika na sliko, ponovitev
- 14.50 Sleepers, ponovitev
- 15.40 The Big Blue
- 16.00 Poročila
- 16.05 Učimo se hrvaško
- 16.35 Malavizija
- 17.30 Hrvaška zemlja in ljudje
- 18.00 Poročila
- 18.05 Znanstveni pogovori
- 18.35 Santa Barbara
- 19.17 Risanka
- 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme
- 20.05 Spekter
- 20.45 Zabavna oddaja
- 21.30 Ekran brez okvirja
- 22.35 Dnevnik 2
- 23.00 Slika na sliko
- 23.45 Poročila v angleščini
- 23.50 Sanje brez meja
- 23.55 Poročila

HTV 2

- 18.10 The question of attribution, britanski film
- 19.30 Dnevnik, šport, vreme
- 20.05 Humoristična serija
- 20.35 Sleepers, serijski film
- 21.30 Moč in slava, športni dokumentarec
- 22.05 Eurogol
- 22.20 Metalmanija
- 23.20 Horoskop

NOVA DOBA

NEDELJA, 15. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 9.10 Program za otroke, Živ žav, ponovitev, Ebba in Didrik, ponovitev
- 10.30 Folklorni ansambel iz Bratislave
- 11.00 Sprehodi po stari Ljubljani, ponovitev
- 11.30 Obzorja duha
- 12.00 Poročila
- 12.05 Slovenski magazin
- 12.35 Videomeh, ponovitev
- 13.05 Begunci, tu z nami
- 13.20 Slovenci v zamejstvu, ponovitev
- 15.15 Maksim Gorki: Življenje Klime Samgina, ruska nadaljevanka
- 16.40 Novosti založb, ponovitev
- 17.00 TV dnevnik 1
- 17.10 Poštar zvoni vedno dvakrat, ameriški film (čb)
- 18.55 Tv mernik
- 19.10 Risanka
- 19.20 Slovenski loto
- 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, zrcalo tedna
- 20.30 Zdravo
- 21.35 Življenjske preiskušnje, angleška poljudnoznanstvena serija
- 22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport
- 23.00 Sova, Ameriške video smešnice, ameriški variatejski program, Beverly Hills, 90210, ameriška nanizanka

SLOVENIJA 2

- 14.10 Sova, ponovitev
- 15.30 Športna nedelja
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Druga godba '92 Calicanto
- 20.30 TV prodaja nepremičnin
- 20.35 Gostje boga, angleška dokumentarna oddaja
- 21.25 Mladen Kerstner: Dirigenti in muzikanti, nadaljevanka HTV
- 22.20 Mali koncert, Vladimir Hrovat - orglice, Ruda Kosi - harfa
- 22.30 Športni pregled

KOPER

- 12.30 Prodaja po tv
- 13.00 Horoskop
- 13.10 Ryan - soap opera

- 13.30 Istrska paberkovanja
- 14.15 Slaba družba - ameriški vestern, 1971
- 15.40 Odbojka, moški, Nova Gorica: Salonit Anhovo-Isku Tampere, povzetek
- 16.30 Projekt NLP - ameriška nanizanka
- 17.20 Stanje stvari, ponovitev
- 18.20 Meridani - aktualna tema, ponovitev
- 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
- 19.25 Ryan - soap opera
- 19.50 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
- 20.40 Ko Adam spi - ameriška komedija, 1964 Žrebanje loto in Vsedanes - tv dnevnik
- 22.35 Rhythm & News - vodi: Andrea F.
- 23.35 Projekt NLP - ameriška nanizanka

HTV 1

- 8.25 Horoskop, ponovitev
- 8.30 Poročila
- 8.45 Slika na sliko, ponovitev
- 9.30 Hišni ljubljenci
- 10.00 Poročila
- 10.05 Huckleberry Finn in prijatelji, ponovitev
- 10.30 Oddaja narodne glasbe
- 12.00 Poročila
- 12.05 Plodovi zemlje
- 13.00 Mir in dobrina
- 13.30 Film za otroke
- 15.00 Opera box
- 15.30 Družinski zabavnik
- 17.20 Tulsa, ameriški film
- 18.50 Bubimir
- 19.15 TV fortuna
- 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme
- 20.05 Dramska serija
- 21.00 Sedma noč
- 22.35 Dnevnik 2
- 23.00 Slika na sliko
- 23.45 Poročila v angleščini
- 23.50 Sanje brez meja
- 23.55 Poročila

HTV 2

- 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme
- 20.05 Čudežni stroj
- 21.00 Odletel bom, serijski film
- 22.00 Hrvaška nogometna liga
- 23.05 Šport
- 23.20 Jazz

SLOVENIJA 1

- 9.10 Program za otroke, Trije Rokomavhi, lutkovna igrice, J. Mortimer: Odloženi raj, angleška nadaljevanka
- 10.35 TV mernik, ponovitev
- 10.50 Forum, ponovitev
- 11.10 Utrip, ponovitev
- 11.40 Zrcalo tedna, ponovitev
- 12.00 Poročila
- 15.50 Slovenski magazin, ponovitev
- 16.20 Dober dan, Koroška
- 17.00 TV dnevnik 1
- 17.10 Program za otroke, Radovedni taček: padalo, P. Zidar-L. Troha: Utinilo je sonce: Amerika je daleč, Oscar Junior: sanjam ali bedim italijanska nanizanka
- 18.15 Obzorja duha, ponovitev
- 18.50 Werner Fend: Moja knjiga o džungli, nemška poljudnoznanstvena serija
- 19.10 Risanka
- 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
- 20.05 Predsedniški kandidati se predstavijo
- 21.40 Svet na zaslonu
- 22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport
- 23.00 Sova, Brooklynski most, ameriška nanizanka, Beverly Hills, 90210, ameriška nanizanka, Ameriška kronika, ameriška dokumentarna serija

SLOVENIJA 2

- 16.15 Sova, ponovitev
- 17.30 Športni pregled, ponovitev
- 18.00 Slovenska kronika
- 18.10 Regionalni programi-Ljubljana
- 19.00 Videošpon
- 19.30 TV dnevnik RAI 3
- 20.00 16 črk, tv igrice
- 20.30 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
- 21.00 Gospodarska oddaja, Evropa 2000
- 21.30 Sedma steza
- 22.00 Zgodovina Slovencev v filmskih freskah, Knježni kamen, ponovitev
- 22.45 Ciklus filmov znanih režiserjev in ustvarjalcev-Roger Corman: Ligejin grob, angleški film
- 00.05 Talk show

KOPER

- 13.00 Ryan - soap opera
- 13.20 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
- 14.10 Ko Adam spi - ameriška komedija, 1964
- 16.00 Oresedici - tv novice
- 16.05 Čarobna svetilka - otroški program
- 17.00 Rhythm & News - vodi Andrea F.
- 18.00 Primorska kronika 2, šport
- 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
- 19.25 Ryan - soap opera
- 19.55 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
- 20.45 Ponedeljkov športni pregled
- 21.45 Vsedanes - tv dnevnik
- 21.55 Glasba - glasbeni vrtljak Alfreda Lacosegliaza, Kačji ples
- 22.25 Chicago story - ameriška tv nanizanka
- 23.35 N.Y.P.D. - serijski film

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro Hrvaška, Serijski film
- 10.00 Poročila
- 10.05 TV šola
- 11.30 Zviti lisjak, lutkovna serija
- 12.00 Točno opoldne, Poročila, Serijski film
- 13.30 Monofon
- 14.00 Poročila
- 14.05 Slika na sliko, ponovitev
- 14.50 Odletel bom, ponovitev
- 15.35 The Big blue
- 16.00 Poročila
- 16.05 Učimo se hrvaško
- 16.35 Malavizija, Huckleberry Finn in prijatelji
- 17.30 Hrvaška zemlja in ljudje
- 18.00 Poročila
- 18.05 Dokumentarna oddaja
- 18.35 Santa Barbara
- 19.17 Risanka
- 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme
- 20.05 Hrvaška v svetu
- 20.55 Južnjak, avstralski film
- 22.25 Glasba
- 22.35 Dnevnik 2
- 23.00 Slika na sliko
- 23.45 Poročila v angleščini
- 23.50 Sanje brez meja
- 23.55 Poročila

HTV 2

- 17.35 Hitch-Ballin, ameriško-kanadski film, ponovitev
- 19.15 Meteorjeva izložba
- 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme
- 20.05 Murphy Brown
- 20.30 Hitro, višje, močnejše, oddaja o športu
- 21.25 Shadow of the Noose, serijski film
- 22.15 Fluid rock cafe
- 22.50 Chillers, serijski film
- 23.45 Horoskop

NOVA DOBA

PETEK, 13. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 10.30 Program za otroke, Moja družina in ostale živali, angleška nadaljevanka
11.00 Stol pod potico, posnetek 1. dela lutkovne igrice
11.20 Alpe-Donava-Jadran, ponovitev
11.50 Poslovna borza, ponovitev
12.00 Poročila
16.20 Gospodarska oddaja: 10 000 obratov, ponovitev
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Tok, tok, oddaja za mladostnike
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, forum
20.30 Volitve '92
22.05 J. Mortimer: Odloženi raj, angleška nadaljevanka
22.50 TV dnevnik 3, vreme, šport
23.20 Sova, Bagdad cafe, ameriška nanizanka, Beverly Hills, 90210, ameriška nanizanka, Vsi so zmagovalci, angleški film

SLOVENIJA 2

- 16.45 Sova, ponovitev
18.00 Slovenska kronika
18.10 Regionalni program-maribor
19.00 Jazz in blues
19.30 Koncert simfonikov RTV Slovenija, prenos 1. dela
20.45 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
21.15 Večerni gost
22.05 Studio City

KOPER

- 12.30 Prodaja po tv
13.00 Ryan - soap opera
13.20 Juke box - glasbena oddaja, ponovitev
16.00 Oresedici - tv novice
16.05 Čarobna svetilka - otroški program
17.00 Projekt NLP - ameriška nanizanka

- 18.00 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - tv dnevnik
19.25 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
20.20 Košarka, prijateljska tekma, Ljubljana: Slovenija-Italija, neposredni prenos
21.45 Vsedanes - tv dnevnik
21.55 Globus
22.55 Projekt NLP - ameriška nanizanka

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro Hrvaška, Serijski film
10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Živeti kot cel svet, oddaja za otroke
12.00 Točno opoldne, Poročila, Serijski film 13.30 Mikser M 14.00 Poročila
14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Sleepers, ponovitev 15.40 The Big blue
16.00 Poročila 16.05 Tečaj nemškega jezika 16.35 Malavizija, Beverly Hills, serija za mladino 17.30 Hrvaška zemlja in ljudje
18.00 Poročila 18.05 Morje 18.35 Santa Barbara 19.17 Risanka 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme 20.05 Film video film
20.55 Klub, avstralski film 22.35 Dnevnik 2 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Sanje brez meja 23.55 Poročila

HTV 2

- 18.00 Parlor, Bedroom and bath, ameriški film za otroke 19.15 Meteorjeva izložba
19.30 Dnevnik, šport, vreme 20.05 Hiša naprodaj, humoristična serija 20.30 Glasba v času 21.30 Marlboro music show
22.10 Gem, set, meč, serijski film 23.00 Nočna izmena, Allo, allo, humoristična serija, Hoodweekend, ameriški film 03.00 Horoskop

NOVA DOBA

SOBOTA, 14. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 7.55 Izbor, Radovedni taček: Lev, Lonček kuhaj: Solata iz špagetov, Oscar Junior: želvina skrivnost, italijanska nanizanka, P. Zidar-L. Troha: Utonilo je sonce - Kukavičji Mihec
9.05 Klub klobuk
11.00 Zgodbe iz školjke
12.00 Poročila
13.40 Večerni gost, ponovitev
14.30 Tednik, ponovitev
15.20 Ostržkove prigode, italijanska nadaljevanka
16.10 Srečanje z jutrovim na ptujskem gradu, ponovitev
16.20 Marijana, francoska risanka
17.00 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Otoki ljubezni, ponovitev
18.00 Prislunhimo tišini
18.30 Dober tekl-kuharski nasveti Paula Bocuseja
18.55 Risanka
19.12 Žrebanje 3x3
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, utrip
20.45 Križ kraž
21.50 T. Hayes: Hilton, Bangkok, avstralska nadaljevanka
22.40 TV dnevnik 3, vreme, šport
23.10 Sova, Popolna tujca, ameriška nanizanka, Beverly Hills, 90210, ameriška nanizanka, Cherry 2000, ameriški film

SLOVENIJA 2

- 14.35 Tok, tok, ponovitev
16.30 Sova, ponovitev
17.45 Poglej in zadeni
18.30 Videomeh
19.00 Kitajski cirkus
19.30 TV dnevnik ORF
20.00 Čarobnost plesa in glasbe
20.30 L'Homme en Colere, francosko-kanadski film
22.00 Tračarije

KOPER

- 12.30 Prodaja po tv
13.00 Ryan - soap opera
13.20 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
14.10 Rop ob treh - španska komedija, 1965
15.40 Čarobna svetilka - otroški program
16.55 Košarka, Slovenija-Italija, ponovitev
18.00 Globus
19.00 Vsedanes - tv dnevnik
19.25 Jutri je nedelja - verska oddaja
19.35 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
20.30 Slaba družba - ameriški western, 1971
21.55 Vsedanes ' tv dnevnik
22.05 Stanje stvari
23.05 Odbojka, moški, Nova Gorica: Salonit Anhovo-Isku Tampere, posnetek
00.40 Horoskop

HTV 1

- 9.00 Dobro jutro Hrvaška 10.30 Edukon, šolska kontaktna oddaja 11.30 Hrvaške zgodbe in novele za otroke in mladino
12.00 Poročila 12.05 Beverly Hills, ponovitev 12.50 Allo, allo, ponovitev 13.20 Slika na sliko, ponovitev 14.00 Poročila
14.05 Pozdravi iz domovine 14.35 Izbrali ste, pogledajte 16.00 Poročila 16.55 Blufonci 17.20 Televizija o televiziji 18.00 Poročila 18.05 TV izložba 18.20 Santa Barbara 19.05 V začetku je bila beseda
19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme 20.00 TV teden 20.20 High-ballin, ameriško-kanadski film 22.00 Dokumentarna oddaja 22.35 Dnevnik 2 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Sanje brez meja 23.55 Poročila

HTV 2

- 19.30 Dnevnik, šport, vreme 20.00 TV teden 20.20 Črno-belo v barvah, V avtobusu, humoristična serija, Film 23.30 Hit-depo

TOREK, 17. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 8.50 Program za otroke, Zgodbe iz školjke
9.50 Šolska tv, ponovitev
11.00 Sedma steza, ponovitev
11.30 Prislunhimo tišini, ponovitev
12.00 Poročila
14.45 Zgodovina Slovencev v filmskih freskah, ponovitev
15.30 Ciklus filmov znanih režiserjev in ustvarjalcev, ponovitev
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Program za otroke
18.40 Mostovi
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05 Mariborska regija v pričakovanju volitev
21.40 J. Somerville-M. Ross: Prava Charlotte, angleška nadaljevanka
22.35 TV dnevnik 3, vreme, šport
23.00 Poslovna borza
23.20 Sova, Haggard II., angleška nanizanka, Beverly Hills, 90210, ameriška nanizanka

SLOVENIJA 2

- 14.55 Svet na zaslonu, ponovitev
15.35 Sova, ponovitev
17.20 Svet poroča
18.00 Slovenska kronika
18.10 Regionalni programi-Koper
19.00 Orion
19.30 TV dnevnik ORF
20.00 16 črk, tv igrice
20.30 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
21.00 Glasba, show in cirkus, Joan Baez
22.00 Osmi dan
22.50 Novosti založb
23.00 Svet poroča, ponovitev

KOPER

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
14.10 Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
15.10 Projekt NLP - ameriška nanizanka
16.00 Oresedici - tv novice
16.05 Čarobna svetilka - otroški program

- 16.50 Chicago story - ameriška tv nanizanka
18.00 Slovenska kronika, Studio 2
19.00 Vsedanes - tv dnevnik
19.25 Ryan - soap opera
19.50 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
20.40 Volkovi prihajajo - francoski televizijski film, 1970
22.10 Vsedanes - tv dnevnik
22.20 Dove il si' suona, skupna informativna oddaja italofonske skupnosti
23.10 Projekt NLP - ameriška nanizanka

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro Hrvaška, Serijski film
10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Mali svet 12.00 Točno opoldne, Poročila, Serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila
14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Shadow of the Noose, ponovitev 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo se hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška zemlja in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Govorimo o zdravju 18.35 Santa Barbara 19.17 Risanka 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme 20.05 Sartre, tuja dokumentarna oddaja 21.00 V skupnem načrtu - kontaktna oddaja 22.35 Dnevnik 2 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Sanje brez meja 23.55 Poročila

HTV 2

- 17.50 Južnjak, avstralski film, ponovitev 19.20 Loto 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme 20.05 Državnik novega kova, humoristična serija 20.35 Glasbena oddaja 21.10 Shadow of the Noose, serijski film 22.05 Tri ljubezni, serijski film 23.00 Premiere katerih ni bilo 00.15 Horoskop

NOVA DOBA

SREDA, 18. NOVEMBRA

SLOVENIJA 1

- 9.50 Program za otroke
11.50 Poslovna borza, ponovitev
12.00 Poročila
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Klub klobuk, oddaja za otroke
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05 Film tedna, Filozof, nemški film
21.30 Sprehodi po stari ljubljani
22.00 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.35 Sova, Radio FM, ameriška nanizanka, Beverly Hills, 90210, ameriška nanizanka

SLOVENIJA 2

- 15.55 Osmi dan, ponovitev
16.45 Sova, ponovitev
18.00 Slovenska kronika
18.10 Regionalni programi-Maribor
19.00 Psiho
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Športna središča
21.30 Kvartet pozavn

KOPER

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
14.10 Neurje nad Cejlonom - italijanski pustolovski film, 1963
15.30 Glasba, glasbeni vrtljak Alfreda Lacosegliaza
16.00 Oresedici - tv novice
16.05 Čarobna svetilka - otroški program
17.15 Dove il si' suona, Skupna informativna oddaja italofonske skupnosti
18.00 Primorska kronika, Studio 2, mladi
19.00 Vsedanes - tv dnevnik
19.25 Ryan - soap opera
19.50 Zdravniki s krili - avstralski serijski film
20.40 Bersaglio - v studiju Tatiana Juratovec
21.20 Šok moderne umetnosti - ameriška dokumentarna serija
21.50 Vsedanes - tv dnevnik
22.00 Arhitektovi nasveti
22.20 Shanks - ameriška grozljivka, 1974

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro Hrvaška, Serijski film
10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Zgodbe o lisici 12.00 Točno opoldne, Poročila, Serijski film 13.30 Monofon
14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Shadow of the Noose, ponovitev 15.40 The Big blue 16.00 Poročila
16.05 Učimo se hrvaško 16.35 Malavizija, Otroški svet 17.30 Hrvaška zemlja in ljudje
18.00 Poročila 18.05 Dokumentarna oddaja 18.35 Santa Barbara 19.17 Risanka
19.30 Dnevnik 1, šport, vreme 20.05 Jimmy Reardon, ameriški film 21.35 Dopolnilo 22.35 Dnevnik 2 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Sanje brez meja

HTV 2

- 17.40 Tulsa, ameriški film, ponovitev
19.15 Meteorjeva izložba 19.30 Dnevnik 1, šport, vreme 20.05 Murder most Horrid, humoristična serija 20.40 The River, dokumentarni film 21.45 Shadow of the Noose, serijski film 22.35 Oddaja resne glasbe, Horoskop

SVOBODNA
TV-15
MISEL

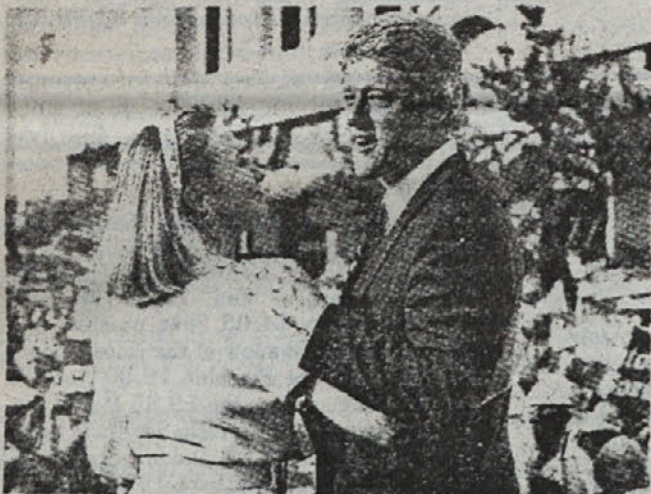
PRVA DAMA ZDA HILLARY CLINTON

BLESTEČA ODVETNICA IN LJUBEČA MATI

Bogata, lepa in pametna, je imela Hillary Clinton vse atribute, ki sodijo k predsednikovi so-progi. V predvolilni kampanji je stala ob strani svojemu možu in navdušila številne volivce, in tudi če Bill Clinton ne bi zmagal, bi ostala v srcih Američanov kot ženska, ki ji je treba verjeti.

V Clivelandu je navdušila tisoč petsto glavo množico s svojim borbenim govorom in osebnostjo, predstavila se je v plavem dvodelnem kostimu, vesela in razpoložena je mahala prisotnim: „Čas je, da spoznamo, da ne obstajajo vprašanja, ki zadevajo samo moške, ženske ali samo otroke, soočimo se s pro-

blemi vseh ljudi. Vseh Američanov!“ Množica je bila navdušena.

Hillary Clinton je na čelu tistih žensk, ki so se podale v osvajanje moške trdnjave, imenovane politika. Ima več orožij, ni samo izjemno sposobna in ugledna odvetnica, ki so jo v preteklih pe-

tih letih dvakrat uvrstili med sto najboljših odvetnikov Amerike, prisotna je v dvanajstih nadzornih odborih raznih podjetij, aktivna v številnih dobrodelnih organizacijah. Pri tem ne zanemari vloge so-proge in matere dvanajsetne hčerke Chelsey. Spopadla se bo tudi s položajem prve dame in še vedno branila svoja načela: „Zavedam se ogromne odgovornosti slehernega človeka v prihodnosti generacije, ki jo skuša vzgajati. Tudi sama sem pomagala družinam v kriznih trenutkih, vzpodbujala sem ženske, najpogosteje pa sem pomagala otrokom.“ Ko jo je eden od volivcev izzval, da bi povedala nekaj o svoji hčerki, je pripravljeno odgovorila: „Ne glede na to, kaj se dogaja na političnem odru, je Chelsey deležna starševske skrbi in ljubezni, še vedno je najvažnejša. Upam, da mi bo uspelo, da jo bom v bodoče obvarovala pred radovedno javnostjo. Menim, da mora živeti tako kot njeni vrstniki in v skladu s svojimi željami.“

Nikoli ni bila radikalna feministka. V šestdesetih je šokirala feministično nastrojene prijateljice, ko je preprosto odpovedala perspektivno odvetniško službo in sledila izbrancu svojega življenja, Billu Clintonu, ki ga je spoznala na univerzi Yale, poleg vsega je tudi odlično igral na saksafon.

Ko so jo opazovali po clivelandskem shodu, kako uživa v komuniciranju z množico, so se spomnili Jackie Kennedy. Res je, da nima njene prefinjenosti, ima malo predebele noge in premočno brado, pač pripada drugemu tipu ženske. Vendar pa Hillary Clinton izžareva karizmo, ki lahko očara množico.

AFERA Z ITALIJANSKO IGRALKO LAURO ANTONELLI

ŽRTEV LEPOTNE OPERACIJE

Po dvajsetih letih je Laura Antonelli dobila ponovno priložnost, da bi ovekovečila lik, s katerim je postala seks simbol, a doživela je katastrofo kot žrtev šarlatanske estetske kirurgije. Namesto pomlajen, je njen obraz iznakažen in nerazpoznaven.

Oči so zabuhle, spodnja ustnica zelo nabrekla, lica so polna oteklin. Rezultat, trdi igralka, estetskega tretmaja s posebnimi injekcijami, ki naj bi zgladile le nekaj gubic. Prestrašena in ogorčena, se je odločila fotografirati in pokazati javnosti svojo nesrečo. S tem dejanjem je Zelela opozoriti tudi vse ženske, ki se s polnim zaupanjem odločajo za lepotno kirurgijo.

Laura Antonelli, seks simbol šestdesetih in sedemdesetih let, meni, da je njena igralska kariera za vedno končana. Krivdo valj predvsem na producete filma „Malicia 2000“, ki so od nje zahtevali poseg pomlajevanja. Ravno z „Malicio“ je v sedemdesetih letih zaslovela in proglasili so jo za eno največjih upov italijanskega filma. Njena življenjska zgodba je pot od revščine do uspeha.

Rodila se je leta 1942 v Puli, a njeni starši so emigrirali v Italijo. Laura se je v Rimu izšolala za

učiteljico telovadbe, posebno dobra je bila v gimnastiki. Opazili so jo ljudje z italijanske televizije in kaj kmalu se je pojavila na malem ekranu. S prikazovanjem svojih čarov ni skoparila in ko se je pred kamerami prvič slekla, ji režiserji niso znali več ponuditi drugačnih vlog. Poročila se je z Enricom Piantantinijem, ki ga je zapustila, ko se je zaljubila v Jean Paul Belmonda in z njim preživela osem burnih let. Potem, ko sta se razšla, je poskusila z Belmondovim večnim rivalom Alainom Delonom. Sledilo pa je osamljeno obdobje, ko se je umaknila v svojo vilo v Rimu. Sama, brez otrok in prijateljev, se je vdala pijači in zelo se je zredila. Zaradi posedovanja kokaina, je bila obsojena na tri leta in pol zaporne kazni, ki jo je odslužila pogojno.

S filmom „Malicie“ naj bi ponovno dosegla samo sebe in življenje, ki ji je uhajalo iz rok. Zgodila pa se je le še nova katastrofa.

SUPERMANOVA LJUBEZEN NA VOZIČKU

Margot Kidder je spoznala svetovna filmska javnost kot Supermanovo spremljevalko „Lois Lane“. Bila je lepa, hitra in enkratna, danes pa je le navadna bolna Američanka.

Margot si je v prometni nesreči hudo poškodovala hrbtenico, ta nesreča je izzvala še naslednjo – finančni polom. Zelo se je zadolžila in da bi vrnila dolg, je prodala številne umetniške slike in nakit za 800 tisoč dolarjev, ostalo jih ji je še 238.

Na pomoč ji je priskočil le Richard Pryor, ki je prepričan, da mu bo Margot denar vrnila, ko se bo vrnila v Hollywood in začela ponovno snemati. Vrnila se je iz bolnišnice in nekaj časa bo morala preživeti na invalidskem vozičku, upa pa, da bo hitro ozdravela in uspela poravnati dolgove. Superman pa je v resničnem življenju nanjo pozabil...

»NEW AGE«, OBDOBJE HUMANIZMA IN RENESANSE

VODNARJEVA POT V RAVNOTEŽJE

Dva tisoč letni astrološki cikel v znamenju rib je končan, lep a strašljiv. Sledila bo nova era, obdobje Vodnarja, ki označuje rušenje močne ideologije, izrazitejšo moč idealov solidarnosti, potrebo po ravnotežju telesa in duše. Smo na pragu obdobja, ki naj bi pomenilo globalno človekovo renesanso.

Kako si predstavljamo »zlato obdobje«? Morda kot svet spoštovanja, toleriranja, kjer bi lahko prišlo do ponovnega spajanja shizofreničnega razdora med spontanimi čustvi in hladnokrvnim razsojanjem, s katerim se soočamo sleherni dan. Če ni za vas vse naštetu le navivna utopija, potem ste na pravi poti, pod Vodnarjevim obokom.

Konec ciklusa rib, ki je trajal 2157 let, najavlja torej novo ero ali »New Age« po anglosaksonski verziji, ki bi se uresničila kot čas sinteze, odvojenosti od individualizma. Značke prihajajočega obdobja zaznavajo tudi astrologi, v tem smislu si razlagajo padec Berlinskega zidu, izginjanje ideološke pregrade med Vzhodom in Zahodom. Optimistično razpoloženi ezoteriki predvidevajo karakteristike nove ere v najlepši luči kot propad osebnih impulzov, sintezo materialnega in duhovnega, harmoničnega rav-

notežja med svetovnim in človekovim notranjim življenjem, v transversalnih vrednotah, ki so prisotne v filozofijah, religijah, znanstvenih teorijah, ki segajo od budizma do ekologije. Na ameriški »Maharishi University« so izračunali, da živi v duhu naštetih vodil 0,1 odstotek živeče populacije. Okoli leta 2000 bi bila ta hiperbola v porastu, Vodnarjevo obdobje naj bi doseglo en odstotek, sledile naj bi radikalne spremembe v življenju na svetovni ravni.

Osemdeseta leta za »New Age« niso bila ravno posrečena, posebno na drugi strani Atlantika. Yuppies so z veseljem uvajali luksuz s pridihom arizma, soft muziko in ženske za napihni, vzporedno z ropanjem na Wall Streetu. Pa vendar je minila tudi opijanjenost z arizmom.

»New Age Journal« izdajajo v najmanj dvesto tisoč izvodih. Novemu obdobju drugačnega človekovega življenja so naklonjene tudi nekatere slavne osebnosti, na primer Shirley Maclaine, Richard Gere, Tina Turner. Fenomen se širi tudi v Evropi, narašča število tovrstnih časopisov, psihospiritualističnih tečajev, kjer poučujejo razne tehnike meditacije, hkrati pa si mnogi na ta način pridobivajo ustrežno kulturo za prihajajoče obdobje solidarnosti.

Človek iz leta 1992 je razdvojen, živi izključno z levo možgansko hemisfero, z racionalnostjo in hladnim proračunom, desna hemisfera oziroma čustvenost ima v človekovem življenju zgolj sekundarno funkcijo. »New Age« naj bi bilo obdobje globalnih pozitivnih sprememb in premik k boljšemu človeku.

NENAVADEN POJAV V BLIŽINI PULE KOZMIČNI KROGI ZDRAVJA

Na desetine ljudi prihaja v Gajano pri Puli, kjer na sedmih tisočih kvadratnih metrih v šestinštiridesetih krogih premera meter in pol, vsakodnevno tudi po več ur stojijo težko bolni, od katerih je uradna medicina dvignila roke. Prepričani so v zdravljenje z žarčenjem iz vesolja, ki naj bi bilo izrazito le v določenih kozmičnih krogih.

Člani tako imenovanega gibanja za človekovo vrnitev k naravi so napravili 46 krogov in jih naznačili s kamnjem, kraj naj bi bil eden izmed treh na našem planetu, kjer je najmočnejše pozitivno žarčenje. Nekateri raziskovalci ugotavljajo, da resnično gre za močno žarčenje, in sicer v določenem času, ko Zemlja neposredno komunicira z vesoljem. Najmočnejša žarišča naj bi še posebno dobro vplivala na zdravljenje genetskih motenj. Uradnih mnenj zaenkrat še ni, zdravniki nejeverno odkimavajo.

V ekipi omenjenega gibanja je tudi zdravnica iz Osijeka, ki sodeluje pri diagnosticiranju in terapiji, sicer pa je največ radiestezistov, bioenergetikov in nekaterih drugih alternativcev.

Največkrat poteka terapija zdravljenja s kozmičnim žarčenjem v popoldanskem času, tudi v slabem vremenu stojijo številni bolniki z dežniki v na-

značenih krogih. Zdraviteljsko silo krogov so raziskovali trije najbolj znani istrski radiestezisti, vsi so bili nezaupljivi in dva sta odločno trdila, da gre za navadno prevaro. Sicer pa predvidevajo, da naj bi žarčenje izhajalo iz slojev mineralov, pod zemljiščem so ugotovili tudi bogata nahajališča plina, ki ima prav tako specifično žarčenje.

LJUBOSUMJE MED OTROCI

Starši pogosto težko sprejemajo ljubosumje in agresivnost med brati in sestrami, ki se imajo pravzaprav radi in se bodo imeli še bolj, saj nikakor ne morejo drug brez drugega, pa čeprav se neprestano prepirajo.

Starši se morajo obnašati tako, da ne poslabšujejo tekmovalnosti med otroci. Zato pa je potrebno poznati in sprejeti nekatera dejstva. Ljubosumje je naravno in ni starejšega otroka, ki v nekem trenutku ne bi bil ljubosumen, četudi za to ni bilo očitnega povoda. Ljubosumje je tudi spremenljivo glede na starostno razliko, na trenutek, ko se rodi brat ali sestra.

Ljubosumje temelji na občutku starejšega otroka, ki se mu zdi, da mu mlajši otrok jemlje polovico ali večji del matere, ki je bila prej samo zanj. Otrok ne razume materinega srca, ki ima enako rado vse svoje otroke. Čas, ki ga mati preživi z mlajšim otrokom ni več posvečen njemu in zato se čuti prikrajšanega.

Če je starejši otrok star dve ali tri leta bo pokazal takoimenovano regresijo: težave pri jedi. Otrok, ki je že dolgo sam jedel bo ponovno hotel, da ga hranijo. Možno je tudi, da bo ponovno močil posteljo, četudi se je tega že odvadil in da bo nemirno bo spal. Vsi ti pojavi so znak, da si želi biti majhen, da bi starši preživeli čimveč časa z njim in mu posvetili vso svojo pozornost.

nosti.

Otroci, ki so bili veseli in razigrani, postanejo otožni, nemirni in depresivni. Naravno ljubosumje je včasih oteženo tudi z obnašanjem staršev, ki se boje da novorojencu starejši otrok ne bi kaj storil in pogosto grajajo njegovo obnašanje, celo takrat kadar je popolnoma opravičeno zaradi obnašanja mlajšega otroka, ki izkorišča svojo slabost. Tako da se vsi prepiri končajo v škodo starejšega.

Agresivnost je naravna, vendar pa se ne sme dopustiti, da se izraža s fizičnim nasiljem. Otrok mora vedeti, da ne sme škodovati manjšemu, govorna agresivnost pa je ventil, ki ga ni potrebno zatirati, saj se odnosi med brati in sestrami povsem dobro razvijajo tudi brez vmešavanja staršev. Otrokom je potrebno pustiti, da sami urejajo svoje težave. Velikih razprav pred zaskrbljenimi starši ali tistimi, ki se vmešavajo ne bo, ali pa se bodo spremenile v igro, če so starši zadržani ali, če znajo odvrti otrokovo pozornost od nepomembnih sporov.

Ljubosumje se nikoli ne zdravi s kaznijo!

ZDRAVE CIGARETE

'Ligget Group Inc.' iz ZDA je razvil cigareto, ki ne izziva raka, vendar je ni spustil v promet, saj bi s tem dokazal, da je kajenje zelo škodljivo za zdravje. Po osmih letih raziskav je skupina strokovnjakov tega združenja odkrila sestavo cigaretnega dima, ki povzroča raka in razvija silit od paladija in magnezijevega nitrata, ki preprečuje kancerogeno delovanje dima. Polzusi na živalih so pokazali, da se je število mali-

gnih tumorjev znatno zmanjšalo. Ta odkritja 'Ligget Group Inc.' so uporabili na sojenju proti več tobacnim tovarnam, med njimi tudi 'Liggeta'. Sojenje je leta 1988 sprožila družina 58-letne ženske, ki je umrla za rakom na pljuclih, ki ga je dobila po 42-letih kajenju. Proces je dobila družina, ki ji je bila dodeljena odškodnina v višini 400.000 dolarjev. To je bila prva odškodnina, ki jo je morala plačati kakšna tobacna tovarna.

ODKRITA STRUKTURA ENCIMA HIV

Mednarodna skupina raziskovalcev z Univerze Rutgers iz New Jersey, Nacionalnega inštituta za rak in Univerze iz Tel Aviva, je odkrila trodimenzionalno strukturo povratne transkriptaze, encima, ki omogoča razmnoževanje virusa, ki povzroča AIDS. Raziskovalci upajo, da bodo kmalu našli nova zdravila za borbo proti tej bolezni. Dve zdravili odobreni za zdravljenje AIDS, AZT in DDI delujeta tako, da pre-

prečujeta delovanje encima povratne transkriptaze. Raziskovalci trdijo, da jim bodo ti novi podatki omogočili zavzemanje tako imenovanega 'bioracionalnega' pristopa k izdelavi novih zdravil, namesto da poizkušajo ubiti virus v laboratoriju. Oboroženi z novimi znanji o biologiji svojega ciljnega encima morajo kemiki odkriti ali izbrati nova možna zdravila, na katera encim ne bo odporen.

MUZIKA JE BIZNIS

Te dni je po slovenski deželi jako modno govoriti o ekonomsko-kulturnem embargu Srbije, ki so ga klub K4 in še drugi slovenski promoterji bojda prekršili z organiziranjem turneje Partibrejkersov. V gostilniških pa tudi povsem akademskih debatah se krešejo mnenja o tem, ali je dejanje moralno in načelno ali narobe. Svetovni embargo je vendar tako resna stvar, da se je mora Slovenija kot ena izmed mlajših članic svetovne skupnosti nedvoumno držati. Končno je ekonomski in kulturni bojkot tisti mejnik, ki naj bi streznil Srbe, da že enkrat nehajo podpirati destruktivno Miloševićovo diktaturo. Stara plošča? Te teme se je v Delovi Sobotni prilogi lotil tudi Boris Jež. Pristopa k problemu se je lotil navidez zelo pragmatično. Navidez zaradi tega, ker so vsa dejstva, ki jih je navedel, povsem resnična, vendar pri malce širšem vpogledu na balkansko morijo ne vzdržijo. Prvi izmed razlogov za domnevno napačno odločitev je po Ježevem komentarju nedeljivost embarga na kulturo in gospodarstvo. To je nedvomno res, toda trditev izzveni prav cinično, če se zavemo dejstva, da trenutno vsaj pol sveta posluje s Srbijo, po nekaterih govorih pa Slovenija celo prednjači med zahodnimi državami. Pleskavica „izpod teže“ torej da, z glasmi pa ne bo nič, kaj? Ali še boljše: ker gre pri kulturi in podobnih mumbo-jumbo zadevah pač za javno nastopanje, pri biznisu pa to ni neobhodno, se zdi Ježev članek kot odkrit posmeh vsem prizadetim, češ: „Če Partibrejkers ne bi nastopili v Sloveniji, bi bilo vojne že zdavnaj konec“. Ali res? Konec koncev bi lahko bili Partibrejkers deklarirani četniki pa ne bi bojkot njihovih nastopov prav nič pomagal ustaviti morije. Če se na beograjskem neodvisnem radiu B-92 vsaj gredo mirovniško gibanje če že ne kaj drugega in če beograjski rockerji vsaj poskušajo prepričati sonarodnjake, da od vojne ne bodo imeli prav veliko, pa to po Ježevem mnenju ne bi smelo zanimati pravega Slovenca. Ob tem se spotakne še ob honorarje, ki naj bi jih Partibrejkers prejeli, ne pozabi omeniti Jugostrade in kar je še tega, vse skupaj pa malce spominja na nazi-punk afero, ki je v začetku osemdesetih pripravila nemalo zabave vsem dežurnim pogromašem po Sloveniji. Z bojkotom Partibrejkersov in radia B-92 se bomo torej uprli nasilju, ki divja pri naših sosedih, z dostojanstvenostjo držo bomo pripravili podivjane manijake, da bodo prenehali s klanjem po Bosni? Se vam morda ne zdi, da je ekonomsko-kulturni bojkot višek cinizma, ki si ga je uspel izmisliti zahodni svet? S tem, da države članice ZN celo slabo prikrito trgujejo s Srbijo, hkrati pa bojkotirajo kulturno izmenjavo, ne počnejo nič drugega kot da pomagajo Slobodemu režimu. Kakšne ekonomske sankcije vendar? Zdi se, kot da

bi se pripravili slaboumni. Če je že skoraj dve leti jasno, da armadnih hajdukov in od krvi podivjanih kriminalcev ne more ustaviti nič drugega kot uporaba sile, je ekonomski bojkot kot prikriti žegen za to početje. Kulturni bojkot je le smetana na torti. Cinizem vedno pride na koncu, kot posledek. Namesto, da bi z vojaško akcijo ustavil agresijo srbske vojske, nam zahodni svet ponuja nekakšne sankcije, bojkot in podoben larifari, ki se ga na koncu še nihče ne drži. Pisanje izpod peresa Borisa Ježa dosledno sledi tej logiki. S tem, da škandalizira slovensko turnejo Partibrejkersov, ponuja povprečnemu Slovincu kaj lahek recept za mirno spanje: „Bojkotiram srbske rockerje-pomagam izstradanim Sarajevčanom“. Če na predmet pogledamo zares pragmatično, ugotovimo da ga od vojne izmučen Bosanec za takšno pomoč še v zadnjico ne bi brnil. Bosanci rabijo puške in topove pa strelivo pa rakete pa kruh pa konzerve, ne pa nekakšen gandijevski bojkot. In to tistih ustvarjalcev, ki zaradi nestrinjanja z režimom že tako komajda uspejo nastopati v matični državi! Povrh vsega so srbski rockerji razen pregovornega Bore Čorbe kaj malo vpleteni v Miloševićovo politiko. Bulvarski pristop k tej problematiki lahko kaj hitro zamegli pogled in ustvari novo, „tokrat zares čisto resnično“ resnico. Od tu do linča pa je le še korak. Končno se tega zaveda tudi sam veliki vožd. Prav dosledno obvladovanje vseh srbskih medijev ga je pripeljalo na prestol zdaj najbolj osvražene naroda v Evropi. In pri tem so mu pomagali prav novinarji, ki so natančno vedeli, ob kakšnih priložnostih je treba uporabiti taktiko rumenega tiska.

KONCERTI

V torek, 10. 11. bo v klubu K4 Istranski žur s trenutno najmočnejšo istransko zasedbo, skupino PIŠČACI. Piščaci so vokalno instrumentalna zasedba, ki zbira, raziskuje in izvaja istrske ljudske plese in pesmi. Nastali so leta 1990, ime pa so vzeli iz ljudske terminologije gre za enega izmed mnogih izrazov za ljudske godce v Istri. Kljub kratkemu času delovanja se njeni člani že dolgo vrsto let aktivno ukvarjajo z istrsko ljudsko glasbo. Marino Kranjac je bil član pred leti zelo uspešne skupine ISTRANOVA, Emil Zonta pa je bil producent obeh velikih plošč Istranove. Zonta je tudi eden pomembnejših organizatorjev srečan ljudskih godcev v Motovunu in Roču. Z njima pogosto sodeluje tudi Dario Marušić, legenda istranske folk scene. Najpomembnejše področje delovanja skupine je severna Istra. Na tem področju, zlasti v okoliških vaseh Buzeta in Buj je ljudsko godčevstvo še zmeraj živo, saj obstajajo zasedbe in godci, ki že vrsto generacij prenašajo godčevsko izročilo iz roda v rod. Prav s temi godci Piščaci

največ sodelujejo, z njimi godejo na raznih feštah, prireditvah, po gostilnah... Godčevsko izročilo severne Istre predstavljajo s tipičnimi instrumenti s tega področja, kot sta bajs (istrski bas z dvema črevnatima strunami) in vijulin (violina). V tej zasedbi godejo najbolj znane plese severne Istre-šaltin, polko, štajeriš, valcer, šete paši, do paši, cotič, denček... Marino Kranjac ima korenine v južni Istri (labinu). Z istrskim mehrom rad zaigra najbolj znan ples južne Istre, balun. Sicer pa Piščace kot vse istranske zasedbe zanimajo takorekoč vsa glasbena izročila. Tipični instrument čičarijske planote je dvostrunska tamburica, zraven pa še bugarijo (pojejo). Piščaci predstavljajo enega izmed vrhov tukajšnje etno glasbe, njihovi koncerti pa običajno na zelo ugoden odziv občinstva.

Metalica: 22.11. v Munchnu

V torek, 17. 11. bodo v klubu K4 nastopili MINISTRY OF POWER in TEST DEPARTMENT. Pet kulturnih londonskih T.A.O. D.J.-ev bo skozi večer krmarilo med hard core houseom, garažo transom, raggo ter etno-technom, vmes pa bodo s posebej prirejenim programom vpadli velikani post industrijske popularne glasbe TEST DEPARTMENT. Slednji še zmeraj veljajo za najbolj dosledne in najbolj udarne izmed vseh industrijalcev, spomnimo se jih tudi po sodelovanju s stavkajočimi britanskimi rudarji, njihov koncert pred leti v Ljubljani pa je še dolgo veljal za enega izmed najboljših koncertnih dogodkov v Sloveniji.

Nikakor ne smete pozabiti na METALLICO, ki bo zanihala grive 22. 11. V Munchnu, seveda.

Dan kasneje si lahko v istem mestu ogledate B-52's.

Enajsti december je dan, ki si ga morajo zapomniti vsi, ki dajo količkaj na svoj ugled in glasbeni okus. V Munchnu bo namreč nastopil JAMES BROWN.

VIDENO

DANZIG, nabildani jezni mož, ki smo ga pred kratkim imeli priložnost videti v Gorici, je v ZDA izdal neoklasicistični instrumentalni album z naslovom „Black Aria“. Zaenkrat gre samo za ameriški projekt, usoda morebitne evropske izdaje pa je še negotova.

TREND

Na Martinovo piti bambus.

James Brown še vedno brca

LESTVE

Velika Britanija (NME)-albumi

1. SIMPLE MINDS - Glittering Prize 81/82
2. MADONNA - Erotica
3. PRINCE & THE NPG - Symbol
4. R.E.M. - Automatic for the People
5. ABBA - Gold
6. MICHAEL BOLTON - Timeless
7. TALKING HEADS - Once in a Lifetime
8. MIKE OLDFIELD - Tubular Bells II
9. LIONEL RICHIE - Back to Front
10. BELINDA CARLISLE - The Best os Belinda

Velika Britanija (NME) - singli

1. TASMEN ARCHER - Sleeping Satellite
2. BOYZ II MEN - End of the Road
3. BIZARRE INC. - I'm gonna get you
4. MADONNA - Erotica
5. BON JOVI - Keep the Faith
6. DR. SPIN - Tetriz
7. DR. ALBAN - It's my Life
8. THE SHAMEN - Ebnezeer Goode
9. TAKE THAT - A Million Love Songs
10. ARRESTED DEVELOPMENT - People everyday

ZDA (Billboard) - albumi

1. GARTH BROOKS - The Chase
2. R.E.M. - Automatic for the People
3. BILLY RAY CYRUS - Some gave all
4. ERIC CLAPTON - Unplugged
5. MICHAEL BOLTON - Timeless
6. PETER GABRIEL - Us
7. PEARL JAM - Ten
8. ALICE IN CHAINS - Dirt
9. MARY J. BLIGE - Beyond the Season
10. SOUNDTRACK - Singles

Slovenija-ultrazvočne erozije radia MARŠ

1. SCREAMING TREES - Nearly lost you
2. RAMONES - Poison Heart
3. SMASHING PUMPKINS - I Am One
4. METALLICA - Sad but True
5. SONIC YOUTH - Youth against Fascism
6. SUGAR - Changes
7. E.M.F. - They're here
8. ALICE DONUT - Magdalene
9. HAPPY MONDAYS - Stinkin' Thinkin'
10. PARTIBREJKERS - Kreni prema meni

PISMA

TO NI NIKOGAR NAPADLA

Dne 12. oktobra 1992 sta se približno ob 20.00 zvečer dva lovca z avtom približevala planinski koči Miklavž pod Trdinovim vrhom. Med vožnjo sta se ustavila, streljala, nadaljevala vožnjo in spet streljala. Skupno sta ustrelila petkrat. Ker sta zadnja dva strela izstrelila v neposredni bližini pripadnikov Teritorialne obrambe Republike Slovenije, kdo in zakaj strelja pa v temi ni bilo mogoče ugotoviti, so pripadniki TO oba lovca obstopili in ju vprašali, kdo sta in zakaj streljata. Ko sta povedala, da sta lovca in da streljata na lisice, je bilo nesporazuma konec. Skupaj s pripadniki TO sta se v planinski koči pogovarjala še dobro uro in ni bilo mogoče po ničemer sklepati, da bodo na račun Teritorialne obrambe naslovljene obtožbe, kot so jih lahko prebrali bralci v Delavski enotnosti in Novi dobi, 30. oktobra in 4. novembra, v članku „Teritorialci napadli lovca“.

Opis dogodka, kot je predstavljen v obeh časopisih, ne temelji na resničnosti in je nerazumljivo, zakaj si je pisec izmislil celo lažno telesno poškodbo enega izmed lovcev, kot je nerazumljiva tendenciozna nota vsega članka. Gorjanci so del ozemlja Slovenije in je zato razumljivo, da so enote na domači zemlji tam, kjer je to potrebno.

REPUBLIŠKI ŠTAB ZA TO

ZAKAJ ZNA CELJE IZGUBITI SEJEM!

Omenjeni članek je pritegnil mojo pozornost, kakor tudi tisti zraven o svinjski kugi na Kozjanskem samo, da gre v prvem članku za simptome parkljevke.

Gre za gnezdo privrženecv starega režima, ki deluje kot partija vselej indirektno (prikrivo) preko drugih kot hudic preko kače.

Tokrat so akterje pisane v NT, Večer in obrtniku izbrali samostojnega novinarja.

Pri tej zadevi je resnica ena in edina, Liberalna stranka hoče preprečiti odliv denarja iz naslova sejma iz Celja. Gospod Pivano bi lahko služil denar z resnico, če bi prišel med nas, sedaj ga ne rabimo več, pisati znamo sami, čeprav ne tako profesionalno. Dokler je šlo pri organizaciji obrtnih sejmov za entuzijazem, zastojanje delo, teh gospodov ni bilo blizu. Vsa zadeva je povezana tudi s predvolilnimi zvijačami gospoda Drameta, našega večnega predsednika in nekaterih STEP-uhov. Znano je, da je zavod Golovec do prihoda g. Pangerla, direktorja, živel od dotacij občine Celje. Istočasno je bilo odpravljenih iz Celja nekaj milijonov DEM v raznih oblikah, tudi preplačanih uslug. Naj omenim, da so delničarji STEP-a z MB med ostalimi tudi g. Drame, Draš, Verdnik, torej tisti, ki se usako leto med seboj obmetujejo s priznanji in medaljami.

Če bi moj predsednik OZ Celje, dal nase medalje za katere vem jaz, da jih je dobil, bo verjetno izgledal deklariran kot kakšen ruski general. Občnega zbora obrtnikov si ne upa sklicati že nekaj let. Na zadnjemu, marca 1990 je bilo prisotnih vsega 54 obrtnikov od preko tisoč, sam predsednik se je pa skrli. Mislim, da je to dokaz, kakšno podporo med obrtniki ima omenjeni gospod. Sedaj sklicuje seje po sekcijah in tako parcelira (drobi) združenje in vlada.

Gospod Gracer (trikotaža) in Leskošek (steklarstvo) zaposlujeta več ljudi kot vsi zdrharji skupaj in to naj bo merilo, saj od tega živi država, naši delavci z družinami.

MARJAN MANČEK, LS

SPOŠTOVANI UREDNIK NOVE DOBE

V zadnjem času poznani akterji in poznavalci razmer v NOB, čeprav so takrat bili komaj rojeni, se danes odkrivajo kot veliki poznavalci novejših zgodovine - NOB. Ker je v zadnjem času lansirana tudi vest, da so sami partizani likvidirali priljubljenega sposobnega komandanta glavnega štaba Slovenije generalpodpolkownika Franca Rozmana-Staneta. No, v zadnjem času se pojavlja v tej, človek bi rekel, umazani kampaniji za volitve in se zmišljujejo grehi sredinske in levosredinske opcije.

Čudi me, da se na neutralnih tleh še ni pojavil zloglasni dnevnik o likvidaciji borcev XIV. divizije, katero naj bi šel v pre-sojo zgodovinarjev dr. Ferenc, dr. Stilovška, dr. Ževarta in jasno tudi iz av-

tentičnih osebnosti - zgodovinarjev iz nasprotnega toboru.

Vsekakor vas prosimo, da če je le mogoče prednji priloženi članek objavite, saj ste do sedaj razsvetlili marsikaj nepojasnjene, pa čeprav iz Teharij.

Č.M., Ljubljana-Polje

IZ SPOMINOV ANTONA BRICA-SILA, SPREMLJEVALCA V GŠ NOV IN POS

V bližini Starega trga ob Kolpi je bila letalska baza. Tu so ponoči zavezniška letala odmetavala vojaški material, hrano in oblačila. Vodja te baze je bil Peter Kospetruška, znani štajerski partizan. Ponoči s 5. na 6. november leta 1944 so zavezniška letala pripeljala novo pošiljko vojaškega materiala. Med njim je bil tudi nek nov, doslej nepoznan lahki minometalec, angleške izdelave. Petruška je vedel, da se komandant Stane izredno zanima za vse vrste novega modernejšega orožja. Rad bi čim bolj oborožil svoje partizane, da bi se vojna prej končala. Petruška je poklical komandanta in mu povedal za novo pošiljko. Komandant je takoj poslal svojega spremljevalca Tončka Dobriloviča-Tončka z motorjem v Stari trg. Ta je pripeljal minometalec in nekaj min ter vse skupaj postavil v štab. Glavni štab NOV in POS je takrat bival v novih lesenih barakah v brezovnem gozdičku v Lokvicah pri Črnomlju. Že zvečer je komandant Stane z veseljem razkazoval novo orožje oficirjem ožjega štaba in jih povabil, da ga zjutraj preizkusijo.

7. novembra 1944 se je zgodaj zjutraj zbral ožji štab, niso čakali vseh povabljenih. Odsli so iz tabora in našli malo jaso na robu brezovega gozda, v smeri proti Semiču. Tonček je nesel minometalec, Jug - spremljevalec načelnika Novljana - pa je nesel zaboj min. Skupaj so namestili novo orožje, naravnali merilne naprave in se vsi umaknili v zaklon - v bližnjo globoko usekano gozdno pot. Jug je podal mino, Tonček jo je vložil v minometalec in sprožil. Mina je odletela na jaso in eksplodirala. Vložil je drugo mino, spet so vsi odšli v zaklon. Mina je zadelala cilj in eksplodirala. Novo orožje bo zelo primerno za partizansko bojevanje, so bili vsi navdušeni. Tonček je vložil tretjo mino, pogledal je komandanta, ki mu je dal znak, naj sproži. Vsi so stali okoli minometalca, nihče pa ni mislil na nevarnost, saj sta prvi dve mini lepo eksplodirali. Silovita eksplozija je pretrgala jutranjo tišino in lepem brezovem gaju belokranjskih stelnikov. Razneslo jo je že v minometalcu. Vsi navzoči so bili težko ranjeni. Tonček je bil takoj mrtev, drobi železa in svinca so mu prebili prsi, Jugu je odtrgalo spodnjo čeljust in na mestu je umrl. Komandant Stane je bil težko ranjen v trebuh in tudi ostali oficirji iz štaba so imeli resne poškodbe. Le Franca Štreklja-Frančka, spremljevalca komisarja Borisa Kidriča, ki je stal za Tončkom, je vrglo več metrov stran, dobil je le nekaj prask.

Franček je stekel povedat v štab, kaj se je zgodilo. Vse ranjene so znosili v štabne barake. Kurirji so z avtomobili in motorji hiteli na vse strani po zdravnike. Ludvik Pangerc-Ludvik je prvi pripeljal s sanitetnega oddelka dr. Bogdana Brečlja. Pregledal je komandanta in mu nudi prvo pomoč.

Zatem je odredil, da se vsi ranjenci odpeljejo v upravno poslopje rudnika Kanižarica, kjer je bila civilna bolnišnica in so jo hitro usposobili za kirurško zdravljenje. Sporočilo o teži nesreči smo na bazi 20 zvedeli že pozno popoldne. Komisar Boris Kraigher-Janez me je poklical in naročil, naj z Dušanom Malaričem-Dušanom hitro pripraviva avto, da gremo v glavni štab, ni pa povedal, kaj se je zgodilo. Avto smo imeli na Črvanovi cesti pod Bazo 20, skritega v grmovju. Odhiteli smo v dolino, v Podturnu pa se nam je pokvaril. Po daljšem popravilu je le vžgal in pohiteli smo v Lokvice. Ko smo prišli v glavni štab, je komisar Janez odhitel v štabno barako, Dušan je ostal pri avtomobilu. Sam pa sem se napotil v našo barako, kjer smo bili ponavadi spremljevalci in kurirji. V baraki sta ležala dva podolgovata zaboja, zbita iz surovih smrekovih desk. Prišel sem robaniti, češ kdo je spet tega vruga privlekel v našo barako. Vse, ker je prišlo za štab, so vedno prinesli v našo barako, od tu pa naprej. Čeprav sem bil že dalj časa na Bazi 20, sem se imel še vedno odgovornega v Glavnem štabu. Vedno sem skrbel za red in snago. Odsel sem ven in gledal, če je kje kdo od naših, da bi ga vprašal kaj je v teh zabojih. Kot nalašč ni bilo nikjer nobenega. Slonim na vratih in zagledam za barako Tončkove škornje. Dobro sem jih poznal. Bili so razcefrani in krvavi. Pou-

sem sem onemel; zaslučil sem nesrečo. Odsel idem v barako in odprem pokrov. V zaslini krsti je ležal Tonček, bil je ves razbit, le glava je bila cela. Na ustih je imel rahel nasmeh - kot vedno. V surovo krsto so dali malo praproti in ga nanj položili. Poleg krste je bilo še vedno moje ležišče. Vzel sem blazino in mu jo položil pod glavo. Tonček je bil moj najboljši prijatelj, skupaj sva spremljala komandanta, skupaj sva bila v vseh resnih stvareh in neumnostih, ki smo jih uspičili v štabu.

Medtem je prišel Ivan Rosa-Branko, spremljevalec generala Jake Avšiča. Povedal mi je, kaj se je zgodilo. Vsa sreča zate, mi je dejal, da si šel na Bazo 20, drugače bi bil tu poleg s Tončkom, ko pa sta bila pri vseh stvareh, ki so se dogajale v štabu vedno skupaj. Takrat me je poklical komisar Janez; brez besed sva odšla v avto. Vsak je po svoje sprejel to neverjetno novico. Bili smo brez besed. Odpeljali smo se v Kanižarico. Komisar je odšel v bolnišnico, z Dušanom pa sva čakala zunaj. Z velikim upanjem smo čakali ugodno novico. Komandant Stane je bil operiran, sedaj se počasi prebuja, smo zvedeli zunaj. V resnici pa se je počasi poslavljaj, a nihče si ni upal tega povedati. Vsi smo mislili, da ne moremo izgubiti tako priljubljenega komandanta. Nastala je temna noč, ki je s svojo črnino povečala komandantu posmrtno masko, Božidar Jakac pa ga je risal.

Tončka in Juga so ponoči prepeljali na pokopališče v Vojno vas pri Črnomlju, komandantu Stanetu pa so pripravili žalni oder v Sokolskem domu. Spremljevalci smo se pritožili generalu Jaki Avšiču, zakaj nista mrtva spremljevalca ob komandantu. Tončka in Juga so potem pripeljali v Sokolski dom, kjer sta zadnjič spremljala svojega komandanta.

Ob žalnem odru, so se nenehno vrstile častne straže, borci, aktivisti, mladina, oficirji, komandanti in vsi vojaški in politični predstavniki NOV in POS. V mimohodu pa so se poslavljali borci bližnjih enot aktivisti OF in večje množice domačinov - Belokranjcev. Popoldne, 8. novembra 1944 so se pričele poslovilne svečanosti.

PRODOR USPEŠNIH

Pojasnilo ljubljanske zavarovalnice d.d. Ljubljana, Čopova 14, v zvezi z objavljenim intervjujem v časopisu nova doba, dne 16. 9. 1992, pod naslovom „PRODOR USPEŠNIH“

Citirani intervju je bil objavljen z namenom promoviranja Ljubljanske zavarovalnice na celjskem območju.

V intervjuju so posamezne nedoslednosti in zaključki, ki lahko v javnosti povzročijo negativne implikacije za konkurenčno zavarovalnico. Razlog je v tem, da besedilo intervjuja ni bilo avtorizirano, posamezne trditve pa so - po vsej verjetnosti - nenaмерно uporabljene v napačnem kontekstu.

Besedilo, ki se nanaša na druge zavarovalnice in eksplicitno na Triglav, se glasi:

„...zato je tudi struktura starih zavarovalnic neustrezna, saj niso oblikovale varnostnih skladov in so podkapitalizirane. Tako je Triglav izgubil polovico svojega tržišča, še vedno pa zaposluje isto število ljudi...“

V zvezi z navedenim dajem naslednja pojasnila:

1. Poudarjam, da sem novinarja posebej opozoril, da ne želim nikakršne promocije, ki bi šla na škodo katerekoli druge zavarovalnice.

2. V citiranem besedilu gre za napake, ki so posledica neupoštevanja konteksta razgovora in nepoznavanja zavarovalne stroke. Novinarja me, ki sta me intervjuvala, sem pojasnil poslanstvo in funkcijo zavarovalništva v smislu zakona o tej dejavnosti iz leta 1976 ter vsebinsko razliko, ki je nastala s sprejetjem Zakona o temeljih sistema zavarovanja premoženja in oseb leta 1990.

Gre seveda za zahtevna vprašanja preobrazbe zavarovalništva v bivši Jugoslaviji in pozneje v Republiki Sloveniji iz vzajemnih, „paradržavnih institucij“, katerih družbeno poslanstvo je bilo predvsem varovanje družbene lastnine, v storitvena tržišna zavarovalna podjetja. Problem oblikovanja skladov je bil predvsem problem zagotavljanja ravnovesja zavarovalnega portfelja zavarovalnice. Drugi problem, ki je identičen „bančnemu sindromu“, pa je v finančni oziroma naložbeni funkciji zavarovalnice. „Finančno čudaštvo“, kot ga imenuje dr. Ribnikar v svojem delu „Uvod v finančno ekonomijo“, se je „prijelo“ tudi naložbene funkcije zavarovalnic. To pomeni, da so bili skladi zavarovalnic s politiko negativne obrestne mere razvrednoteni,

s političnimi odločitvami pa pogosto nesmotno alocirani.

Namesto, da bi zavarovalnice s tržnim pristopom permanentno in dolgoročno gradile uravnovešene zavarovalne portfelje in nato svoje sklade trajno plemenitile s pravilno razpršitvijo rizikov skozi naložbe na finančnem trgu, so v skladu s tedaj veljavnim normativnim sistemom gradile „vzajemne skupnosti, v katere zavarovalci združujejo svoja sredstva“, kot zavarovalno skupnost opredeljuje dr. Boncelj, v svojem delu „Ekonomika zavarovanj“ iz leta 1983.

Na podlagi navedenega je očitno, da gre za podedovane sistemske lastnosti, ki jih čutijo vse zavarovalnice. Saj so tudi nove zavarovalnice, na podlagi zakona iz leta 1990, nastale predvsem z izločitvijo in preobrazbo dotedanjih zavarovalnih skupnosti v samostojne zavarovalniške delniške družbe. (Podedovane slabosti čuti tudi Ljubljanska zavarovalnica.) Resnici na ljubo je treba dodati, da bo vprašanje lastninjenja prav za zavarovalnice še posebej občutljivo!

3. V besedilu, ki sem ga citiral pod točko 1, gre za napačno ali vsaj nedosledno interpretacijo strokovno zahtevnega pojasnila, ki sem ga dal v intervjuju in nato za nerazumljivo povezavo z izgubo tržišča Triglava.

Ko sem govoril o zavarovalnem tržišču, sem pojasnil, da je Triglav ob izgubi jugoslovanskega trga ostal brez svojih predstavništva v drugih republikah, iz njegovih dotedanjih območnih skupnosti Maribor, Novo mesto in Koper pa so nastale samostojne, nove zavarovalne delniške družbe: Zavarovalnica Maribor d.d., Zavarovalnica Tilia d.d. in Adriatic zavarovalna družba. Podobno je ravnala tudi Ljubljanska zavarovalnica, ki pa se je izločila iz sistema ZOIL „Dunav“ Beograd predvsem zato, da je z nominacijo sredstev slovenskih zavarovalcev preprečila, da bi skladi, ki jih je oblikovalo naše gospodarstvo, nepovratno izgubili v brezimnih sredstvih zavarovalnice Dunav v Beogradu.

4. Na podlagi navedenega poudarjam, da v intervjuju navedene nerodnosti, netočnosti ali nedoslednosti niso bile namerne, ker pa lahko škodujejo konkurenčni zavarovalnici, jih obžalujem in se prizadevam in tem smislu opravičujem.

Na koncu želim skleniti ta pojasnila in opravičilo z mnenjem, ki ga delijo mnogi moji strokovni in stanovski kolegi. Zadnji čas je, da slovensko zavarovalništvo dobi svojo fizionomijo, ki bo podprta z ustreznim republiškim zakonom, z ustanovitvijo samostojnega združenja panoge in z ustreznimi strokovno ekipiranimi pristojnimi organov v republiški upravi in v Gospodarski zbornici Slovenije.

Osrednja naloga managementa vseh zavarovalnic pa je, da čimprej zavrže vse relikte preživelega sistema in začne strokovno sodelovati za dobrobit zavarovalcev, pridobivanje konkurenčnih prednosti zavarovalnic pa naj bo izključno posledica njihove podjetniške veščine.

MAG. MIRO KONČINA

UREDNIŠTVOM JAVNIH GLASIL

Posiljamo vam prevod pisma predsednika Socialistične internacionale Pierra Mauroya predsedniku SDP Slovenije dr. Cirilu Ribičiču:

„Dragi tovariš Ribičič, iskreno me je ganilo vaše prisrčno sporočilo, ki ste mi ga naslovili ob moji izvolitvi na položaj predsednika Socialistične internacionale in se vam zanj najiskrenejše zahvaljujem.“

Prizadeval si bom, da bom častno opravil zaupano mi nalogo, tako da bom nadaljeval in po vsem svetu razvijal projekt, ki ga je zastavil Willy Brandt.

Prepričan, da se lahko zanesem na vašo podporo pri obrambi in uveljavljanju socialističnih vrednot širom sveta, Vas prosim, dragi tovariš Ribičič, da sprejmete izraze mojega zvestega prijateljstva

Pierre Mauroy“

INFORMATIVNA SLUŽBA SDP

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

PREVERITE SAMI SEBE
SE BOJITE KONKURENCE

1. Kaj mislite o pregovoru: več sovražnikov, več si vreden?

- A) S tem bi se strinjal 5
B) Nekaj je na tem 3
C) Ne drži 1

2. Ali je po vašem prednost biti najstarejši med brati in sestrami?

- A) Zagotovo 5
B) To je prej v škodo kot v korist 1
C) Pretehtati je treba, ali je prednost ali ne 3

3. Na posnetku sta dve hiši, v kateri bi raje prebivali?

- A) V zgornji hiši 0
B) V spodnji hiši 4

4. Katera med njima bi pritegnila več turistov?

- A) Zgornja 4
B) Spodnja 0

5. Kako ocenjujete svoje organizacijske sposobnosti?

- A) Visoko jih cenim 5
B) Pravzaprav jih ne cenim 1
C) So povprečne 3

6. V kolišni meri se vam zdi ta kitajska figura nenavadna?

- a) Zelo je nenavadna 1
B) Težko presodim 3
C) Deloma 2

Do 10 točk

Niste človek, ki bi se bil pripravil bosti s konkurenco. Odločite se raje za nežnejše oblike konfrontacije s tujimi stališči ali načrti. Pogosto to ni načrtna odločitev, pač pa nagnjenost k lagodju. Bojite se konkurence, se ji izogibate in sprejemate tuje predloge. Svoje organizacijske sposobnosti pogosto podredate drugim, ker se enostavno ne želite zastavljati.

Od 11 do 20 točk

S konkurenco praviloma nimate težav, vendar ne sodite med tiste ljudi, ki so se pripravljeno odločno boriti z drugimi in se pogosto podredate določenemu položaju. V tem pogledu nimate trdnih stališč, a niste med tistimi, ki bežijo od konkurence.

21 in več točk

Konkurenca je za vas normalni del posla in jo jemljete kot nenehen izziv, jo sprejemate s pozornostjo in strastjo. V svojem navdušenju gredite tako daleč, da pozabite celo na svoje interese. Vedno ste pripravljeni na bitko s konkurentom, ne bojite se je in v tem smislu bi se morali malce brzdati, kajti včasih prvi videz vara. Bodite opreznjši.

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Bistvenih sprememb v prihodnosti ne bo, obeta se življenje v običajnem ritmu s starimi problemi. Z dodatnimi aktivnostmi, družabnim življenjem in hobiji skušajte izboljšati svoje razpoloženje. Reševali boste finančne probleme in polagali račune v družinskem krogu. Srečne številke: 2, 7, 8, 11, 23.

Bik 21. 4. – 20. 5.

Precej ste občutljivi, ranljivi in nervozni, podvrženi utrujenosti in nagnjeni k prepričanju. Ne dopustite, da bi okolje na vas vplivalo v preveliki meri. Verjeten je finančni preobrat, a bodite previdni in skušajte se izogniti tveganju. Srečne številke: 4, 11, 19, 21, 23.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Negativen trend se bo nadaljeval. Zavedati se morate, da vaše težave ne bodo dolgotrajne. Preobremenjeni ste z razporejanjem časa in z delom. Ljubezenski problemi lahko prerastejo v resna neso-

glasja. Zberite se in odločite se, kaj pravzaprav hočete. Srečne številke: 3, 6, 8, 14, 16.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Vaš trud se bo obrestoval. Na delovnem področju so možne večje spremembe, lahko naredite konec dosedanemu tveganemu obdobju vaših dejanj, a ne pričakujte uspeha brez lastne angažiranosti. V ljubezni bodo prevladovali lepi dnevi. Srečne številke: 5, 6, 15, 22, 29.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Poleg neprijetnosti in manjših prepričanj, se približujejo tudi nesoglasja s poslovnimi partnerji in prijatelji. Preobremenjenost na delovnem mestu bo še bolj izrazita, kot tudi slaba fizična kondicija. Ne prenašajte slabega razpoloženja na najbližje. Srečne številke: 3, 7, 9, 12, 14.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Morda niste najbolj zadovoljni s tistimi, kar imate, a bodite

potrpežljivi in počakajte do naslednjega tedna, na obzoru so dobre novice. V zasebnosti le redki med vami ohranjajo ravnotežje, mnogi ste razočarani, nemirni in živčni. Srečne številke: 4, 7, 9, 10, 28.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

V vaših poslovnih rešitvah se odpira svetlejša prihodnost. Počutili se boste odlično, zabavale vas bodo vsakodnevne obveznosti, srečanja in komuniciranje z okoljem. V šoli, medijih, prometu in v pisanju boste dosegali dobre rezultate. Srečne številke: 1, 5, 8, 13, 17.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Če ste v nejasni ljubezenski situaciji, bodite pozorni na dneve, ki bodo sledili vikendu, odnosi med vami in partnerjem se utegnejo razjasniti. Poskusite živeti za sedanjost, kajti dolgoročno razmišljanje vas bodo le obremenilo. Finančna plat je obetavna. Srečne številke: 2, 4, 9, 10, 25.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Preživljate zelo zanimivo obdobje, ste aktivni, prava zvezda svojega filma. Vse pomembne niti držite čvrsto v rokah. Možno je, da se vam bo pomemben posel zavlekel, a to vas ne bo preveč zaskrbelo. Dovolj časa imate, da se po-

svečate ljubezni. Srečne številke: 7, 11, 16, 21, 22.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Ker ste nezadovoljni s potekom ljubezenskega življenja, je mogoča večja prelomnica, s tem bi zaključili veliko, za vas pomembno poglavje. Poslovni uspehi bodo povprečni. Pomembno je, da boste pazili na zdravje. Vzemite si čas zase, za počitek in sprostitve. Srečne številke: 2, 6, 12, 23, 27.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Težave, ki jih že imate, se utegnejo še poglobiti, na delovnem mestu in tudi v družinskem življenju. Ste pod hudim pritiskom in spraševali se boste o svoji identiteti. Od vas bodo veliko zahtevali, zato boste izčrpani in nezadovoljni. Pazite na zdravje. Srečne številke: 4, 10, 13, 17, 28.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

Ljubezen je dokaj negotova, vse bi bilo lahko izvrstno, pa vendar nekaj manjka. Skušajte se pogovoriti, če vas razumen odgovor ne zadovolji, poslušajte intuicijo, to vas bo pomirilo. Morda je vzrok napatosti vaš ali partnerjev status in ambicije. Lahko da boste odpotovali. Srečne številke: 2, 7, 9, 25, 26.

BESEDA PISATELJA

VITOMIL ZUPAN

Zmeraj skušam zbrisati kakšno reč iz spomina. Ves čas čutim, da moja pot ni prava, da ne odobram svojega početja. Rad bi bil drugačne narave – ta pa se ne da hitro spremeniti. Svojo voljo podkupujem, varam, uničujem – in strežem svojim strastem do kraja, prav nič jim ne odrečem. Razstavljam se in spet sestavljam, podoba pa je venomer ista; od katerekoli strani se pogledam, sem zmeraj prikrit grešnik z občutkom krivde in neulovljen prestopnik, ki zvito skrbi, da ga ne ujamejo; slutim sicer, kakšen bi moral biti in kako bi moral živeti, a odganjam slutnje, zatiskam si oči sam pred sabo; varanje samega sebe je postalo že sistem. Toda ta hip res vem, prišel bo prav kmalu trenutek, v katerem se bom prepričal, da je bilo to samo jalovo modrovanje in nezno pretiravanje. Ker poti iz vsega tega – enostavno ni. Količkrat rečem v družbi: saj človek si ne želi milijonov, saj bogastvo ne prinaša sreče. In vendar tiho zavidam bogatašem, ki jim najboljši avto ne pomeni nobenega problema; morda mi res ni do lastnega otoka ali do jahte, ki bi bila predelana vojna ladja, vendar pa dobro vem, da živim samo enkrat in da sem v primeru z arabskimi šejki, lastniki naftnih vrelcev, diskriminiran... (Igra s hudičevim romom)

KAKŠEN BO ŠOLSKI SISTEM V SLOVENIJI

SUMLJIVI POSLI ŠOLNIKOV

Minister za šolstvo dr. Slavko Gaber je v Braslovčah v Savinjski dolini v pogovoru z Aktivom ravnateljev žalske občine predstavil svoje videnje razvoja šolstva prisotnim ravnateljem žalskih osnovnih šol. Le -ti so ga s svoje strani seznanili s težavami in problemi, s katerimi se pri svojem delu srečujejo.

Minister Gaber je na začetku povedal, da je koncepcija razvoja šolstva v Sloveniji tik pred zaokrožitvijo. Najmanj spornih vprašanj je glede visokega šolstva. Glede srednjih šol, brez poklicnih, je osnovna struktura znana. Matura pa naj bi bila do leta 2001 podobna današnji mednarodni maturi.

Minister je poudaril, da je govorjenje o Evropi in naši poti vanjo prazno, če ga ne specifiziramo, dodal pa je tudi, da vsega vendarle ni pametno kopirati po njej, saj je tudi tam marsikaj narobe. Ministrstvo si prizadeva napraviti red v šolstvu predvsem na finančnem področju, zato tudi preverjajo delo približno desetih šol, kjer obstaja sum, da čudno gospodarijo z denarjem.

Dr. Gaber je namenil nekaj besed tudi vplivu staršev na šolstvo, o čemer se v

tem predvolilnem času precej sliši, saj takšno usmeritev podpirajo nekatere opozicijske stranke. Ob tem je menil, da ne moremo imeti dobrih šol, če bi lahko vsakdo ukazoval učiteljem in da je potrebno upoštevati pravice vseh, tako staršev kot tudi učiteljev oziroma stroke. Zavzel se je za boljše motivacijo dobrih učiteljev in za stimuliranje nadaljne izobrazbe učiteljskega kadra. Omenil je, da ministrstvo plačuje šolnino za številne učitelje, ki se izobražujejo ob delu, vendar na žalost še ne morejo pokrivati vseh stroškov za dodatno izobraževanje, saj proračun tega pač ne dopušča.

Kar se tiče materialnega položaja šolstva, smo slišali, da je izredno slab. Investicije zelo nazadujejo. V letošnjem letu so zanje namenili v proračunu samo 400 milijonov tolarjev, kar

zadošča komajda za izgradnjo ene same osnovne šole.

Glede privatnih šol je minister dejal takole: „Zasebne šole so v vseh postsocialističnih deželah neka obljubljena dežela, vendar pa v resnici to nikakor niso. Te šole podpiramo, vendar je vprašanje, kolikšen naj bo delež državne podpore tem šolam. Ali jih naj država podpre s 70 odstotki kot na Nizozemskem, s 30 odstotki kot v Avstraliji ali pa z med 12 in 15 odstotki, kolikor znaša povprečna državna podpora tem šolam na zahodu.“ Minister smatra, da je država v prvi vrsti dolžna skrbeti za javno šolstvo.

Prvi tuj jezik bodo pričeli poučevati že v tretjem ali pa morda celo v prvem razredu osnovne šole, saj so izkušnje glede tega dokaj dobre. Kar se tiče pouka srbohrvaščine, je minister ponovno poudaril, da odločitev o tem ni v njegovih rokah, saj odloča strokovni svet Republike Slovenije za šolstvo, presodil pa bi lahko o tem tudi parlament.

Glede verouka v šolah bo morala biti odločitev stro-

kovno utemeljena, vendar si ne minister ne Cerkev v šolah ne želita verouka, pogovarjati bi se veljalo o pouku o religijah, vendar je tudi to v rokah strokovnega sveta.

Za straše so velika skrb zelo dragi učbeniki, zato si ministrstvo prizadeva za njihovo pocenitev, za kar pa bi bilo potrebno ustaviti založbe, ki pretiravajo s cenami. Zato bodo šole dobile naročilo, da še pred koncem leta natančno povedo, kaj bodo otroci resnično potrebovali, saj je to tudi eden od načinov, ki lahko zmanjša stroške.

Ravnatelje so zlasti zanimali pogoji za napredovanje učiteljev, finančni položaj šolstva in uvajanje računalništva in informatike v osnovne šole, tako imenovani program Petra. Glede slednjega jim tudi minister ni mogel povedati kaj vspešnega, razen suhega dejstva, da bi morale imeti šole 50 do 60 tisoč računalnikov, imajo pa jih štiri do pet tisoč.

Janez Vodnar

TEHNIKA ODKRIVANJA PRISTNOSTI STARIH PLATEN

ZNANOST IN SLIKARSTVO

V muzejih in galerijah često ostrmimo pred stvaritvami starih mojstrov in se sprašujemo, ali so platna resnično slikali Rembrandt, Leonardo, Botticelli, Bosch ali Van Eyck, podobni občutki nas obdajajo pred deli Picassa, Cezanna ali Renoira. Kako pronikniti v srž poslikanih platen? Niso radovedni le laiki, ampak tudi strokovnjaki, ki jih ne zanima zgolj pristnost stvaritev, pač pa tudi druge skrivnosti, ki obdajajo sloje barv.

Z infrardečo transradia-cijo je možno odkriti kronologijo nastanka umetniškega dela, avtentičnost, restavratorske posege na risbah, starih zemljevidih, knjigah, tekstilu, steklu, marmoru, lesu, keramiki in seveda tudi na slikah.

V Zagrebu je bilo to vprašanje aktualno, ko so odpri muzej Mimara, mnogi so dvomili v pristnost raz-

stavljene količine originalov. Po petih letih so se razvnete strasti nekoliko pomirile, v tem času so strokovnjaki tiho delali, s sodobno muzejsko – laboratorijsko opremo so raziskovali slike in odkrivali ozadje, ki se nahaja med lakiranim zunanji slojem platna in lesa. Ukvarjali so se z nam nevidno, pa vendar obstoječo sliko.

Z rentgenskimi x žarki je mogoče prodreti skozi celoten sloj slike, z ultravijoličnimi žarki raziskovati poškodbe na površini, z infrardečimi pa odkrivati posebnosti med skrajnima slojema slike. Strokovnjaki si vedo pomagati tudi z makrofotografijami, ko s povečavami odkrivajo podrobnosti morebitnega nanašanja. Trangenialna fotografija je namenjena raziskovanju reliefa, s tovrstno tehniko razkrivajo duktus slikarje, ki so prepoznavni kot rokopi. Z naštetimi ne-destruktivnimi metodami se strokovnjaki dokopljejo do „nevidnih slik“ umetniških del.

V muzeju Mimara uporabljajo infrardeči videokorder, ki ga je v ZDA patentiral Zagrebčan Mladen Blažević. Gre za mini video sistem, ki ga sestavljajo visoko občutljiva videokamera, infrardeča svetlobna naprava in videoprinter. Proces raziskovanja slike je možno spremljati na videomonitorju in sočasno sprejeti tudi videogram, reflektogram kot sliko nevidnega. Proces raziskovanja beležijo na videokorderju in ga shranjujejo na mini videokasetah. Aparatura je prenosna in jo lahko shranijo v nekoliko večji kovček.

S temi metodami odkrivajo, da pigmenti, ki so na prvi pogled identični, vsebujejo različne kemijske sestavine, torej niso nastajali istočasno z isto roko. Možno je razpoznati tudi lažne izbokline barv, ki jih spretni ponarejalci skušajo simulirati, da bi navidezno dosegli starost slike. Infrardeči žarki odkrivajo tudi ponarejene podpise in restavratorske posege.

Z infrardečo radiacijo so odkrili prvotno Girolamovo risbo na deski. Sprememba nagiba glave v času dela je potrdilo pristnosti slike, slikar je sam pomikal nagib Madonine glave, kar pa s prostim očesom ni moč zaznati.

POLEMIKA

RAZLIČNA POTA DO RESNICE V MARIBORSKEM ARHIVU

Arhivi sodijo v tisto vrsto ustanov varstva naravne in kulturne dediščine, o katerih se je nekoč malo pisalo. Zadnje čase smo pa priča vse pogostejšemu sklicevanju na arhive, ki bi naj po mnenju občanov hranili vso najraznovrstnejšo dokumentacijo, potrebno za uveljavljanje njihovih materialnih koristi in drugih pravic. Številna dejstva (med drugim tudi namenska in nestrokovna škartiranja ipd.) so vplivala, da temu ni do kraja tako in da tudi do sicer ohranjene dokumentacije ni vedno lahka pot.

Arhivi imajo podobno kot druge ustanove tudi svoje notranje, lastno življenje, ki ni brez posledic za stike z javnostjo. To prihaja najelementarnejše do izraza, ko se v ustanovi kaj 'dogaja', ko se odkrije kakšna 'hišna afera', ki včasih sama po sebi pojasni, zakaj je neka stvar tako in ne drugače. Pred kratkim so se nekateri posamezniki, v glavnem tisti, ki se ukvarjajo z zgodovino, seznanili z opisom razmer v Pokrajinskem arhivu v Mariboru, ki že presega pojem 'dogajanja' oziroma 'hišne afe'. Nekateri naslovniki (v prvi vrsti Ministrstvo za kulturo, višja cerkvena oblast in Arhiv R Slovenije) so bili pa že pred tem resno opozorjeni, da 'tako, kot je bilo' (v mariborskem arhivu), več ne bi smelo biti. Spomenica o Pokrajinskem arhivu Maribor in Škofijskem arhivu Maribor glede pogodbe iz leta 1965 in aktualnih razmer, ki jo imamo v mislih in je delo škofijskega arhivarja v Mariboru, poznavalcev 'notranjega življenja' mariborskega arhiva ni presenetila, najmanj pa ne onih, ki so že bili žrtve 'aktualnih razmer' v tej ustanovi.

Ministrstvo za kulturo R Slovenije in Odbor za kulturo pri Skupščini R Slovenije sta pred časom že prejela eno od 'verzij' resnice o mariborskem arhivu. Če izhajamo iz stališča, da je lahko tudi molk odgovor, tudi moremo reči, da sta naslovnika odgovorila. Ministra za kulturo so zamenjali, dr. Capudru je sledil B. Šuklje, problemi pa so ostali nerešeni in sledilo je pismo iz najožjega arhivskega kroga.

'Spomenico' škofovskega arhivarja bomo poskušali na kratko analizirati, da bi tako prek njegovega videnja 'aktualnih razmer' v mariborski 'arhivistiki' nakazali za kakšne probleme dejansko gre. Preden se pa lotim tega postopka, si dovoljujem, saj sem v arhivu že nad 30 let, da se spomnim nekega mariborskega izobraženca, ki me je 'tolažil' pred vstopom v mariborsko 'arhivistiko', češ da je bilo v mariborskem arhivu vedno nekaj narobe, da je 'osamosvojitve' (odcepitve od muzeja 1952) potekala dramatično, da so bile namestitve strokovnih delavcev, zlasti pa ravnatelj, predmet najrazličnejših manipulacij, ki so bile vedno vesela igra za sorodne ustanove, in da ta ustanova ni mogla obstajati brez trajnega ali potencialnega 'notranjega sovražnika'. Kakor da se po toliko letih ni v tej hiši nič spremenilo: vse te elemente vsebuje tudi citirana 'Spomenica' iz leta 1992.

Po kratkem uvodu, ki nas pouči, da sta mariborski škofijski ordinat in Pokrajinski arhiv Maribor sklenila junija 1965 pogodbo o 'deponiranju arhivalij Mariborske škofije v Pokrajinskem arhivu v Mariboru in da je 'škofijski arhivar duhovnik mariborske škofije, ki z namestitvijo na delovno mesto arhivarja postane uslužbenec Pokrajinskega arhiva ...', preide pisec 'Spomenice' na t. i. 'aktualne razmere' mariborskega arhiva. Razprava o tem, kako se je mogla podpisati takšna pogodba, kakršna pač je, med arhivom in škofijo, v sredi 60. let 'našega stoletja', je drugo vprašanje, ki ne sodi v okvir naše razprave. Dvoje pa ostaja nepobitno: prav je, kar kažejo izkušnje, da se arhivalije Mariborske škofije niso deponirale v Pokrajinskem arhivu v Mariboru in da je škofijski arhivar 'končno spoznal', da 'simbioza' z mariborskim arhivom ne more biti trajna rešitev za bogato arhivsko gradivo Mariborske škofije. 'Ločitev' med Po-

krajinskim in Škofijskim arhivom v Mariboru je najbrž samo vprašanje časa oziroma Ministrstva za kulturo, ki bo na svoj molk ob 'verziji' resnice in sedanjosti 'Spomenice' odgovorilo s samostojnim financiranjem arhivske dejavnosti slovenskih škofij.

Čeprav sestavljalec 'Spomenice' ni bil do nedavnega naklonjen 'historiziranju' o mariborskem arhivu, se iz njegovega spisa vendarle spozna, da je šlo v Pokrajinskem arhivu v Mariboru od leta 1975 do danes za dve navidez različni sistemski obdobji in sicer za samoupravno do 1990 in za avtokratsko do danes. Ta ugotovitev nedvomno drži, saj smo si nekateri skušali že obe 'naravnosti' mariborske arhivske oblasti. Točno je spoznanje, da je bil v prvem obdobju 'nosilni stebler oblasti in upravljanja zavoda partijski komisar oziroma komisarka, vodstveni gremium so tvorili še predsednik Zbora združenega dela, ravnatelj in še kakšen adoptirani član'. To neformalno vodstvo bi, po mnenju pisca 'Spomenice', naj odločalo 'tudi o strokovnih in znanstvenih vprašanjih, ocenjevalo in spremljalo 'moralnopolitično in varnostno situacijo', pojave 'elitizma', 'klerikalizma' in drugih 'izmov'. K tem resnicam, ki so dobesedno vzete iz 'Spomenice', naj dostavim še eno lastno izkušnjo, namreč, da je do takšnega spremljanja in ocenjevanja prihajalo vedno, ko so poskušale nekatere tovarišice izvesti kakšen 'akcijski program' (npr. zasedba delovnih mest brez razpisanih pogojev) pri stranskih vratih.

Več kot naravno je, pa ne samo za mariborski arhiv, da bodo poskušali najlagodnejše prejadrti 'v novo obdobje in se zopet konstituirati kot Vodstvo arhiva', pri čemer bodo opustili samoupravno retoriko, za katero so nekoč prejeli državno priznanje, in 'zavorne mehanizme bivšega sistema' (npr. kontrolo vodstvene strukture).

Prvi mož tega (za 'Spomenico' po 1990 avtokratskega) sistema je 'sedanji ravnatelj Peter Pavel Klasinc, profesor zgodovine, doktor informativnih nauka hrvatskega sveučilišča u Zagrebu (Čakovcu?), etc. 'Zgodovinarja jugoslovanske arhivistike 'Spomenica' opozarja, da je 'g. Klasinc vsaj poldrugo desetletje vodilni ali vsaj član bivših republiških arhivskih združenj bivše SFRJ z razvejanimi stiki v bivših bratskih jugoslovanskih republikah in tudi v tujini'.

V času velike nezaposlenosti, tudi med intelektualci, 'sistematičnega' omenjena 'Spomenica' vsaj tri prostata delovna mesta v Pokrajinskem arhivu v Mariboru. Nad vse plemenit je namig pisca 'Spomenice', da je 'g. Klasinc polno, še več, preveč polno zaposlen v matični ustanovi, če to seveda za njega je matična', saj nastopa 'kot ravnatelj zavoda, kot arhivist za gospodarstvo, kot arhivist za zunanjo službo in naposled kot šef AIC-a' (Arhivski internacionalni center). Pravi trpin, ki dela za štiri ljudi! Vendar, če smemo verjeti istemu viru, 'opravljajo kot 'alter ego' direktorja ravnateljske in druge naštetje funkcije člani njegovega neformalnega in nelegitimnega vodstva kot neke vrste višja in privilegirana kasta'. Kdo so in kako se počutijo ljudje, ki so izven te kaste? Za 'Spomenico' predstavljajo ti ljudje 'podložne kaste' samo še 'delovno ljudstvo, ki zaradi različnih interesov ni sposobno ne upora ne kako drugače spremeniti razmer'.

Trije arhivisti (dr. J. Mlinarič, S. Ra-

dovahovič, R. Mirnik) so v kratkem drug za drugim zapustili mariborski arhiv. Dobra tretjina delavcev raznih profilov, zaposlenih za določen čas, je predmet manipulacij, sicer pa iz 'pragmatičnih razlogov modro molčijo'. Nekateri so pred upokojitvijo in si nočejo 'ogroziti svoje odpravnine', nekateri so pa resignirali, ko so ob poskusih, da bi se zadeve normalizirale, ostali pri oblasti neuslišani. Včasih so rekli, da imajo ravnatelj 'posebna pooblastila', danes se govori o 'večjih (vseh?) pooblastilih'. Iz 'Spomenice' se vidi, kako razumeva pooblastila (pravice?) 'vodstvo arhiva', ki vodi 'pogubno kadrovske politiko ustanove', ki postaja 'ob privatizaciji arhiva z ustanavljanjem in protežiranjem Centra 'država v državi', ki v 'predimenzionirani potovalni dejavnosti', od katere nimata koristi ne ustanova ne stroka, zadovoljuje le 'osebne potovalne ambicije ljudi', ki so zares privilegirana kasta arhiva.

Ob neki priložnosti, pred dobrim letom, je ravnatelj imenovanega arhiva za-

pisal: 'Požrtvovalno delo v vsakem primeru, da lepe rezultate'. Preden je utegnila arhivska lektorica, upokojena profesorica PA, popraviti doktorju znanosti tudi ta stavek, je odšel avtor takšnih 'rezultatov', kot jih razkriva 'Spomenica', po nagrado. Trije ljudje 'Vodstva arhiva' so s podporo Ministrstva za kulturo odpotovali na štirinajstdnevni (kulturni?) izlet po Kitajski. Ker prav to arhivsko vodstvo, ki dosega 'velike delovne uspehe ne le v mariborskem, slovenskem, temveč tudi v jugoslovanskem in mednarodnem merilu' (cit. po izjavi ZD z dne 7. jul. 1986), še naprej vztraja na trdnosti in jasno začrtani poti, se je do 'nagrade' dokopalo tudi leto. Pred kratkim se je po treh tednih vrnila iz Amerike 'z nadvse koristne, pomembne službene poti' (po vpisnem listu PAM, sep. 1992) že štirčlanska delegacija mariborske 'arhivistike'. Zato sta pa dva delavca iste ustanove, ki bi morala predavati na zgodovinskem simpoziju v Rimu, ostala doma.

Kakor je 'vodstvu arhiva' morda uspelo 'z vsiljivim prodiranjem v medije (press konference, nastopi na radiu in televiziji)', da je osvojilo del mariborskega občinstva, ki rado hodi na otvoritve razstav, nikakor tega ne more doseči med strokovnimi krogi. Ti so v takšnih in podobnih zapletih res največkrat oportunistično molčali, toda sedaj, ko so slišali za 'kandidata za ravnatelja Republiškega arhiva', so začeli menda intenzivno študirati obravnavano 'Spomenico' in drugo gradivo, ki je doslej okupiralo predvsem nas izven slovenskega nacionalnega središča. Po opisu 'aktualnih razmer' v mariborskem arhivu, ki smo mu sledili in ga deloma tudi kome-

tirali, je pisec 'Spomenice' predlagal Ministrstvu za kulturo R Slovenije rešitev v treh točkah. V prvi točki gre za odpoved pogodbe med Mariborsko škofijo in Pokrajinskem arhivom Maribor iz leta 1965, v drugi pa za trajno in celovito rešitev arhivske službe vseh slovenskih škofij. Oboje zdaj, ko se je politična situacija na Slovenskem vendarle nekoliko spremenila, najbrž ne bo več vprašanje. Tretja točka, iz katere pa sploh izvirajo vse 'aktualne razmere', se ozira na 'delovanje vodstvene službe Pokrajinskega arhiva Maribor', in sicer na njeno finančno poslovanje v minulih letih (stanovanja, najemnine, problematična osnovna sredstva, potovanja) ter na odnos med Pokrajinskim arhivom in Arhivskim internacionalnim centrom (ali 'državo v državi').

Ali bo Ministrstvo za kulturo sledilo predlogu 'Spomenice' in pritegnilo v razpravo o mariborskem arhivu 'eksperte Arhiva Slovenije, Filozofske fakultete, Univerze v Ljubljani in Slovenske akademije znanosti in umetnosti', bomo vi-

deli. Morda pa tudi sploh ne bomo nič videli, če bo ministrstvo 'Spomenico', (ki je menda 'z ravnateljeve strani javno okvalificirana kot laž'), vrglo v koš.

Na pragu 90-letnice Zgodovinskega društva v Mariboru (ust. 1903), iz katerega je poleg muzeja in knjižnice izšla tudi zamisel o ustanovitvi arhiva, si 'dovoljuje' citirana 'Spomenica' med rešitelji mariborskega arhiva spregledati tako 'pomembno' društvo. To društvo je nekoč, ko je še imelo požrtvovalno in za znanost zavzeto vodstvo, koordiniralo raziskovalno in podobno (strokovno) dejavnost v institucijah, ki so nastale iz njegove ideje, danes pa se 'izčrpava' z organizacijo predavanj s predavatelji, ki najpogosteje o vsem vse vedo, z mariborsko ulično 'terminologijo' in z verbalnim postavljanjem in podiranjem spomenikov preteklosti. Sprejemanje tega društva v zvezi z odpravljanjem 'aktualnih razmer' v mariborskem arhivu je že s tem utemeljen, vsekakor pa je povsem upravičen. Lahko verjamete, tovarišice in tovariši mariborskega arhiva, ki ste to sintagmo ('tovarištvo') nekoč sodno izsiljevali, da je tudi 'to stališče nastalo kot rezultat spontane reakcije (podpisane) ob analizi ...' (po izjavi ZD z dne 7. jul. 1986) imenovane 'Spomenice' škofijskega arhivarja v Mariboru bo 60-letnico svojega delovanja gotovo najbolje proslavil, če bo za ta jubilej saniral svoje zastarane in že kronične 'aktualne razmere'. Z odpravo teh 'razmer' ima pa tudi Arhiv R Slovenije enkratno možnost, da pride do perspektivnega poslovanja za mednarodnih razsežnosti.

INDUSTRIJSKA ŠPIJONAŽA POSLOVNEŽI NA MUHI VOHUNOV

Industrijsko vohunstvo se je razmahnilo s koncem hladne vojne. Stari vohuni so se prekvalificirali, mladi, ki bolje streljajo s računalniki kot s pištolami, pa prihajajo vse bolj na površje.

Proizvajalci mikro naprav, namenjenih za prisluškovanje, snemanje glasu in fotografiranje, ponovno dobro služijo. Namesto diplomatov in politikov so za vohune vse bolj zanimivi poslovneži. Nič čudnega, saj se svet še vedno suče okoli denarja. Kdor pred konkurenčnim podjetjem pride na trg z novim proizvodom, ki ga je ukradel tekmecu, ki je vanj vložil denar, raziskave in projekte, je pač uspešnejši. Za industrijsko vohunstvo so najzanimivejše industrije visoke tehnologije, ki proizvajajo elektronske računalnike, elektronsko opremo in programe. Tako je vodstvo ameriškega IBM javno priznalo, da so jih ukradli japonski in francoski industrijski vohuni. Tudi vrhunski svetovni vohunski strokovnjaki, kot sta Robert Gates, direktor CIA, in Patrick Watson iz FBI, opozarjajo na vse bolj razširjeno industrijsko vohunstvo, ki sicer obstaja že vse skozi, zelo pa se je razširilo s koncem hladne vojne. Kaj hočemo, tudi vohuni morajo delati.

Mikrofoni v letalu Air France

Poslovneži pred prisluškovanjem niso nikjer več varni, niti na pogovorih v letalih, kjer se brezskrbno pogovarjajo na višini deset tisoč metrov.

V letalih francoske letalske družbe Air France so v sedežih luksuznega prvega razreda odkrili mikrofone z mikro odajniki, ki so jih tja namestili agenti Uprave za zunanjo varnost, da bi lahko prisluškovali pogovorom najpomembnejših poslovnežev, predvsem ameriških.

Po pisanju italijanskega tednika „Panorama“ je raziskava med italijanskimi menežerji in podjetniki odkrila, kako so mnogi med njimi prepričani, da nekdo vohuni za njimi. Več kot 56 odstotkov anketiranih je izjavilo, da verjame, da prisluškujejo njihovim poslovnim pogovorom. 8 odstotkov se jih pritožuje zaradi nepojasnjenega „bega informacij in podatkov“ z dobro zaščitene delov podjetij. Mnogi tudi izjavljajo, da so jim informacije in podatke ukradli iz tovarniških računalnikov in bank podatkov.

Vzporedno s proizvodi visoke tehnologije razvijajo tudi elektronske mikro naprave, ki jih razen uglednih proizvajalcev izdelujejo tudi vse številnejše zasebne delavnice. Te izdelujejo blago po „meri in po posebnem naročilu“, ve pa se, zakaj. To s čemer je seznanjena širša javnost s pomočjo medijev, je samo majhen delček iz specialnega programa ponudbe, ki postaja vse bolj nevidna. Mikroodajnik z mikrofonom ni večji od kocke sladkorja in se lahko postavi v pepelnik, naslonjač, vazo s cvetjem, škatlico cigaret. Niti drag ni - stane od 300 do 900 mark. Ima pa veliko pomankljivost, saj prehitro isprazni baterijske vložke, ki zavzemajo tudi največ prostora.

Laser sprejema vibracije stekla

Vendar pravi strokovnjaki poznajo vse skrivnosti poklica in zato oddajnik namesto na baterije pravočasno priključijo na stikalo za luč ali v tele-

fon, kjer se brez težav napaja z elektriko. Ker je takšen postopek lahko tudi dokaj nevaren, uporabljajo tudi mikrofon na daljavo ali celo laser, ki sprejema vibracije stekla, ki nastajajo od govornih valov v prostoru. Ravno tako je zelo uporaben magnetofon, ki snema pogovore s pomočjo mikrofona, ki je v obliki insekta zalepljen na okenskem steklu. Takšni mikrofoni se vključijo šele na zvok glasu. Mikro - vohuni se priključujejo tudi na računalnike, telefakse in vse druge elektronske naprave in spreminjajo v črke signale mikrovalov, na primer zvoke pisalnega stroja ali tipkovnice računalnika, posebne antene pa sprejemajo tudi odseve z računalniškega zaslona in s pomočjo video naprav rekonstruirajo sliko.

Tajni agenti, industrijski vohuni in drugi lopovi usposobljeni za krajo tujih projektov, poslovnih načrtov in skrivnosti, največkrat tudi sami preoblečeni v poslovneže uporabljajo miniaturne televizijske kamere, ki se lahko monti-

rajo v ročno uro ali v vžigalnik. Četudi črno - bele, lahko kamere snemajo celo pri svetlobi sveče in to na razdalji 300 do 400 metrov. Takšne kamere so bile nedavno uporabljene v policijski operaciji Green Ice (zeleni led), ko so italijanski in ameriški agenti snemali sodelavce tlhotapske mreže z mamili v Italiji in Kolumbiji.

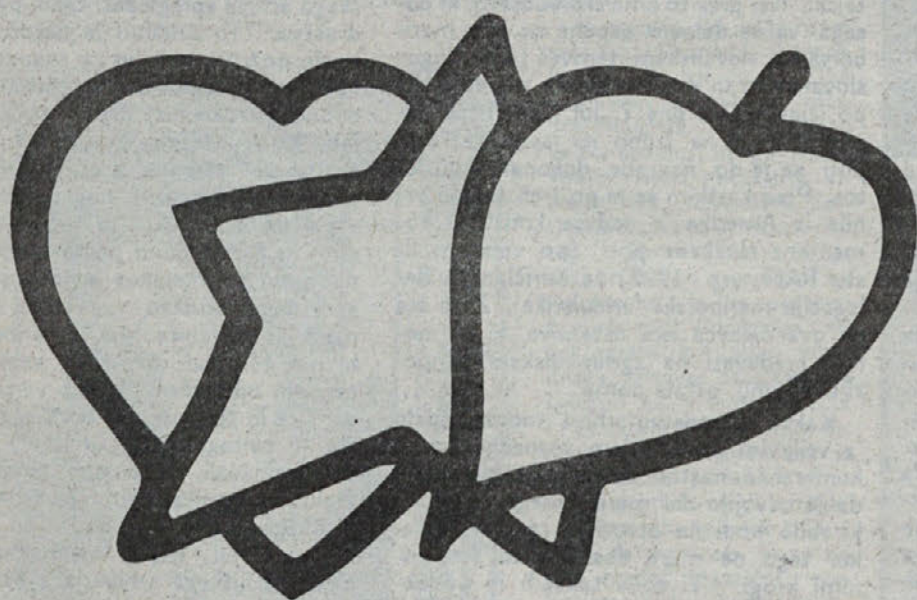
Brez težav je mogoče snemati tudi pogovore z mobitelom in z drugimi prenosnimi telefoni. Ti telefoni, tudi kadar se ne uporabljajo, emitirajo v glavno telefonsko centralo signal, ki bi pomenil - „tu sem“ in ki ga lahko s posebno opremo snemajo in spremljajo.

Vohunjenje v WC - ju

Kot zaščita pred industrijskim in poslovnim vohunstvom so se razvile tudi kontraobveščevalne službe, ki varujejo industrijske in poslovne skrivnosti. Cene za takšne usluge niso majhne, saj znašajo za kvadratni meter kontroliranega in zaščitene prostora od 60 do 150 mark. Kljub temu pa je vse več povpraševanja za takšnimi uslugami.

Vohunstvo je mogoče uporabiti tudi za načrtovanje proizvodnje, kar potrjuje primer neke ameriške tovarne mila. Ta tovarna je naročila poročilo o tem, koliko ljudi si v evropskih toaletnih prostorih umiva roke po opravljeni potrebi. In rezultat takšne vohunske raziskave: šele vsak tretji in še ti držijo roke pod vodnim curkom le devet sekund namesto pol minute, kot priporočajo zdravstveni delavci. Malce neprijetno, da celo v takšnih intimnih prostorih nismo varni pred budnim očesom elektronskih kamer.

SLOVENIJA JE MLADA. VOLI ZANJO!

ZDRUŽENA LISTA

*Delavska stranka
Demokratska stranka upokojencev
Socialdemokratska unija
SDP Slovenije*

MALI OGLASI

HODULJICO, vrečo za nošenje dojenčka, zimski kombinizon, oblačila do 1 leta starosti, zelo ugodno prodam. Tel.: 063/ 731-868

PRALNI STROJ Gore-nje ugodno prodam. Tel.: 063/ 31-887

MLADE PSIČKE, stare tri mesece, dobre čuvaje, podarim. Tel.: 063/ 25-525

PLETILNI STROJ na kartice prodam. Tel.: 0608/ 33-491, vsak dan od 18. ure

KUPPERBUSH PEČ, bojler 80 l - 9000. harmoniko Weltmeister 120, nov telefonski aparat, štedilnik 4 + 2, prodam. Tel.: 063/ 32-221

ZREBIČKO pasme hafflinger, staro 6 mesecev, ter elektroagregat (večji) ugodno prodam. Tel.: 063/ 892-775, popoldan

TRISOBNO STANOVA-NJE, 71 m², s centralno v Velenju ugodno prodam. Tel.: 063/ 853-683

ATRIJSKO HIŠO s 150 m² stanovanjske površine na lepo urejeni parceli 998 m² nujno prodam. Tel./ fax.: 063/ 741-740

PLETILNI STROJ, popolnoma nov, agleški, enoredni, učenje z video kaseto, prodam za 800 DEM v protivrednosti v SIT. Tel.: 063/ 28-010

MANJŠO KMETIJO v Lipoglavu pri Ločah menjam za manjšo hišo v okolici Celja. Oto Holzinger, 68233 KPD Dob pri Mirni

GARSONJERO ALI ENOSOBNO STANOVANJE v Žalcu (lahko tudi okolica) ali Celju najamem. Tel.: 063/ 754-254 po 16. uri

TERVOL, debeline 4 in 5 cm v rolah (mehki), cirka 10 m³, prodam po 1.200 SIT za m³. Pustoslemšek Vilko, Popovičeva 68, Celje, tel.: 063/ 26-709

TRISOBNO STANOVA-NJE v Velenju, 71 m², centralna, telefon, prodam za 75.000 DEM. Tel.: 063/ 853-683

NOVE GUME SAVA za fiat 750 ali kadeta malo starejšega ceneje od trgovine prodam. Lipičnik Anica, tel.: 063/ 35-574, Ljubecna 59/a

HMEZAD BANKA d.d.

Banka zaupanja in poslovnosti

Hmeljarska 3, Žalec
tel.: 714-251
fax.: 711-180

OBRESTNE MERE ZA MESEC NOVEMBER:

	Mesečne stopnje	Letna obr. mera
A vista hranilne vloge	2,74	39
Vežane hranilne vloge		
- nad 1 mesec		
od 10.000 SIT do 50.000 SIT	3,81	57,89
nad 50.000 SIT do 200.000 SIT	3,90	59,39
nad 200.000 SIT	3,98	60,90
- nad 3 mesece	4,13	63,90
- nad 6 mesecev	4,29	66,91
- nad 12 mesecev	4,44	69,92

NOVOST:

TOLARSKO VARČEVANJE Z DEVIZNO KLAUZULO

BLAGAJNIŠKI ZAPIS HMEZAD BANKE d.d.

- nad 1 mesec devizna klavzula +2%
- nad 3 mesece devizna klavzula +6%
- nad 6 mesecev devizna klavzula +8%

Poleg omejenih možnosti varčevanja opravljamo:

- menjalniške posle
- plačilni promet
- vodenje žiro računov

Priporočamo vam tudi našo plačilno kartico!

HMEZAD BANKA d.d. - POŠTENO OBRESTOVANO ZAUPANJE

...je čas, ko potrebujete zanesljivega partnerja, ne obljube!

PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA

Iz naslova premoženjskih zavarovanj, zavarujemo:

- hiše, stanovanja, garaže in ostale objekte
- pred požarom in nekaterimi drugimi nevarnostmi
- pred vlomsko tatvino in razbojništvom
- lom stekla
- predmete gospodinjstva
- objekte v izgradnji
- objekte v montaži in montažno opremo
- računalniško opremo
- odgovornost iz dejavnosti in druge odgovornosti
- motorna vozila - avtokasko in dopolnilne rizike
- motorna vozila - avtoodgovornost
- nezgode

Posebna ponudba:

- poseben popust za vgrajene alarmne naprave v prostorih
- poseben popust za večletno sklenjeno zavarovalno pogodbo
- možnost obročnega odplačevanja zavarovalne premije pri sklenitvi več vrst zavarovanj
- poseben popust za sklenitev več vrst premoženjskih zavarovanj

SEDEŽ:

LJUBLJANA
ČOPOVA 14
tel.: (061) 217-015
fax: (061) 217-074

LJUBLJANSKA
ZAVAROVALNICA

FILIALA CELJE
CANKARJEVA 1
tel.: (063) 26-446

MALI OGLAS
ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV: _____

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

_____ podpis naročnika

SMRT PRIJATELJA IN ALPINISTA DAMJANA VIDMARJA PREPREČILA NADALJEVANJE SLOVENSKE HIMALAJSKE ODPRAVE »JANNU EAST 1992«

JANNU EAST — GORA, KI JE BILA PREBLIZU (2)

Piše: Danijel Bedrač

Majhen Dash edine slovenske letalske družbe se je nekako negotovo odlepil od vzletne steze brniškega letališča in majhno postave vseh, ki so nas prišli pospremit, so postajale vse manjše in manjše. Špela in Rubi, Saš, Mojca, Denis, Rudijeva mama in Aco ...

Prišel je trenutek, ko sem se kljub obilici občutij, ki so me preplavljala, lahko prvič po dolgih mesecih zbiranja denarja, treningov, urejanja takšnih ali drugačnih zadev v zvezi z odpravo, resnično sprostil. Neko življenjsko obdobje je bilo končano, delček mene je postal drugačen, boljši, bolj vztrajen; v celoti pa sem postal malo bolj prebrisan in pokvarjen, bolj vpet v razmere okolja, v katerem sem na nek usoden način »prisiljen« živeti. Kakorkoli, v tistem trenutku, ko smo preleteli slovensko-avstrijsko mejo, je z mene odpadlo precejšnje breme, zavedel sem se, da stojim na pragu nečesa novega, nečesa, kar bo nekako spremenilo večino mojih dotodanjih pojmovanj in vplivalo na vse moje življenje v prihodnje. In nisem se motil.

Najbrž so tudi Dušu, Damču in Tomažu pa Čifu in Rudiju, ki so na sedanjih sedežih srkali svojo pljačo in kadili, blodile po glavah podobne misli. Pa saj tudi slovo ni bilo lahko: prav tako dobro kot mi, so tudi vsi, ki so nas prišli pospremit, vedeli, kam gremo in kaj bi radi preplezali. Stena vzhodnega Jannuja je do sedaj odbila vse poskuse, a imel sem občutek, da nam bo uspelo, da drugače sploh ne more biti, saj vendar gremo zato tja!

Tu sedi Damč s svojimi smermi v Himalaji, Južni Ameriki, s preplezanjem vsem težkim v Centralnih Alpah ... pa Duš in Tomaž, oba športnika, kategorizirana v mednarodnem razredu, s preplezanim najtežjo prvenstveno smerjo v Illiampuju v Boliviji, z bogatimi izkušnjami iz tujih in domačih sten,

Duš s prvo slovensko A 5 ... Čif in Rudl, močna in natrenirana, oba drzna solista, Čif s poskusom do 7000 metrov na Nanga Parbatu, oba dobra v snegu, ledu in sklali ... Jaz do sedaj nisem sicer dosegel ničesar pomembnega, zraven grem kot sanitejec, pa vendar menim, da imam nekaj lastnosti, ki bi pripomogle k uspehu odprave v celoti: ne počnem ekstremnih stvari, toda, kar počnem, počnem preudarno, vztrajno in z veliko mero potrpljenja. In znam delati z ljudmi.

Vsekakor mi je bilo kristalno jasno, da se Jannu East ne bo vdal kar tako, da nas čaka garanje, vendar me to med poletom proti Muenchnu ni skrbelo. Vsega me je prevleval občutek, da sem na poti, da so vse osebne krize in dileme za mano, da mi ni več treba moledovati za vsak tolar, da je sedaj moja edina skrb odprava z vsem, kar sodi zraven. In temu sem se bil pripravljen posvetiti z dušo in telesom.

Skupaj z nami je potovala tudi skupina planincev ljubljanskega STC, namenjena na Čo Oju. Trije ali štirje so bili že starejši možje, videlo se jim je, da so, čeprav ne alpinisti, vendarle izkušeni gorniki. In — vsa čast glede cilja! Pa vendarle nekako nismo našli skupnega jezika, delovali so namreč zelo nesproščeno, stalno jih je nekaj skrbelo ali zrl; skratka: drugačen pogled na (morda) isto stvar, drugo pojmovanje sveta in življenja. Vseeno so bili v redu fantje in ekipa; kasneje v Kathmanduju smo jim nekako spontano začeli praviti oziroma o njih govoriti kot o Urlih. Še zdaj ne vem zakaj, morda se je kdo od njih tako pisal.

En dan smo preživeli oziroma prenočili v Amsterdamu, čakajoč na polet v New Delhi. Rudi, Čif in jaz smo se nekako znašli skupaj na ulici, poslušali popularne godce, se bolj za šalo kot za res pogajali z lokalnimi dilerji o ceni

hašiša, spili kako pivo, skratka, počutili smo se kot muhe na dreku, povsem domače in sproščeno.

Kasneje smo naleteli na ostale tri, ravno tako zarolane člane odprave in skupaj smo se odpravili na ogled mestne četrti, kjer domuje prostitucija. Prav res — le na ogled. Pa je, naj mi Slovenke oprostite, res kaj videti, pa tudi cene so zmerne. Škoda, ker je tam prepovedano fotografiranje, a smo vendar naleteli na najbolj macho-Urha, ki je zadeve skrivaj snemal na video.

A upoštevaje moje kasnejše izkušnje iz Kathmanduja in Bangkoka, Amsterdam ni napravil name ne vem kakšnega vtisa. Je lepo, svobodnjaško mesto, kjer lahko počneš pravzaprav vse, kar ni izrecno prepovedano. Pa kaj, ko

Središče Kathmanduja z motornimi rikšami

Ziveti povsem samovoljno ni ravno ne vem kakšna umetnost ali vrlina, to končno lahko počne kdorkoli. Kar je v človeku dobrega, privre na dan drugje, ne skozi nenehno žuriranje. Pot, po kateri vsakdo izmed nas stopa oziroma mora stopati, pa naj ima določen cilj ali ne, naj bo iskanje sebe, svoje resnične identitete. Tudi ko jo najdeš (in nekateri smo imeli to srečo), pot še ni končana. Nikoli namreč ne moreš biti tako dober, da ne bi mogel biti še boljši. Zorimo do smrti oziroma do trenutka, ko smo zreli za naše naslednje življenje, za našo naslednjo življenjsko vlogo. V pravkar povedano trdno verjamem, skozi to svojo resnico vidim Damčevo smrt ne kot zgolj nesrečo ali slučajni dogodek, temveč kot dokaz njegove življenjske zrelosti; kot točko, ki mu jo je določila usoda na njegovi življenjski poti, s katero je prestopil na višjo raven bivanja. Ta resnica seveda ne more vrniti Justini moža, Katji in Maji očeta in nam človeka, ki nam je bil več kot prijatelj. Bil je naš brat, alpinist, predvsem pa človek. A druge resnice pravzaprav ni, z ničemer ni moč vrteti kolesa življenja nazaj; torej jo moramo sprejeti kot takšno.

Polet iz Amsterdamu v Delhi ni bil pravzaprav omembe vreden dogodek. Dojel sem, kako je svet pravzaprav majhen, zabavali smo se s časovnim zamikom (bomo pet ur mlajši ali starejši, ko prispemo v Delhi?), Damč in Tomaž pa sta malo popivala z nekim italijanskim poslovnežem. Poslušal sem glasbo, kramljal z Rudijem, pil, jedel in dremal. Transkontinentalni letalski polet je nedvomno dolgočasna zadeva, ki jo, kar se pustolovstva tiče, v vsem odtehta desetminutna vožnja z motorno rikšo in njenim zarolanim šoferjem skozi središče Kathmanduja.

Se nadaljuje

NENAVADNI HIŠNI LJUBLJENČKI

KROKODIL V POSTELJI

Neverjetno, a resnično. Prašiček na sprehodu s svojo gospodarico, udav v otroški postelji, strupeni pajki na kuhinjski mizi, piranhe v akvarijih, odrasla svinja v zakonski postelji ... človeške muhe, ki se neredko tragično končajo.

Samo v Nemčiji je v gospodinjstvih okoli štiri milijone mačk in prav toliko

psov, sledi še osem milijonov različnih vrst ptičev in okoli tri milijone živali, na

primer miši, pritlikavih zajcev, morskih prašičkov. Statistika se nanaša samo na domače živali, svet pa je poln nenavadnih ljubiteljev, ki iščejo še bolj nenavadne živalske prijatelje.

Čeprav so že leta 1173 podpisali Washingtonsko deklaracijo o zaščiti živali, kjer je še posebno poudarjena zaščita ogroženih vrst in prepoved trgovanje z njimi, je posel z eksotičnimi živalmi zacvetel, kot še nikoli prej. Brezobzirni trgovci izkoriščajo preobremenjenost carinikov z živim tovorom. Uradniki na primer težko prepoznajo, katera vrsta od tristoštiridesetih obstoječih vrst papagajev iz amazonskega področja je strogo zaščitena, tudi strokovnjaki so preobremenjeni. Še posebno se razraščata posel z redkimi živalmi v Belgiji, na Nizozemskem, v Nemčiji, Franciji.

Četudi je število primerov, ki govorijo o izjemni harmoniji med lastniki in nenavadnimi štirinožniki, dokaj veliko, ni nič manj primerov, ki kažejo, kako so se živali, s katerimi niso lepo rav-

nali, maščevale svojim mučiteljem. Piranhe, ki so lastniku do kosti obzrle prste, ker je nesrečnik pozabil na drobno urezino na prstu, tigri in jaguarji, ki so se malo razjezili in podobno. Najbolj tragičen dokodek pa se je zgodil v Hamburgu in sicer zanesenjaku, ki je živali oboževal. Ko ga ni bilo že nekaj tednov na spregled, so alarmirali gasilce, ki so vdrli v njegovo delavnico. V spalnici so odkrili sedemindvajset posebnih kletk z najbolj strupenimi kačami, tudi kraljevsko kobro in koralno kačo. Ena kletka je bila prazna, tista, v kateri je bila mamba. Po rekonstrukciji in izvršeni analizi po obdukciji na pol razpadlega trupla, so ugotovili, da ga je mamba ugriznila, ko jo je poskusil nahraniti. Trudil se je, da bi prišel do omare, v kateri je hranil protistrup, a delovanje smrtnega ugriza je bilo hitrejše.

Zato, ljubitelji živali, če jih imate radi, dopustite jim, da živijo v okolju, ki jim ga je namenila narava.

Otrov za Bosnu

Najlepši mjesec godine – maj bio je mjesec užasa za stanovnike Sarajeva. Opći napad na središte grada uz prisustvo aviona koji su bombardovali posljednji slobodni odašiljač RTV Hum počeo je četvrtog maja. Tog dana gorela je plinska stanica, stadion FK „Željezničar“, plamtjela je Baščaršija i brojni objekti u svim dijelovima grada. naredni dani načinili su od Sarajeva pravi pakao: na grad se pucalo iz svih oružja. U svoj toj strahoti, nemilosrdni agresor – srpsko-četničke snage i pripadnici bivše JNA, bacali su u naselja Dobrinja i Mojmiro i bojne otrove. U slijepoj mržnji željeli su da sprže i unište sve živo u njemu. Za taj posao trebali su in i – otrovi.

je i od „Nobela“ u Švedskoj, a iz nje se vidi da „Broming“ naručuje: tioniklorid soc. 12, fosfor penatasulfid P2S5. Mjesečne potrebe po svakom artiklu su 12 tona, što znači 300 tona godišnje. Rokovi isporuke: mjesečno po 12 tona.

U vojnoj enciklopediji za Tioniklorid stoji, da se koristi kao katalizator u organskim sintezama pa tako

storu je 1 ppm. Pri kontaktu s ovim spojem nje-dan dio tijela ne sme biti otkriven, čak i ako kemičar ili radnik u procesu proizvodnje ima zaštitnu odjeću i masku ne smije dugo biti u prostoru djelovanja ovog spoja.

Pod normalnim okolnostima stabilan je spoj međutim, u spoju sa zrakom i povišenom temperaturom ima burnu reakciju.

Dragi prijatelji!

U želji da Vam vašu nesreću što više olakšamo, u redakciji našeg časopisa Nova doba odlučili smo, da ovu stranicu namjenimo posebno Vama.

Ako nešto trebate, nekog tražite, u neizvjesnosti ste, slobodno zovite naše brojeve: 063/441-606 ili 441-215. Sa srećom!

Redakcija Nova doba

Evakuirani ranjenici iz Jajca

Mješovita komisija za pranje stanja na području općine Novi Travnik u srijedu je radila na puštanju i razmjeni zadržanih osoba i zarobljenika. Iz Stojkovića i Pećina su puštene 34 osobe, a iz Opare 23. Razmjena je prošla bez incidenata. Na obje strane nije bilo primjedbi na odnos prema zadržanim i zarobljenim osobama. Mišljenje komisije je da se tenzije u selima smiruju. Komisija je u četvrtak planirala razmjenu na Sebešiću, gdje je po proceni 45 takvih osoba. U organizaciji glavnog saniteta stožera Herceg-Bosne u sri-

jedu uvečer je evakuirao u dva blindirana autobusa pedesetak težih i 250 lakših ranjenika iz Jajca. Evakuirani su do Travnika, a odatle prebačeni sanitetskim konvojem do Splita.

Traži se brat

Moj brat Salih Šabić (32) stanovao je na staroj željezničkoj stanici u Doboju, gdje je radio kao željezničar. Supruga Jasminka je radila u „Fazanariji“, a imaju sinove Sonada (19) i Sadmira (8).

Hajdra Skopljak, Hjelmačka

Karadžićeva podjela

Govoreći u Prijedoru, Radovan Karadžić je veći dio svog govora posvetio ženevskim pregovorima. On je još jednom ponovio da za Srbe u BiH nije prihvaćen ponudjeni ženevski dokument o uređenju BiH, ali „da taj dokument može biti osnova za razgovore“.

On drži da bi BiH trebalo urediti kao konfederativnu državu, što je teza koju krvnik s Pala zastupa od prvog dana, a novo je to što predlaže da se područje BiH podijeli na pet kantona. „Republici srpskoj“ pripao bi, po Karadžiću, jedan kanton, koji bi, kako se to dade zaključiti iz njegova izlaganja, obuhvatio sva bosansko-hercegovačka područja koja su dosad Srbi okupirali, što je oko 70 posto teritorija BiH. Herceg-Bosna bi dobila jedan kanton, a Muslimani tri kantona, zapravo tri regije (Tuzla, Zenica i

Cazinska krajina), koje bi bile u tom kantonu, s time da bi predstavnici tog kantona imali u zajedničkim državnim tijelima pravo na jedan glas kao i druga dva kantona. Taj Karadžićev prijedlog naišao je na prijem u skupštini zahvaćenoj euforijom pobjede zbog pada Jajca, i kako to govornici naglašavaju, očekivanog pada još nekih mjesta koja su Srbi opkolili u BiH.

Traži se Juro Lukač

Što se zbio s Jutom Lukačom iz Vinkovaca, koji je u listopadu 1991 bio u Vukovaru, navodno zna Ivan Matković iz Bogdanovca. Jurin nadimak je Bosanae, a u Vukovaru bio je u društvu Zlatka Jakoba.

Jandro Lukač, Vinkovci

SENZACIONALNO
OTKRICE
»BiH
Eskluziva«

Pored opotrebe „klasičnog“ noružanja, agresor se već unaprijed obezbijedio i s dovoljnim količinama otrova. Za njihovu nabavku još i prije rata brinulo se nekoliko firmi u Sarajevu. Jedna od njih bila je i privatna firma

„Broming“ iz Ulice Ivana Krndelja u Novom Sarajevu. Ona je još u martu tražila od svjetskih proizvođača kemikalije koje se obično vode kao „katalizatori“ u organskim sintezama. Jedna takva ponuda stigla

može biti štetan za ljude. Fosfor pentasulfid nalazi se u prvoj kategoriji zapaljivosti. U vrlo kratkom vremenu daje eksplozivnu smjesu. Veoma je otrovan. Maksimalno dozvoljena količina u radnom pro-

Obzirom na činjenicu da u BiH sigurno ne postoji tvornica u kojoj bi se mogle upotrebljavati ove supstance, to je još jedan pokazatelj za koju je svrhu firma „Broming“ naručila ove otrove.

Izetbegović protiv Hrvata

Najnovije obraćanje predsjednika Predsjedništva BiH Alije Izetbegovića predsjedniku republike Hrvatske dr. Franji Tuđmanu u trenucima kada je Jajce palo u neprijateljske ruke i kada još uvijek nije u potpunosti mirno u mjestima srednje Bosne u kojima je došlo do sukoba Armije BiH i postrojbi HVO, pokazalo je da muslimansko vodstvo ne odustaje od svoje igre ni u najtežim trenucima.

Neshvatljivo je uopće da se u ovakvim situacijama komunicira putem pisama, a ne nastojanjima za zajedničkim susretom lice u lice i dogovorom za stolom, pogotovo kada to pismo upućeno preko BH-pressa iz Beča prvo odlazi u ruke sredstava priopćavanja i no-

vinskima agencijama, a tek onda u ruke onome kome je uručeno. Istodobno, sećajući Dibajem Alija Izetbegović daje izjavu da „Muslimani mogu svoja prava ostvariti silom“, a ako se uzme u obzir sadržaj pisma u kojem se napadno okrivljuje hrvatska strana i postrojbe Hrvatskog vijeća obrane, onda se moraju roditi sumnje protiv koga bi ta sila, uz pomoć islamskih zemalja, trebala biti okrenuta.

Igre muslimanskoga vodstva i vodstva Alije Izetbe-

govića, u čijim redovima se nalazi još uvijek veliki broj dojučerašnjih oficira JNA i kosovaca, njihovi pokušaji isceniranja sukoba sa Hrvatima i pokušaji preuzimanja silom područja obranjenih postrojbama HVO postali su toliko bjelodani, dobivši sada svoju potvrdu i u Izetbegovićevom pismu.

Stoga bi i muslimanski narod morao konačno shvatiti o kakvim je igrama riječ i da se one ne mogu voditi preko leše a hrvatskog naroda.

BROJEVI TELEFONA U PRIHVATNIM CENTRIMA

NOVA GORICA – LOKO-VEC 065/49-521, NOVA GORICA – DESKLE 065/52-004, NOVO MESTO 068/24-601, ORMOŽ 062/714-141, PO-

STOJNA 067/21-085, PO-STOJNA 067/22-382, PTUJ 062/771-131, PTUJ 062/771-542, RADOVLJICA 064/723-491, RADLJE – RIBNICA NA

POHORJU 0602/68-026, RADLJE – MUTA 0602/61-500, RAVNE NA KOROŠKEM 0602/35-110, RIBNICA 061/862-049, SEVNICA 0608/81-

314, 0608/81-574, SLOVENSKA BISTRICA 062/810-028, SLOVENJ GRADEC 0602/41-340, ŠKOFJA LOKA 064/622-765, ŠKOFJA LOKA 064/651-

037, ŠKOFJA LOKA 064/621-847, ŠMARJE PRI JELŠAH 063/816-068, ŠMARJE PRI JELŠAH 063/814-950, TOLMIN 065/81-460, TREBNJE

068/48-321, TRŽIČ 064/50-444, VELENJE 063/855-313, ŠOŠTANJ 063/881-356, VIŠNJA GORA (GROSUPLJE) 061/784-099.

ZA IZBJEGLICE IZ BOSNE I HERCEGOVINE

STOPITE BLIŽE, VOLILKE

